

Joanpere Massana

il libro dell'acqua

PAN - Palazzo delle Arti Napoli
16 novembre – 31 dicembre 2007

Mostra a cura di
Julia Draganovic

promozione
Sarah Galmuzzi

Assistenza curatoriale
Ludovica Muscettola

Coordinamento e organizzazione
Il Torchio - Costatini Arte Contemporanea

Supporto coordinamento
Civita

Grafica e comunicazione
Civita
Villcom.net

Progetto allestitivo
Stefano Costantini

Ufficio stampa
Villaggiodelacomunicazione
Cinzia Compalati

Ha collaborato al coordinamento
Grazyna Lukaszuk

Assessorato alla Cultura

Un ringraziamento particolare a
Carme Espinet
Monica e Paolo Lazzati
Giorgio Martinato
Arnaud Puig

Assessorato alla Cultura

Con il patrocinio di

Lingua e cultura catalane

in collaborazione con

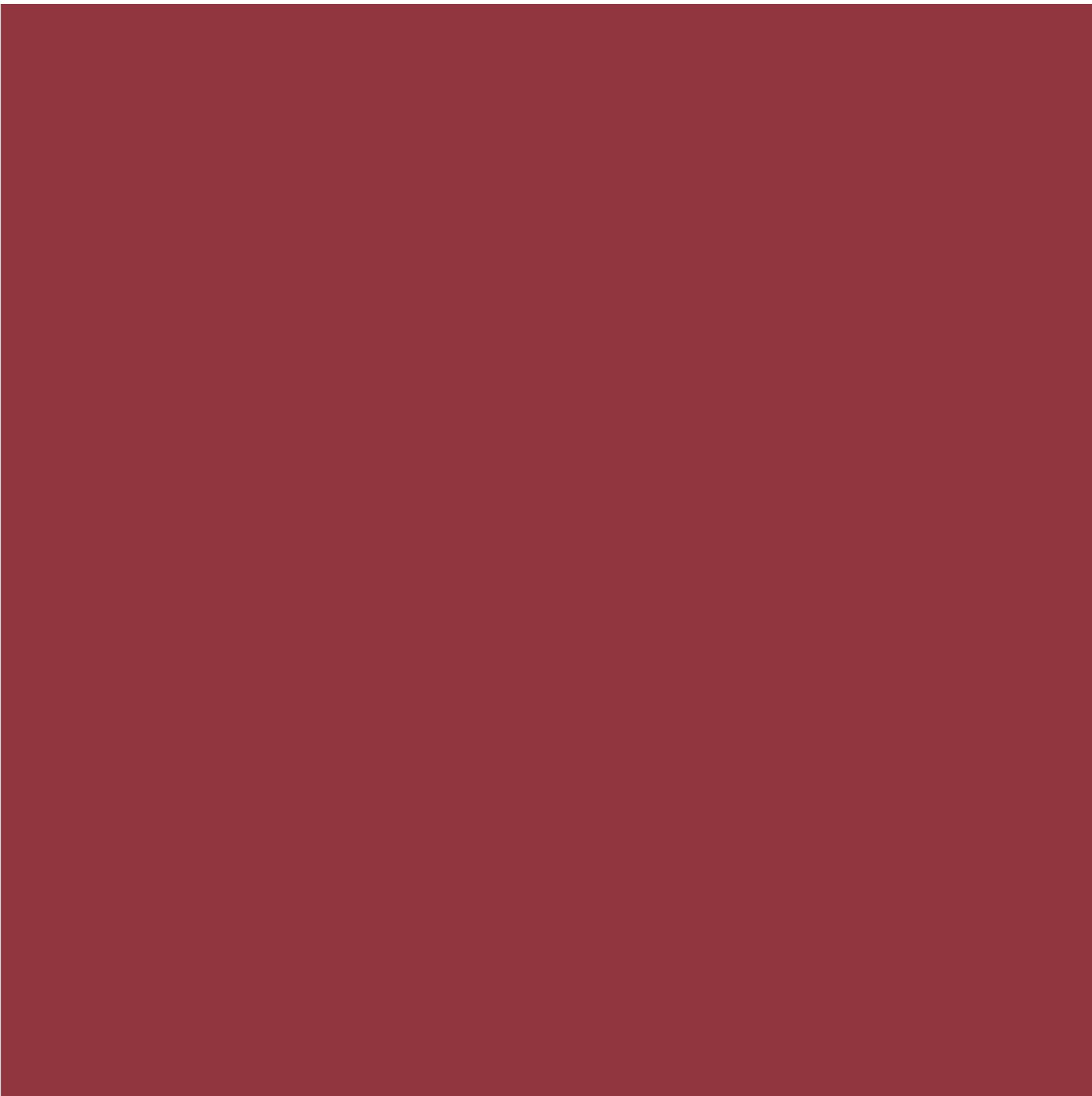
E F G H I J K

A B C D E F G H I J K

E F G H I J K
L M O R S T U
V W X Z Y
G 8 0 5 6

testi

text

texto

text

Il libro dell'acqua di Joanpere Massana.

Julia Draganovic

“Nessun vascello c’è che come un libro possa portarci in contrade lontane”

Emily Dickinson

Dopo “Il libro degli alberi” e “Un libro per Jana”, il bibliofilo Catalano Joanpere Massana continua la stesura della sua opera completa presentandoci un altro volume in forma di mostra: “Il libro dell’acqua”. Il titolo è ovviamente un invito ad un approccio ermeneutico. Massana ci offre un libro non da sfogliare, ma perché il lettore entri nelle sue pagine in cerca del codice per decifrare un alfabeto accattivante ma insolito, il cui sistema razionale di lettere e numeri è decontestualizzato, in attesa di qualcuno che lo riordini e colleghi i vari elementi fra di loro, svelando, per questa via, un significato prevalentemente emotivo.

Il libro consiste, naturalmente, anche in lavori su carta, ma la filosofia di vita di Massana, secondo la quale tutta la vita è un libro da studiare, lo spinge non solo all’uso di materiali diversissimi applicati sul supporto pittorico, rendendolo in tal modo tridimensionale, ma anche a sculture di diverse dimensioni che compongono installazioni spaziali in un libro che ci assorbe come visitatori di una mostra. In perfetta concordanza con il

titolo “Il libro dell’acqua”, che suggerisce forme effimere e fugaci, Massana stavolta si serve anche dell’arte legata al concetto del tempo, integrando un video nelle sue composizioni.

La quarta dimensione, il tempo, riveste un ruolo importante nel “Libro dell’Acqua”, dove innumerevoli sono i riferimenti allo scorrere dell’acqua e quindi del tempo: orme di figure che sono passate o la ghiaia levigata dallo scorrere dei torrenti. Fa parte dell’indice del tempo anche la ricorrente figura della casa, costruita con cocci di ceramica, disegnata con una struttura di rami che ricordano il cuore e i suoi vasi sanguigni da una parte e, dall’altra, ritagliata nella carta, ridotta a mera sagoma, cancellata ma tuttavia presente. Azzerata meno nella sua sostanza che nel suo valore emotivo, l’assenza-presenza della casa sembra simboleggiare la perdita dell’appartenenza, l’essere senza fissa dimora del vagabondo, la precarietà del viaggiatore.

Il Libro dell’Acqua rappresenta, infatti, un viaggio per fiumi e in mare aperto.

È dedicato al legame fra la patria dell’artista e il luogo della mostra tramite la realtà culturale del Mediterraneo che congiunge la Catalogna alla città di Napoli. Le opere portano tracce di questo viaggio dell’artista: in modo molto concreto, confrontando i sassi levigati dal fiume catalano Segre con la pietra lavica del Vesuvio, ma anche al

livello dei contenuti, citando le forme comuni della cultura mediterranea.

I legami che Massana stringe fra la Catalogna e la Campania vanno ben oltre un viaggio immaginario attraverso le caratteristiche locali e i simboli affettivi (dei cuori, delle sagome femminili delle anfore e dei pesci). L'artista crea un complesso sistema di riferimenti storico-culturali che ci legano al passato con una visione contemporanea fatta di sovrapposizioni di diversi media (pittura, scultura, installazione e video).

Massana non nasconde il suo patrimonio culturale e il debito verso il suo compatriota, il grande maestro catalano Antoni Tàpies. La pittura materica di Massana, nonostante gli elementi figurativi sopracitati, sviluppa gesti e segni generosi che sconfinano in un astrattismo emotivo chiaramente derivato dalla tradizione dell'*Informel*. Dall'altra parte, il versante narrativo del lavoro di Massana lo lega alla Transavanguardia di origine Campana¹ che sviluppa un immaginario fra mito e fantasia, spesso riferito agli interessi primari, quali spazio, tempo e storia.

Ma Massana va oltre: crea un'installazione in cui fa entrare lo spettatore raccontandogli non solo la storia di un viaggio nello spazio e nel tempo ed evidenziando un legame profondo costituito dal comune patrimonio del mediterraneo – ma difende quello che rimane costante nel continuo flusso del tempo.

---

¹Veda Achille Bonito Oliva in *Artisti italiani contemporanei*, Electa, Milano 1983: "La transavanguardia ha risposto in termini contestuali alla catastrofe generalizzata della storia e della cultura, aprendosi verso una posizione di superamento del puro materialismo di tecniche e nuovi materiali e approdando al recupero dell'inattualità della pittura, intesa come capacità di restituire al processo creativo il carattere di un intenso erotismo, lo spessore di un'immagine che non si priva del piacere della rappresentazione e della narrazione".

El llibre de l'aigua de Joanpere Massana.
Julia Draganovic

"No hi ha cap vaixell que com un llibre pugui portar-nos a contrades llunyanes"

Emily Dickinson

Després de “El llibre dels arbres” i “Un llibre per la Jana” el bibliòfil català, Joanpere Massana, continua l’ampliació de la seva obra completa presentant-nos un altre volum en forma de mostra: “El llibre de l'aigua”. El títol és obviament una invitació a una aproximació hermenèutica. Massana ens ofereix un llibre no per passar els fulls, sinó perquè el lector entri en les seves pàgines a la recerca del codi per desxifrar un alfabet captivador però insòlit, en què el sistema racional de lletres i nombres està descontextualitzat, en espera que algú el reordeni i enllaci els diferents elements entre ells, desvetllant, per aquest camí, un significat prevalentment emotiu.

El llibre consisteix, naturalment, també en treballs sobre paper, en la filosofia de vida de Massana, segons la qual tota la vida és un llibre d'estudi, l’empeny no solament a la utilització de materials molt diversos aplicats sobre suport pictòric (donant-li d’aquesta manera tridimensionalitat), sinó també a escultures de diverses dimensions que composen instal.lacions espacials en un llibre que ens absorbeix com visitants de la mostra. Amb perfecta concordança amb el títol “El llibre de l'aqua”, que suggereix formes efímeres i fugaces, Massana, aquesta vegada, es serveix també de l’art lligat

al concepte del temps, integrant el vídeo en les seves composicions.

La quarta dimensió, el temps, pren un rol important en el “Llibre de l'aqua” on són innombrables les referències al córrer de l'aqua i per tant del temps: petjades de persones que hi han passat o pedres desgastades del córrer dels rius. Forma part de l’índex del temps també la recurrent figura de la casa, construïda amb fragments de ceràmica, dibuixada amb una estructura de rames que recorden el cor i els seus vasos sanguinis d'una part i, de l'altra, retallada en el paper, reduïda a una simple silueta, esborrada però encara present. Anul·lada menys en la seva substància i en el seu valor emotiu, l'absència-presència de la casa sembla simbolitzar la pèrdua de la pertinença, del vagabund com a ésser sense residència fixa, la precarietat del viatger.

El llibre de l'aqua representa, de fet, un viatge per rius i a mar obert. Està dedicat al lligam entre la pàtria de l’artista i el lloc de la mostra mitjançant la realitat cultural del Mediterrani que conjuga Catalunya a la ciutat de Nàpols. Les obres tenen traces d'aquest viatge de l’artista: de manera molt concreta confrontant les codines del riu català Segre amb la pedra volcànica del Vesubi, però també a nivell de continguts, citant les formes comunes de la cultura Mediterrània.

Els lligams que Massana estreny entre Catalunya i la Campania van més enllà d'un viatge imaginari a través de les característiques locals i els símbols

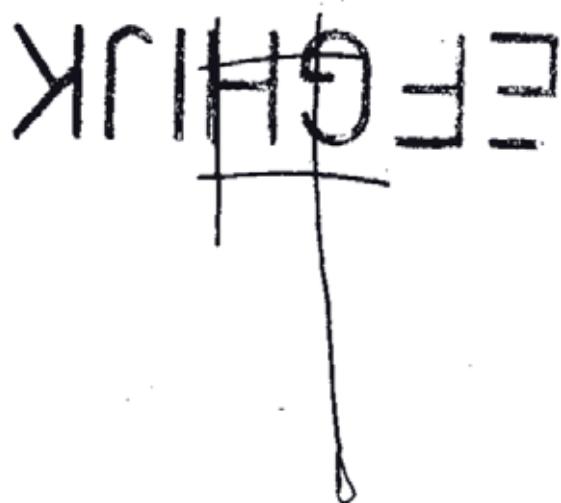

afectius (del cor, de les siluetes femenines, de les àmfores i dels peixos). L'artista crea un complex sistema de referències historicoculturals que ens lliguen al passat amb una visió contemporània feta de sobreposicions de diversos mitjans (pintura, escultura, instal.lació i vídeo). Massana no amaga el seu patrimoni cultural i el deute envers el seu compatriota, el gran mestre català Antòni Tàpies. La pintura matèrica de Massana, no obstant els elements figuratius citats anteriorment, desenvolupa gestos i signes generosos que rebassen en un abstractisme emotiu clarament derivat de la tradició de l'Informel. D'altra part, el vessant narratiu del treball de Massana el lliga a la Transavanguardia original Campanya¹ que desenvolupa un imaginari entre mite i fantasia, sovint fent referència als interessos primaris, com espai, temps i història.

Però Massana va més enllà: crea una instal.lació en què endinsa a l'espectador explicant-li no solsament la història d'un viatge en l'espai i en el temps i evidenciant un lligam profund constituït del patrimoni comú del mediterràni – però defensa allò que roman constant en el fluir continu del temps.

AIBCIDEFGHIJK

---

¹Veure Aquille Bonito Oliva a Artista Italiani Contemporanei, Electa, Milano 1983:

“La transvanguardia ha respost en termes contextuels a la catàstrofe generalitzada de la història i de la cultura, obrint-se vers una posició de superació del pur materialisme de tècniques i nous materials i aproximant-se a la recuperació de la inactualitat de la pintura, entesa com a capacitat de retornar al procés creatiu el caràcter d'un intens erotisme, el gruix d'una imatge que no es priva del plaer de la representació i de la narració”.

Arnau Puig e Joanpere Massana

UNIVERSITÀ
LAZIO

El libro del agua de Joanpere Massana.

Julia Draganovic

"No hay ningún barco que como un libro pueda llevarnos a parajes lejanos"

Emily Dickinson

Después de "El libro de los árboles" y "Un libro para Jana" el bibliófilo catalán Joanpere Massana continua la ampliación de su obra completa presentándonos otro volumen en forma de exposición: "El libro del agua". El título es obviamente una invitación a una aproximación hermenéutica. Massana nos ofrece un libro no para pasar las hojas, sino para que el lector entre en sus páginas a la búsqueda del código que sirva para descifrar un alfabeto cautivador pero insólito, en que el sistema racional de letras y nombres está descontextualizado, a la espera que alguien lo reordene y enlace los diferentes elementos entre ellos, descubriendo, por este camino, un significado donde prevalece lo emotivo.

El libro consiste, naturalmente, también en los trabajos sobre el soporte del papel, en la filosofía de vida de Massana, según la cual toda la vida es un libro para el estudio, que le lleva no solamente a la utilización de materiales muy diversos aplicados sobre soportes pictóricos, dándole así tridimensionalidad, sino también a esculturas de diversas dimensiones que componen instalaciones espaciales en un libro que nos absorbe como visitantes de esta muestra.

Con una concordancia con el título: "El libro del agua", que sugiere formas efímeras y fugaces, esta vez Massana se sirve del arte unido al concepto del tiempo, integrando el video en sus composiciones.

La cuarta dimensión, el tiempo, tiene un rol importante en "El libro del agua" donde son innumerables las referencias al fluir del agua y por tanto del tiempo: pisadas de personas que han pasado o piedras desgatas por el fluir de los ríos. Forma parte del índice del tiempo la recurrente figura de la casa, construida con fragmentos de cerámica, dibujada con una estructura de ramas que recuerdan el corazón y sus vasos sanguíneos de una parte y, por otra, recortada en el papel, reducida a una simple silueta, borrada pero todavía presente. Reducida menos en su substancia y en su valor emotivo, la ausencia-presencia de la casa parece simbolizar la perdida de pertenecer a un sitio, el estado del vagabundo sin residencia fija, la precariedad del viajero.

El libro del agua representa, de hecho, un viaje por los ríos y a mar abierto. Está dedicado a la unión entre la patria del artista y el lugar de la exposición mediante la realidad cultural del Mediterráneo que une a Cataluña con la ciudad de Nápoles. Las obras tienen rasgos de este viaje del artista: de una manera muy concreta confrontando los guijarros del río catalán, el Segre, con las piedras volcánicas del Vesubio, pero también a nivel de contenidos, citando las

formas comunes de la cultura mediterránea. Los lazos que Massana estrecha entre Cataluña y la Campania van más allá de un viaje imaginario a través de las características locales y los símbolos afectivos (del corazón, de las siluetas femeninas, de las ánforas y los peces). El artista crea un complejo sistema de referencias histórico-culturales que nos unen al pasado con una visión contemporánea hecha a base de sobreposiciones de distintos medios (la pintura, la escultura, la instalación y el video). Massana no esconde su patrimonio cultural y su deuda con su compatriota, el gran artista catalán Antoni Tàpies. La pintura matérica de Massana, a pesar de los elementos figurativos citados anteriormente, articula gestos y signos generosos que van más allá de un abstractismo emotivo claramente derivado de la tradición del Informel. Por otra parte, el lado narrativo del trabajo de Massana lo une a la Transavanguardia originaria de la Campania¹ que desarrolla un imaginario entre el mito y la fantasía, muchas veces haciendo referencia a intereses primarios, como el espacio, el tiempo y la historia.

Pero Massana va más allá: crea una instalación en que hace entrar al espectador explicándole no solamente la historia de un viaje en el espacio y el tiempo y evidenciando una unión profunda constituida por el patrimonio común del mediterráneo – defiende aquello que permanece constante en el fluir continuo de los tiempos.

---

¹ Ver a Aquille Bonito Oliva a Artista Italiani Contemporanei, Electa, Milano 1983:

“La transvanguardia ha respondido en términos contextuales a la catástrofe generalizada de la historia y de la cultura, abriéndose hacia una posición de superación del puro materialismo de técnicas y nuevos materiales y aproximándose a la recuperación de la “in actualidad” de la pintura, entendida como la capacidad de devolver al proceso creativo el carácter de un intenso erotismo, el grueso de una imagen que no se priva del placer de la representación y de la narración”.

The Book of Water by Joanpere Massana.

Julia Draganovic

"There is no vessel like a book to be able to carry us away to faraway lands"

Emily Dickinson

After "The Book of Trees" and "A Book for Jana", Catalan bibliophile Joanpere Massana continues drafting out his complete work by presenting us with another volume in the form of the exhibition: "The Book of Water".

The title is obviously an invitation to a hermeneutic approach. Massana offers us a book not for leafing through, but a book whose pages the reader can enter in search of the code to decipher a captivating yet unusual alphabet, whose rational system of letters and numbers is decontextualized, while waiting for someone to put it back into order and connect up its various elements, in this way revealing a mostly emotional meaning.

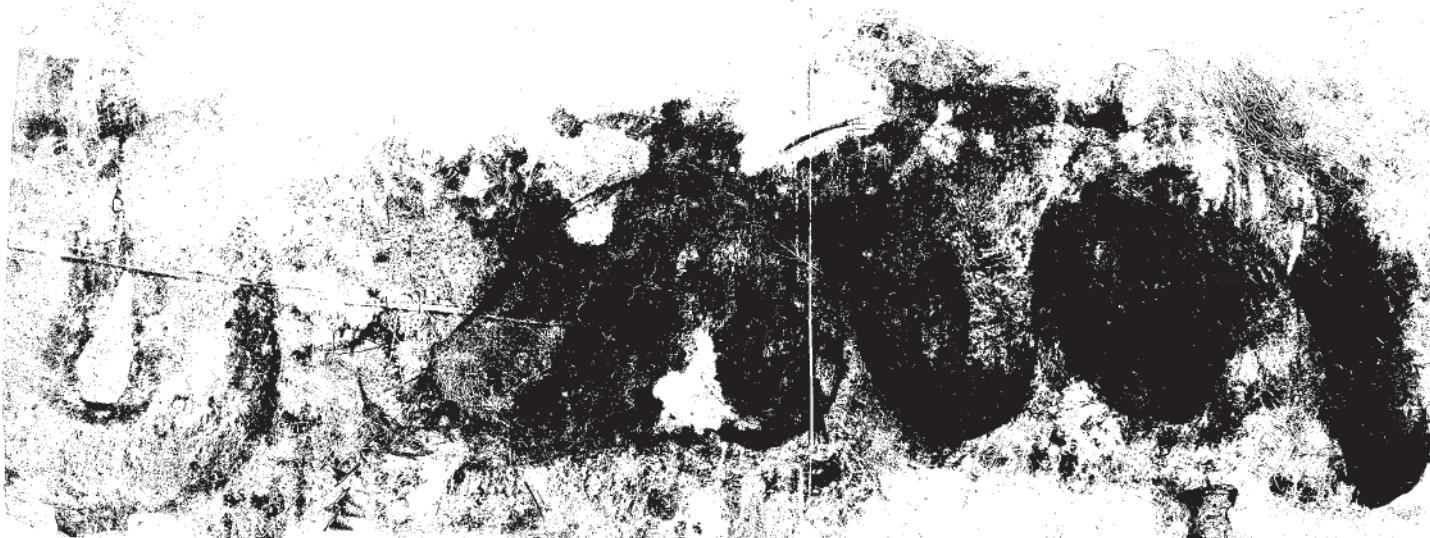
Naturally, the book also consists of works on paper, but Massana's philosophy of life, according to which all of life is a book to be studied, drives him not only towards the use of the most diverse materials applied onto the pictorial support, thus making it three-dimensional, but also towards sculptures of different dimensions that go to make up spatial installations in a book that absorbs us as visitors of an exhibition. In perfect agreement with the title "The Book of Water", which suggests

ephemeral, fleeting forms, this time Massana also makes use of art that is linked to the concept of time, integrating a video into his compositions.

The fourth dimension, time, has an important role in "The Book of Water", where there are countless references to the flowing of water and therefore time: traces of figures that have passed or the gravel whipped up by the flowing of the torrents. Part of the indication of time is also the recurring figure of the house, built with pottery shards, designed with a structure of branches that remind us on the one hand of the heart and its blood vessels and, on the other hand, cut out in the paper, reduced to a mere outline, eliminated but nevertheless present. Cancelled out less in its substance than in its emotional value, the absence-presence of the house appears to symbolize the loss of belonging, the existence without fixed abode of the vagabond, and the precariousness of the traveller.

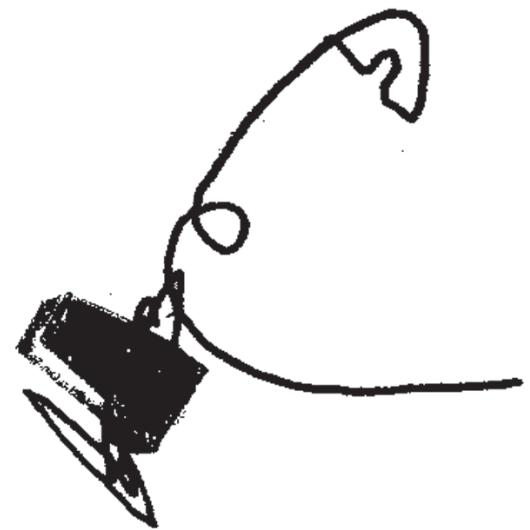
The Book of Water indeed represents a journey along rivers and over the open sea. It is dedicated to the bond between the artist's homeland and the location of the exhibition by means of the cultural reality of the Mediterranean that links Catalonia to the city of Naples. The works carry traces of this journey by the artist: in a most concrete fashion, comparing the pebbles whirled about by the Catalan river Segre with the volcanic

A B C D E F G H I J U N G A

rock of Vesuvius but also in terms of content, referring to the common forms of Mediterranean culture. The bonds that Massana forges between the regions of Catalonia and Campania go far beyond an imaginary voyage through the local characteristics and sentimental symbols (hearts, and feminine outlines of amphorae and fish). The artist creates a complex system of historical and cultural references that bind us to the past with a contemporary vision made up of different media laid over one another (painting, sculpture, installation and video). Massana does not hide his cultural heritage and his debt towards his fellow countryman, the great Catalan master Antoni Tàpies. Despite the figurative elements referred to above, the highly tactile painting of Massana develops generous gestures and styles that stray into an emotional abstractism clearly derived from the tradition of the Informel. On the other hand, the narrative side of Massana's work ties it to the Trans Avant-garde movement with its origins in Campania¹ that develops an imagination between myth and fantasy, often referring to primary interests, as in space, time and history.

But Massana goes beyond that. He creates an installation which he makes the spectator enter, telling him not only the story of a journey in space and time and highlighting a profound bond made up of the common heritage of the Mediterranean – but he defends what remains constant in the continuing flow of time.

---

¹ Refer to Achille Bonito Oliva in *Artisti italiani contemporanei*, Electa, Milan 1983: "The Trans Avant-garde movement responded in contextual terms to the generalized catastrophe in history and culture, opening up to a position of overcoming the pure materialism of techniques and new materials and achieving the recovery of the outdatedness of painting, meaning the ability to give back to the creative process its character of an intense eroticism and the depth of an image that does not deprive itself of the pleasure of representation and narration".

△△△△△

2562000000000000
X-1234567890

KJLHIGFEDCBA

installazioni
instal·lacions
instalaciones
installations

Petjades d'aigua, detail
Orme d'acqua, particolare

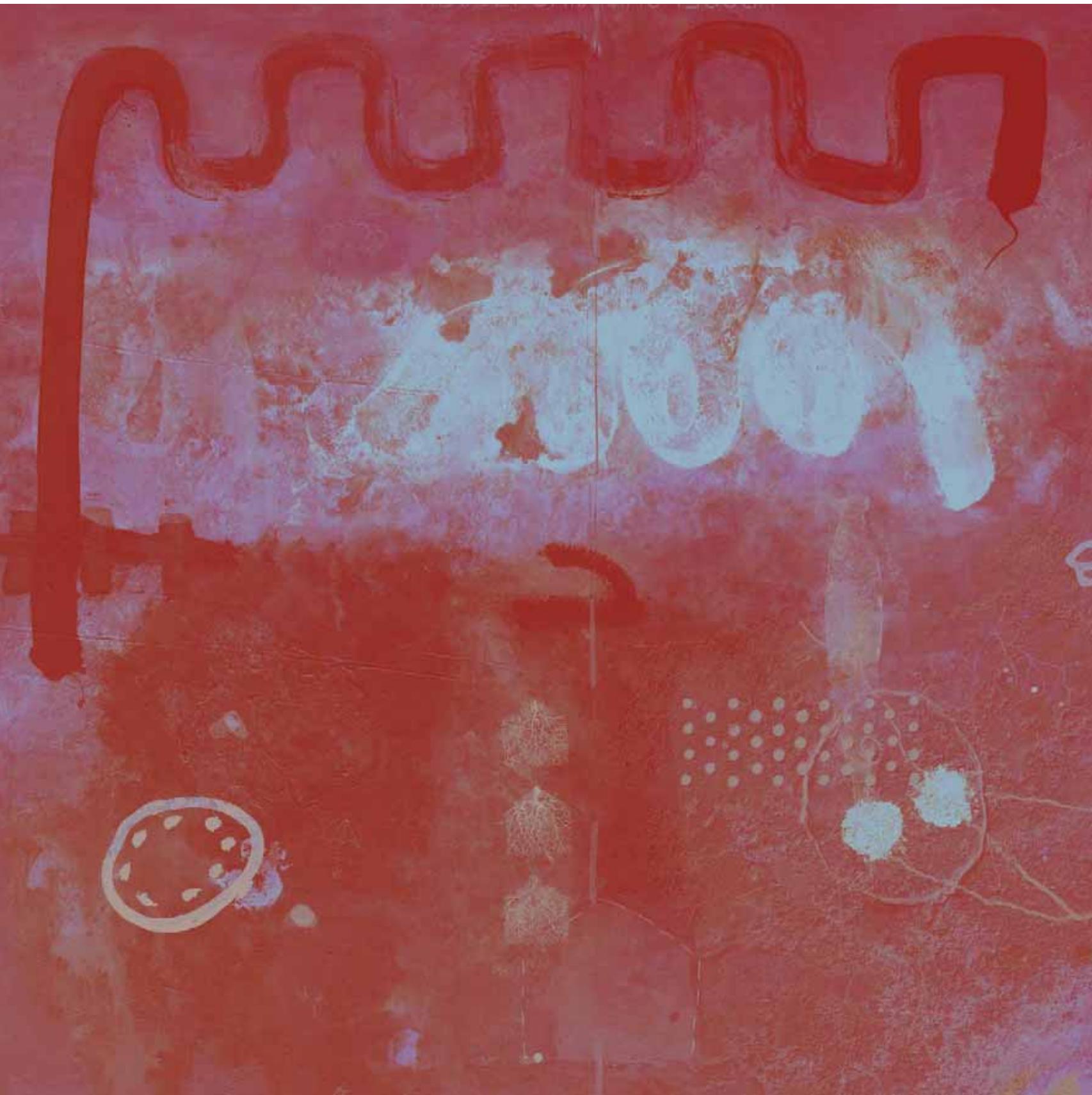
Petjades d'aigua, vídeo instal·lació i tècnica mixta sobre fusta
Orme d'acqua, videoinstallazione e tecnica mista su tavola

Cos i ànima, terracotta, resina i vernís
Corpo e anima, terracotta, resina e vernice

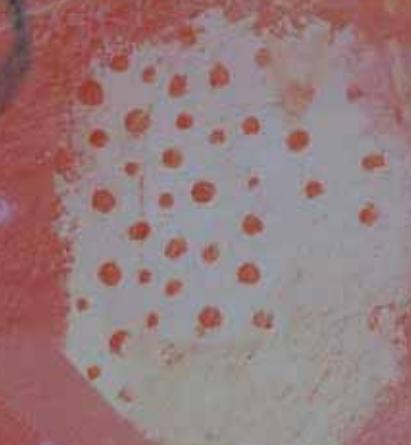

θ

2

10

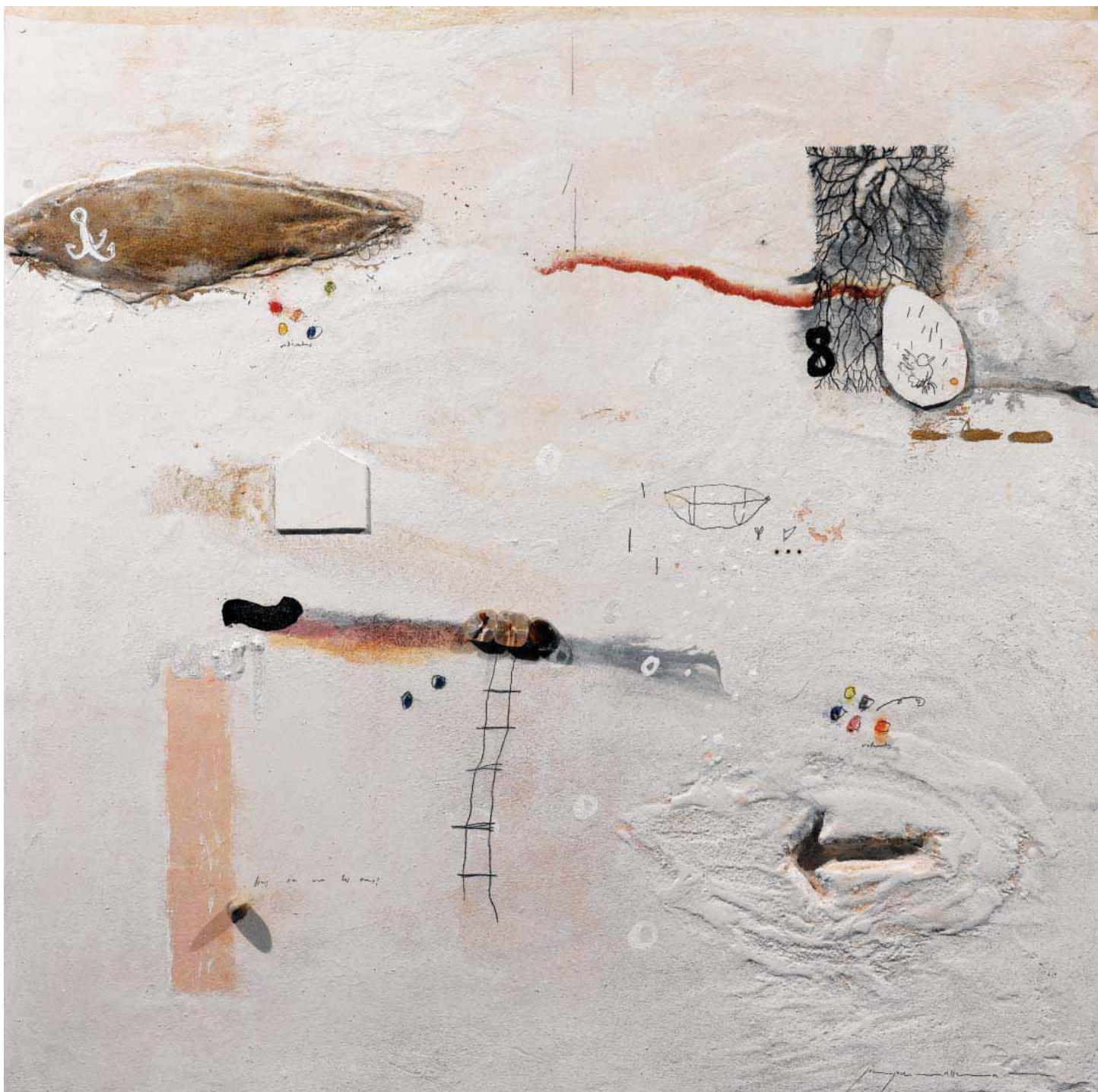
A B C D
E F G H
I J K L
M N O P
R S T U
V W X Y

opere su tavola
obres sobre fusta
obras sobre madera
mixed media on wood

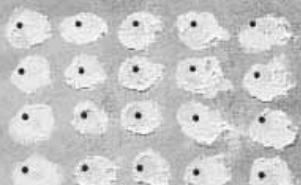
Records de Nàpols, tècnica mixta sobre fusta
Ricordi di Napoli, tecnica mista su tavola

cm 100x100

Repetir cada dia el mateix moment, tècnica mixta sobre fusta
Il ripetersi ogni giorno dello stesso momento, tecnica mista su tavola

cm 100x100

1000
1000

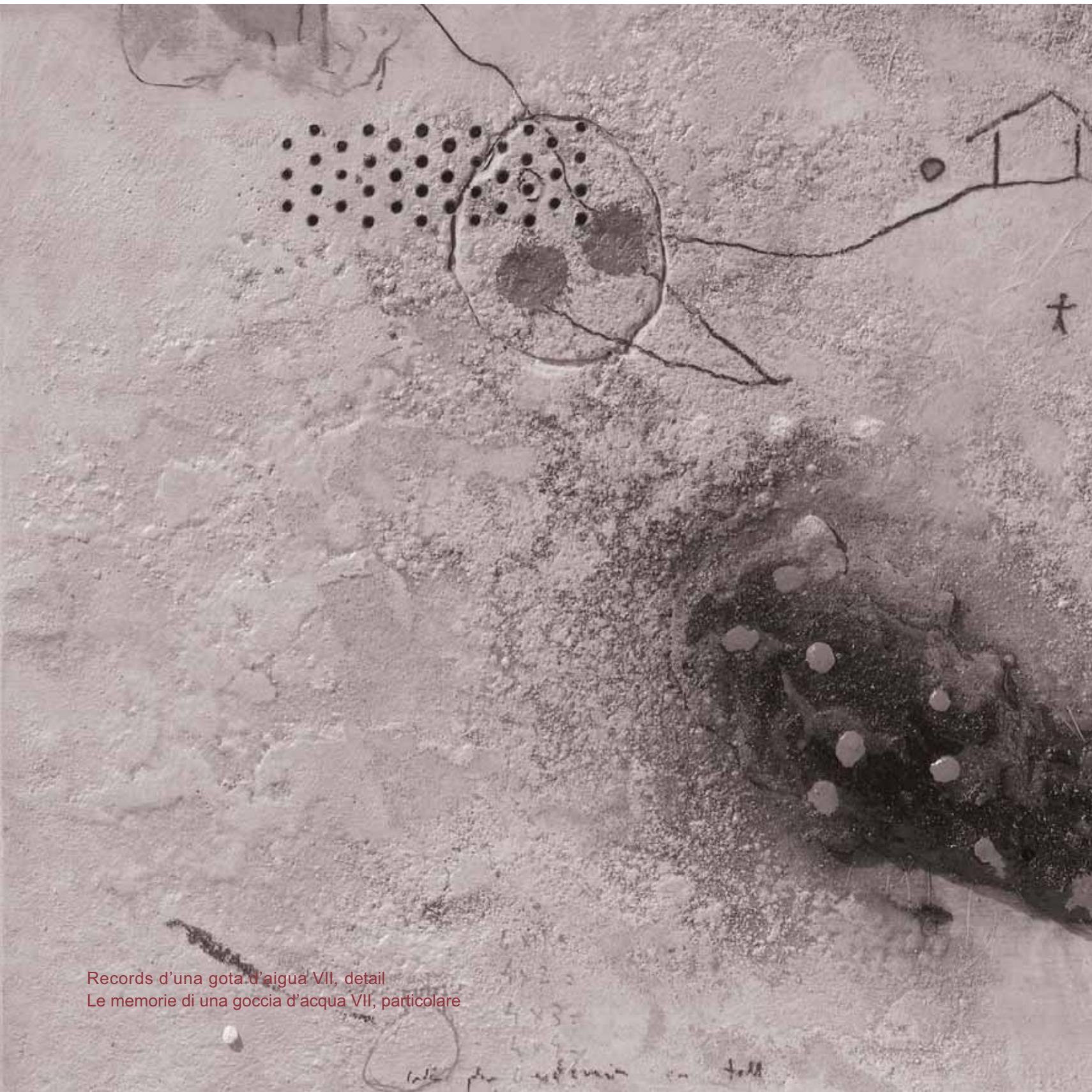
A

1000
1000

0
0

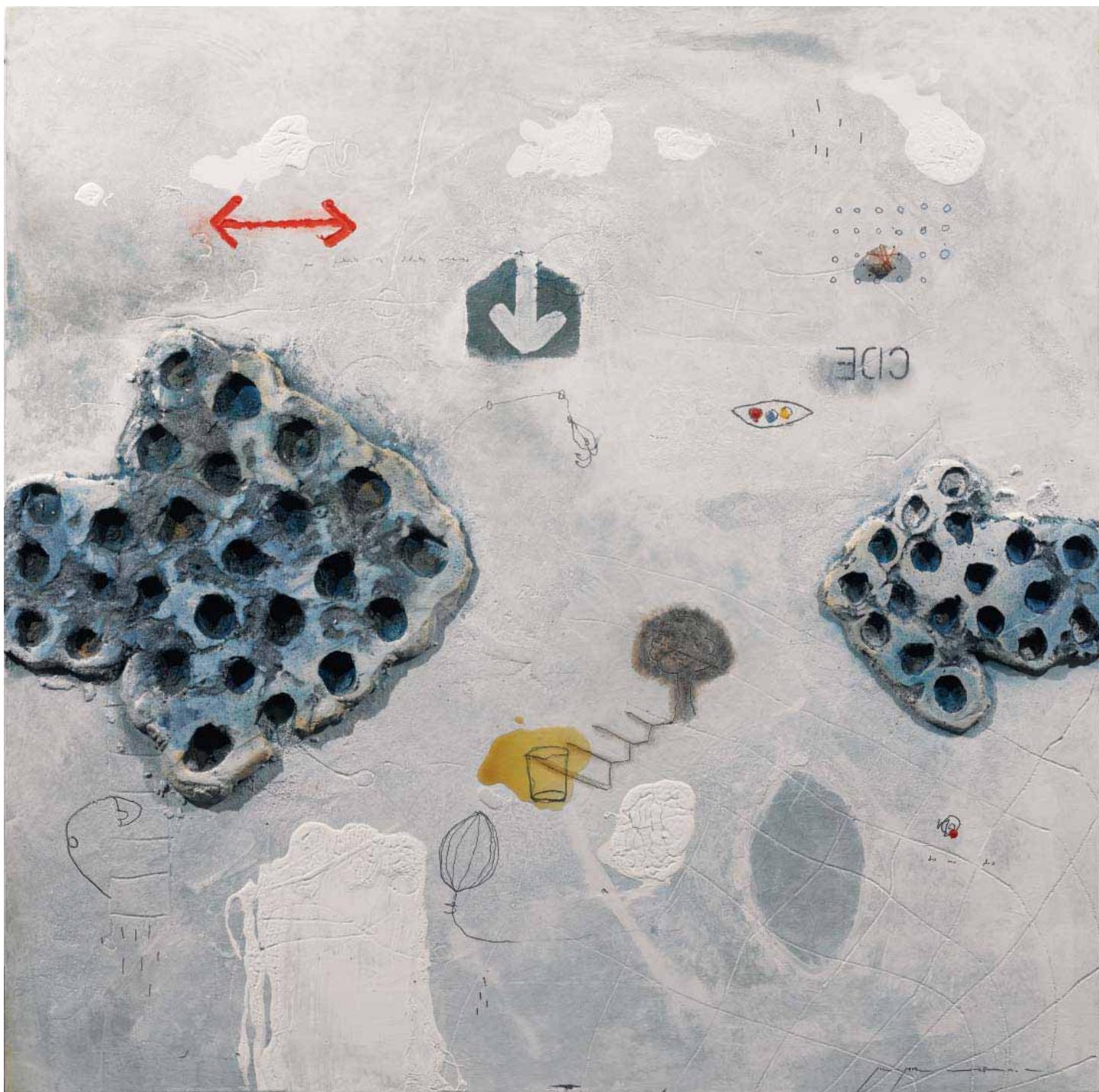
Records d'una gota d'aigua VII, detail
Le memorie di una goccia d'acqua VII, particolare

H I J K L M
O P Q R S T
V W X Y Z

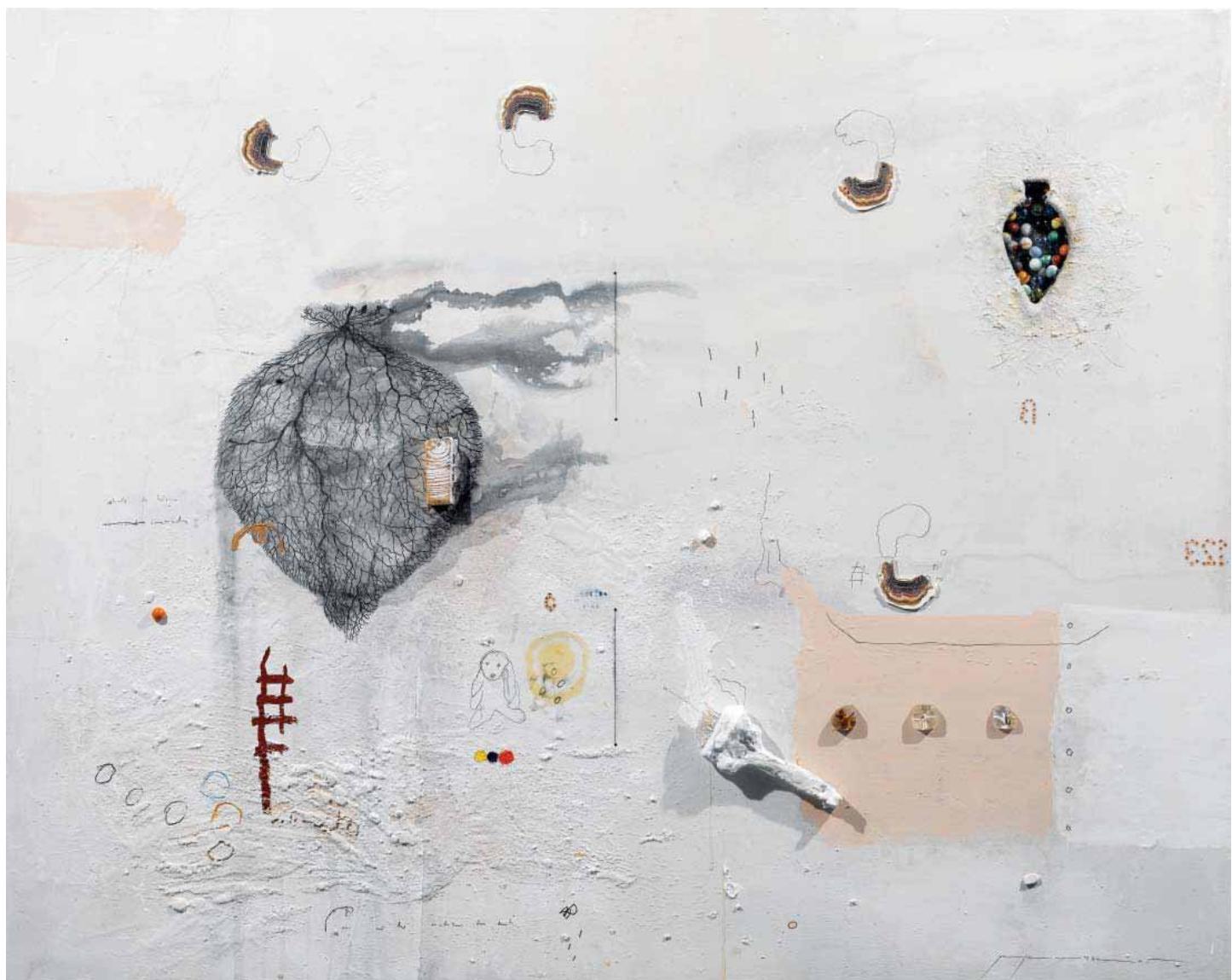
Troballa, tècnica mixta sobre fusta
Incontro, tecnica mista su tavola

cm 100x100

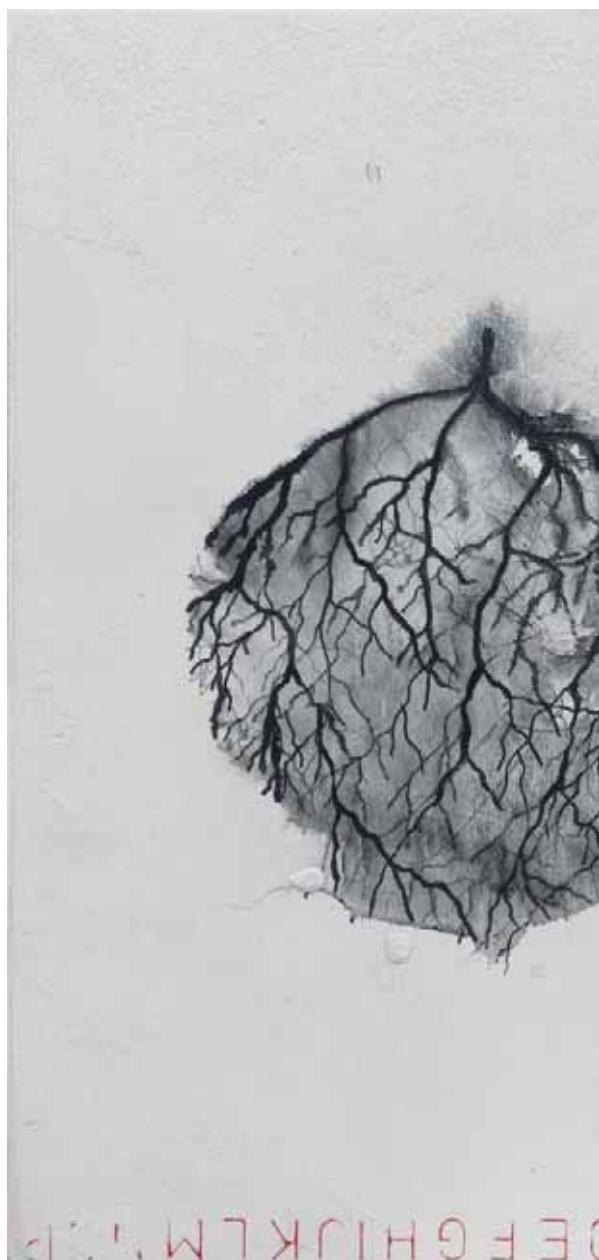
Estrats de història, tècnica mixta sobre fusta
Gli strati della storia, tecnica mista su tavola

cm 120x150

On són les promeses, tècnica mixta sobre fusta
Dove sono le promesse, tecnica mista su tavola

cm 30x50

Records d'una ona I, detail
Le memorie di un'onda I, particolare

153+

giant and not so tiny

Sentir que el temps fuig a cada instant, tècnica mixta sobre fusta
Sentire il tempo che fugge in ogni istante, tecnica mista su tavola

cm 92x121,5

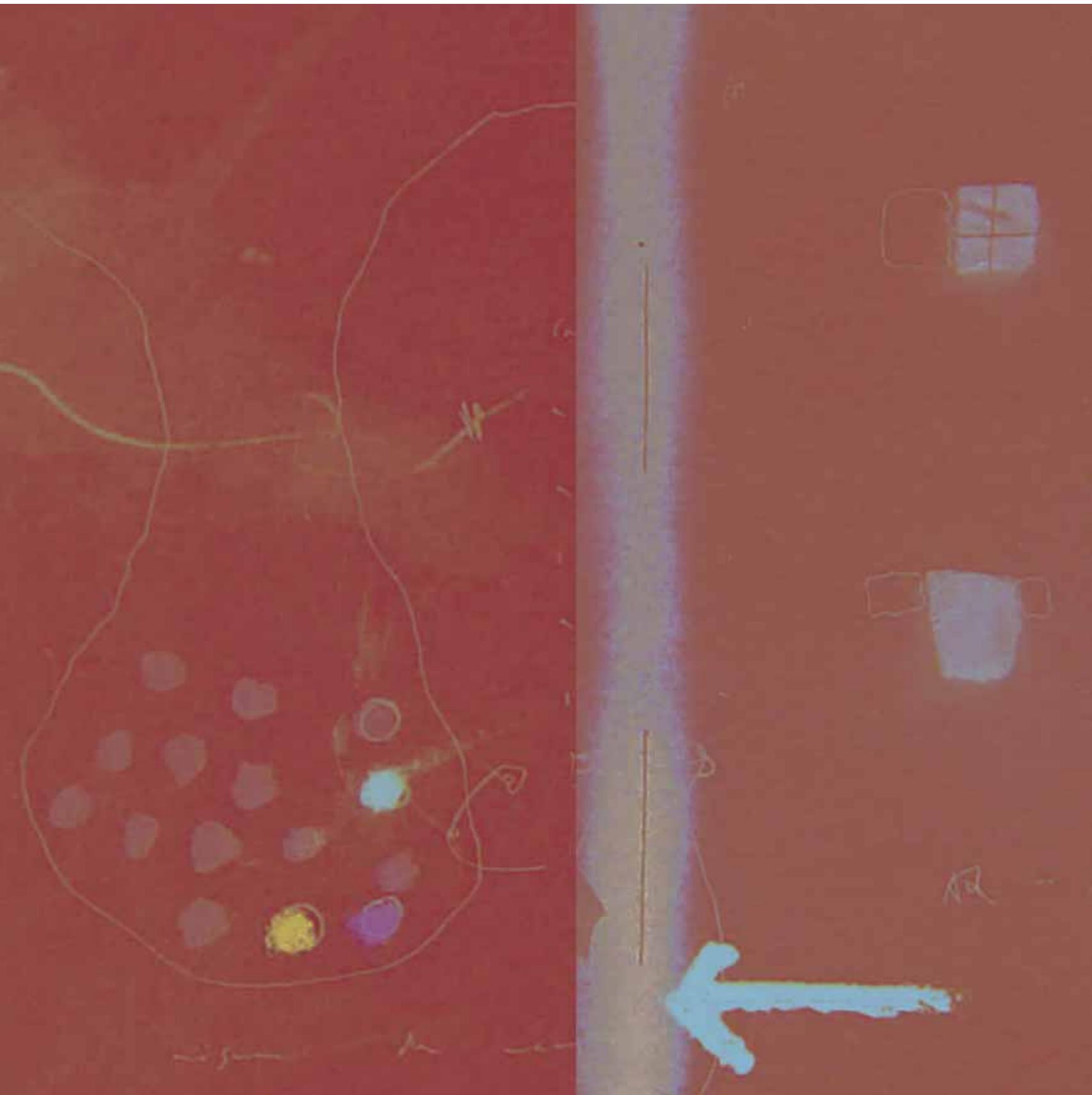

Presències, tècnica mixta sobre fusta
Presenze, tecnica mista su tavola

cm 150x270 [dittico]

records d'una gota d'aigua
le memorie di una goccia d'acqua

1,2,3,7,12

1,2,3,7,12

tècnica mixta sobre fusta
tecnica mista su tavola

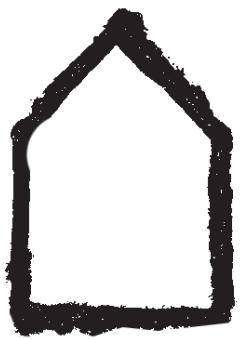
cm 20x20

Q
O
water

longer - area -

1,2,3,7,12

tècnica mixta sobre fusta
tecnica mista su tavola

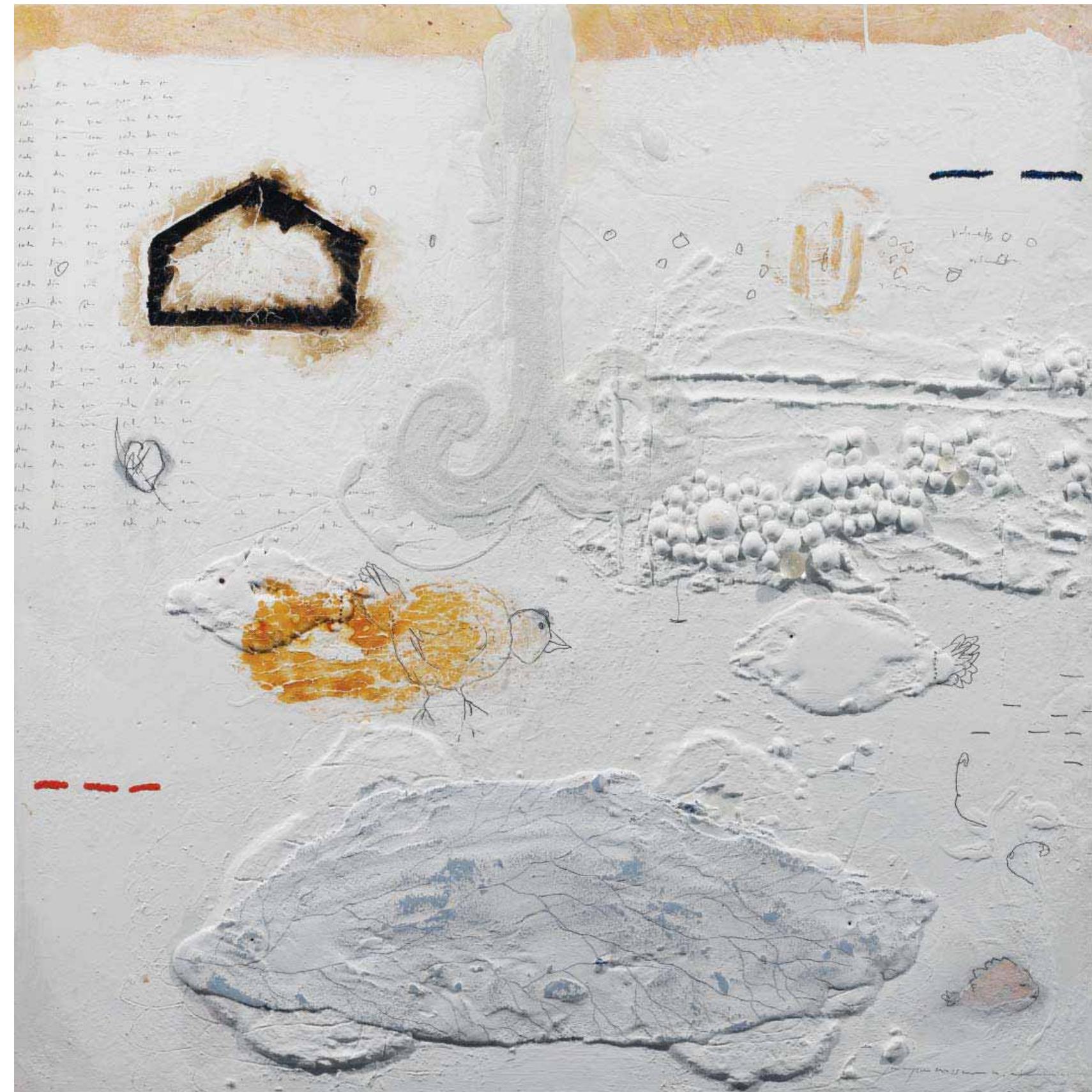
cm 150x150 [collezione Alfa Wassermann]

1,2,3,7,12

tècnica mixta sobre fusta
tecnica mista su tavola

cm 100x100

1,2,3,7,12

tècnica mixta sobre fusta
tecnica mista su tavola

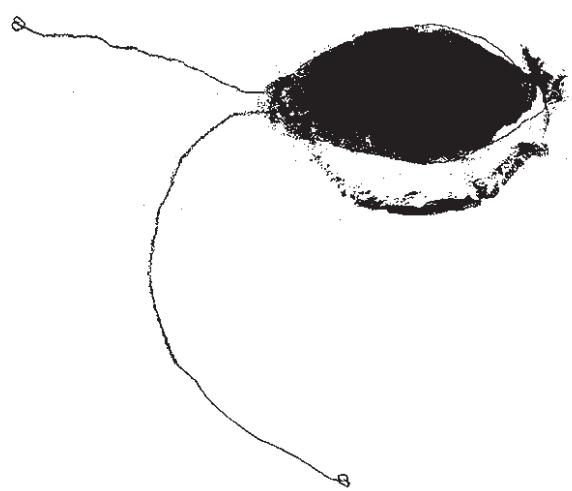
cm 60x60

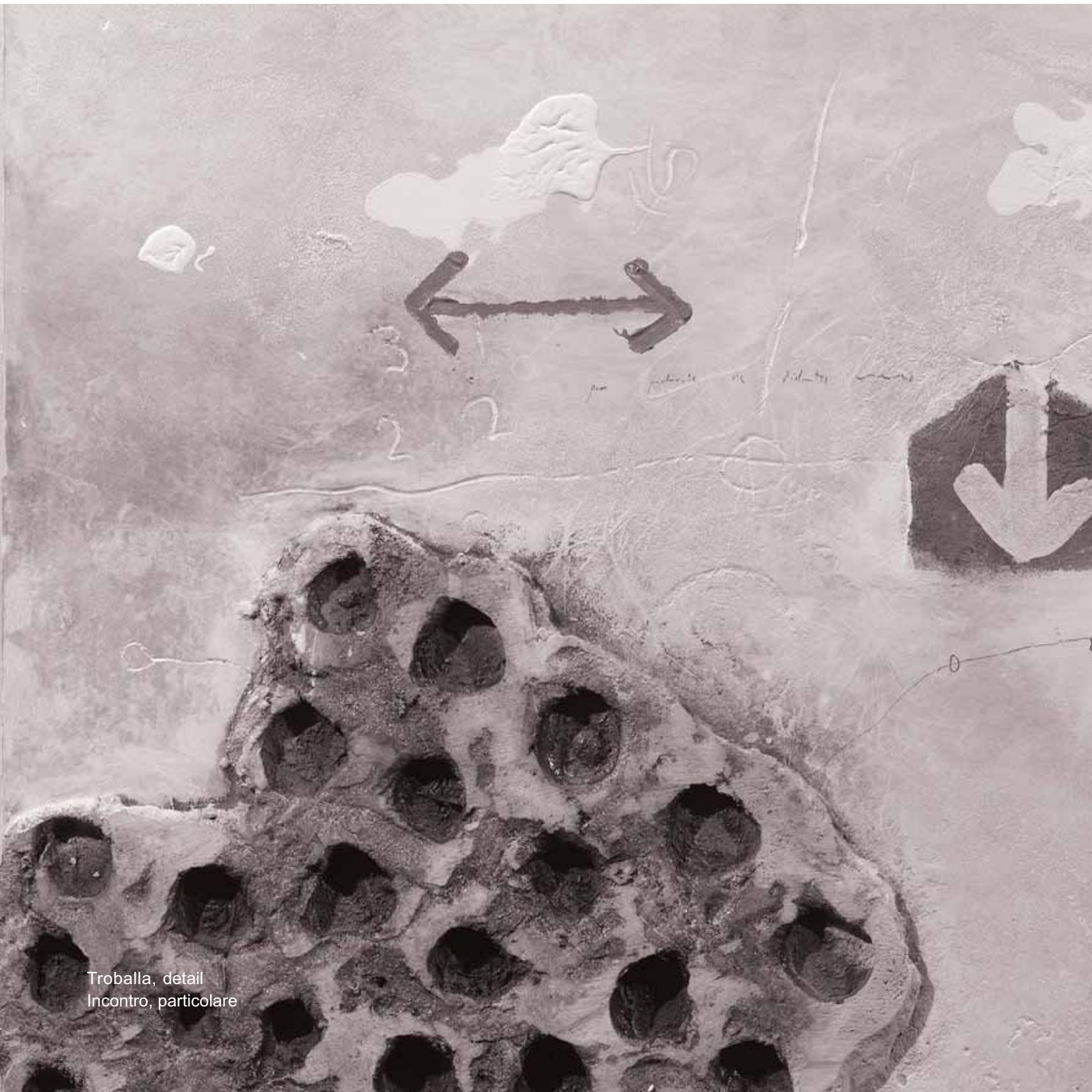
1,2,3,7,12

tècnica mixta sobre fusta
tecnica mista su tavola

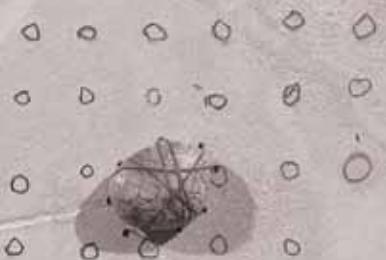
cm 92x121,5

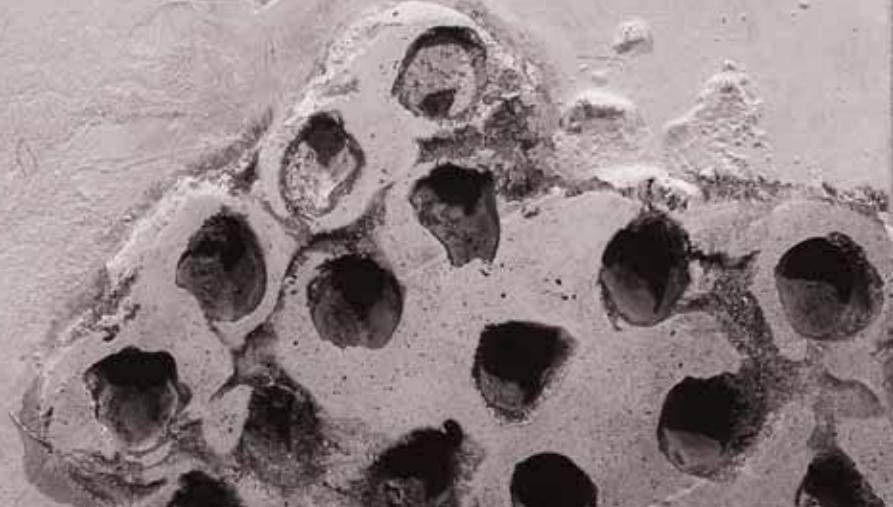

Troballa, detail
Incontro, particolare

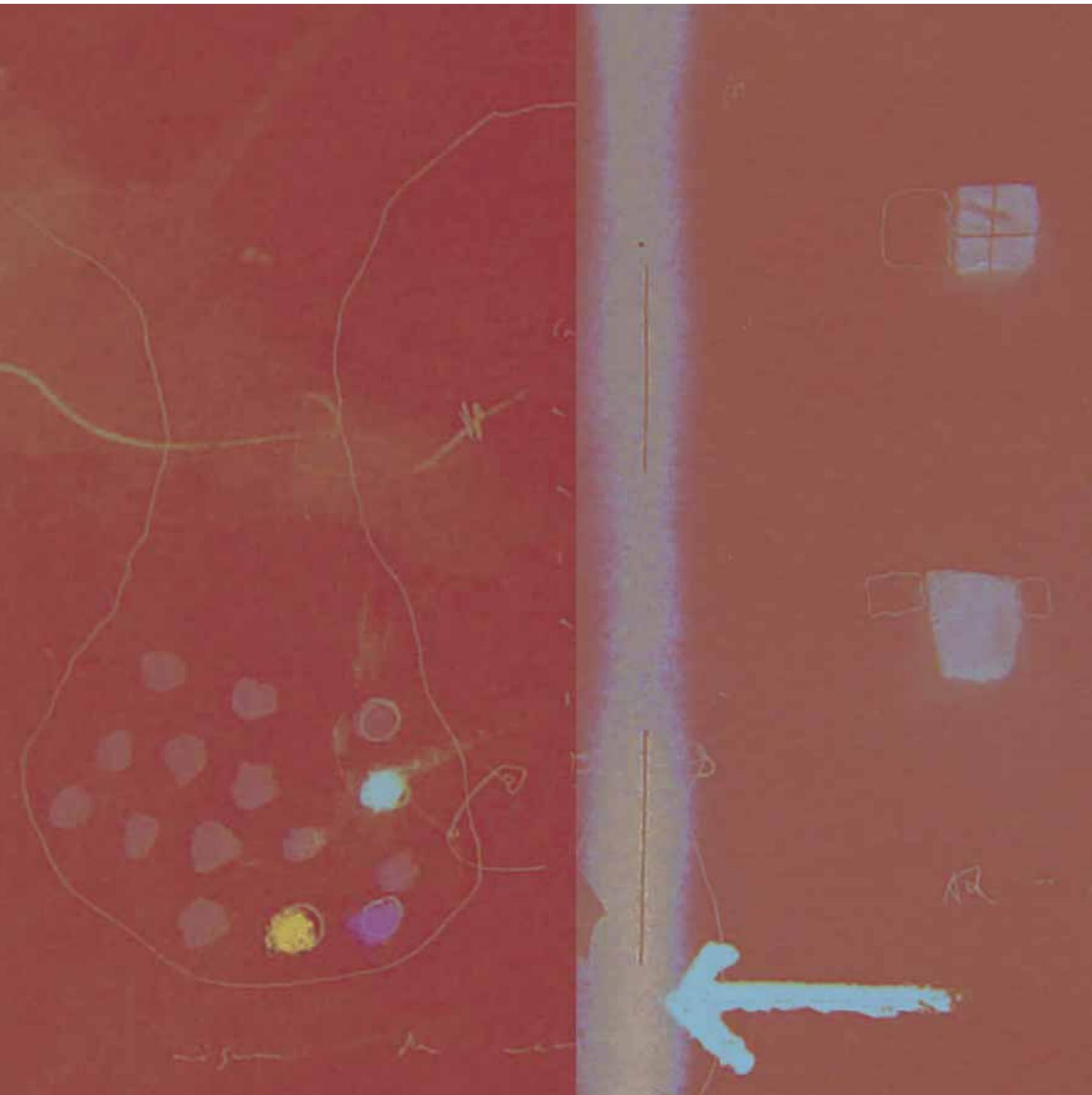
CIDE

Prop de l'ànima, tècnica mixta sobre fusta
Vicino all'anima, tecnica mista su tavola

cm 150x150

records d'una onda
le memorie di un'onda

1,2,3

1,2,3

tècnica mixta sobre fusta
tecnica mista su tavola

153†

cm 60x60

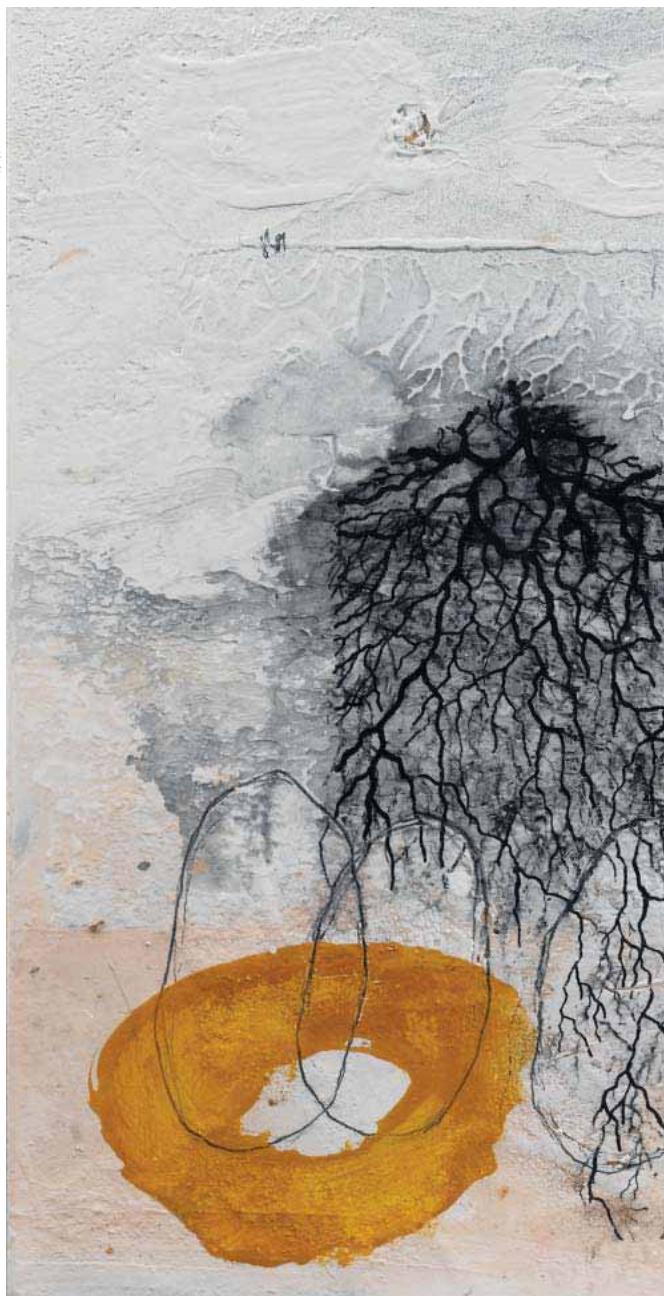
6

patient not in inf

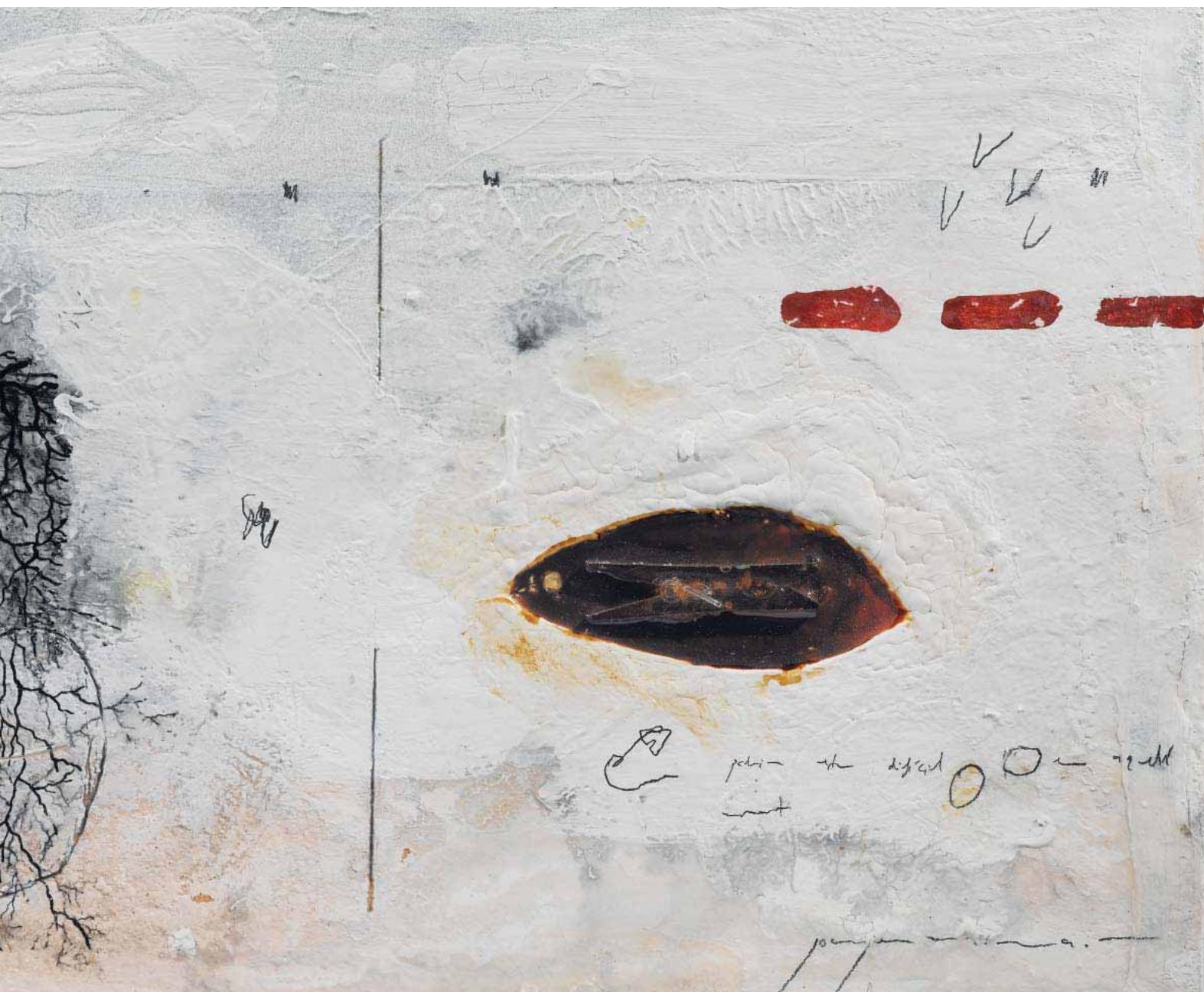
J53†

1,2,3

tècnica mixta sobre fusta
tecnica mista su tavola

cm 30x50

1,2,3

tècnica mixta sobre fusta
tecnica mista su tavola

cm 120x150 [collezione privata]

Tirar una pedra al riu per veure si arriba a Nàpols, tècnica mixta sobre fusta
Lanciare un sasso nel fiume per vedere se arriva a Napoli, tecnica mista su tavola

cm 150x300 [dittico]

Massa temps per aprendre a no dir res, tècnica mixta sobre fusta
Troppo tempo per imparare a non dire niente, tecnica mista su tavola

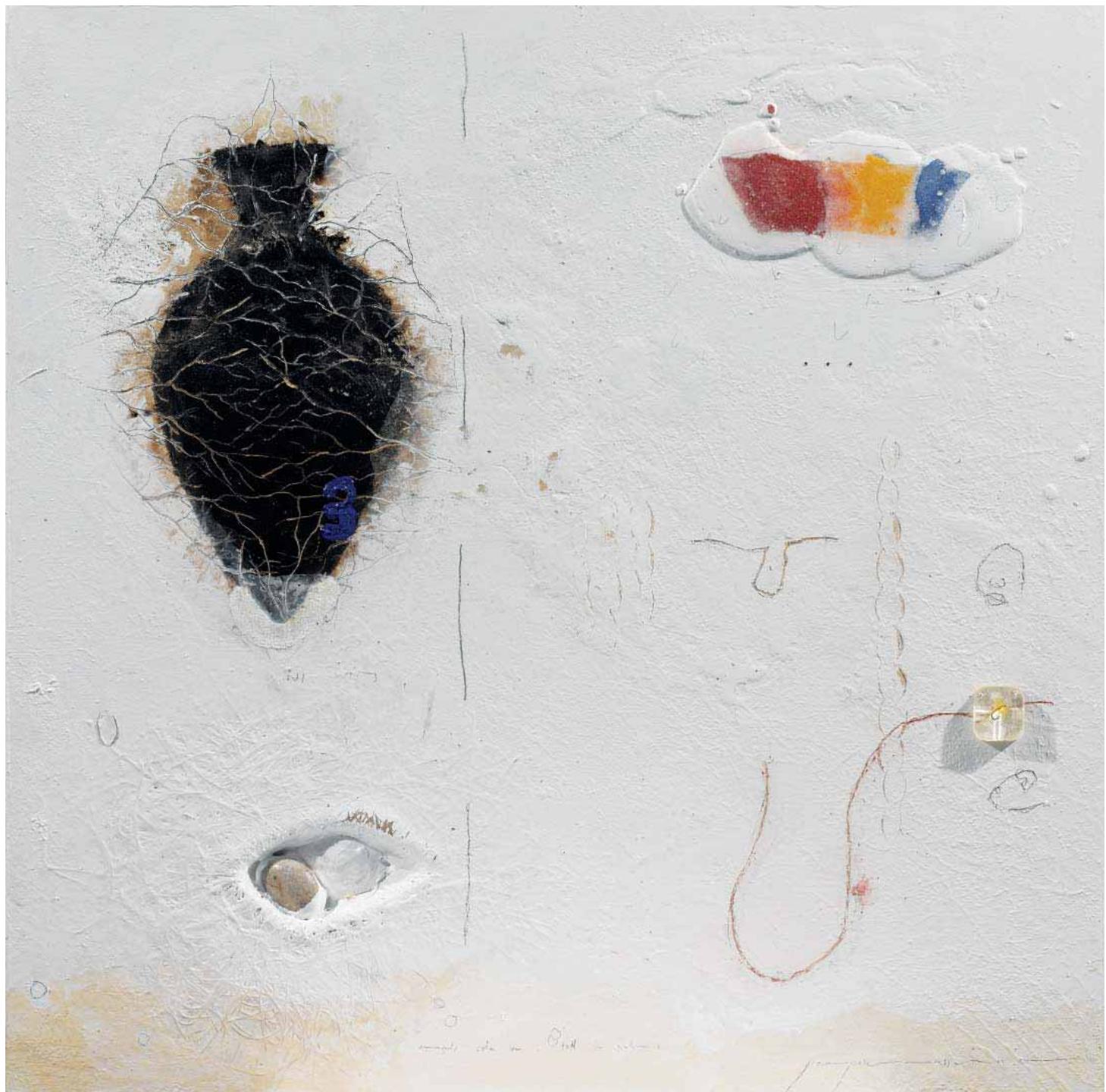
cm 120x150

Amagats en un toll de pintura, tècnica mixta sobre fusta

Nascondersi in una pozzanghera di pittura, tecnica mista su tavola

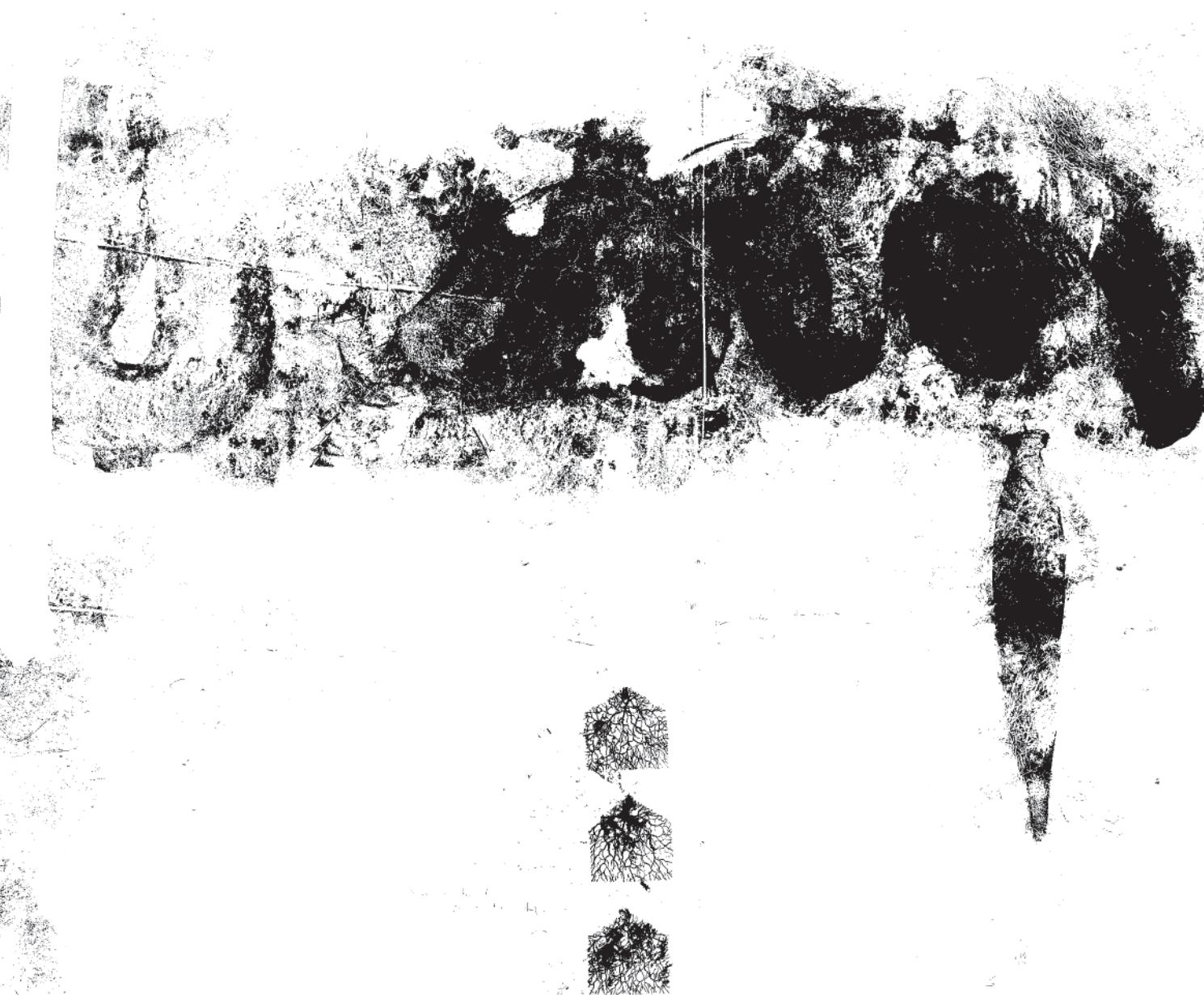
cm 60x60

opere su tela
obres sobre tela
obras sobre tela
mixed media on canvas

A B C D E F G H I J L M

Estrats d'aigua, tècnica mixta sobre tela
Strati d'acqua, tecnica mista su tela

cm 165x175

A B C D E F G H I J K L M

لـ ١٠٠٠

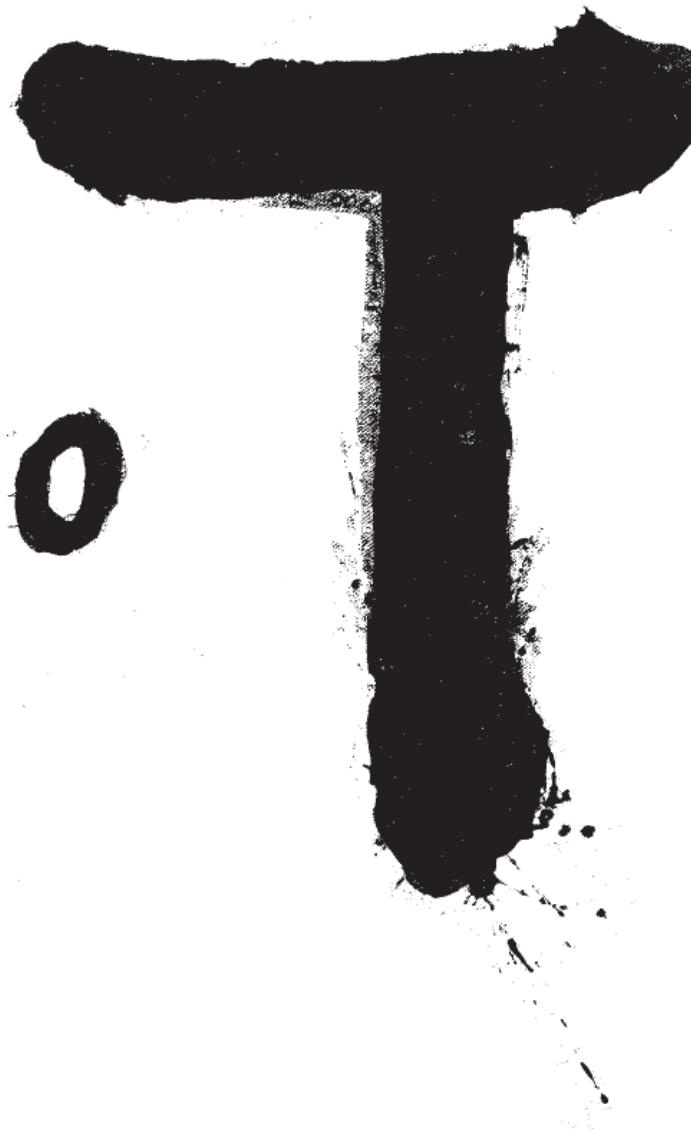

٢ ٣

٣

٢

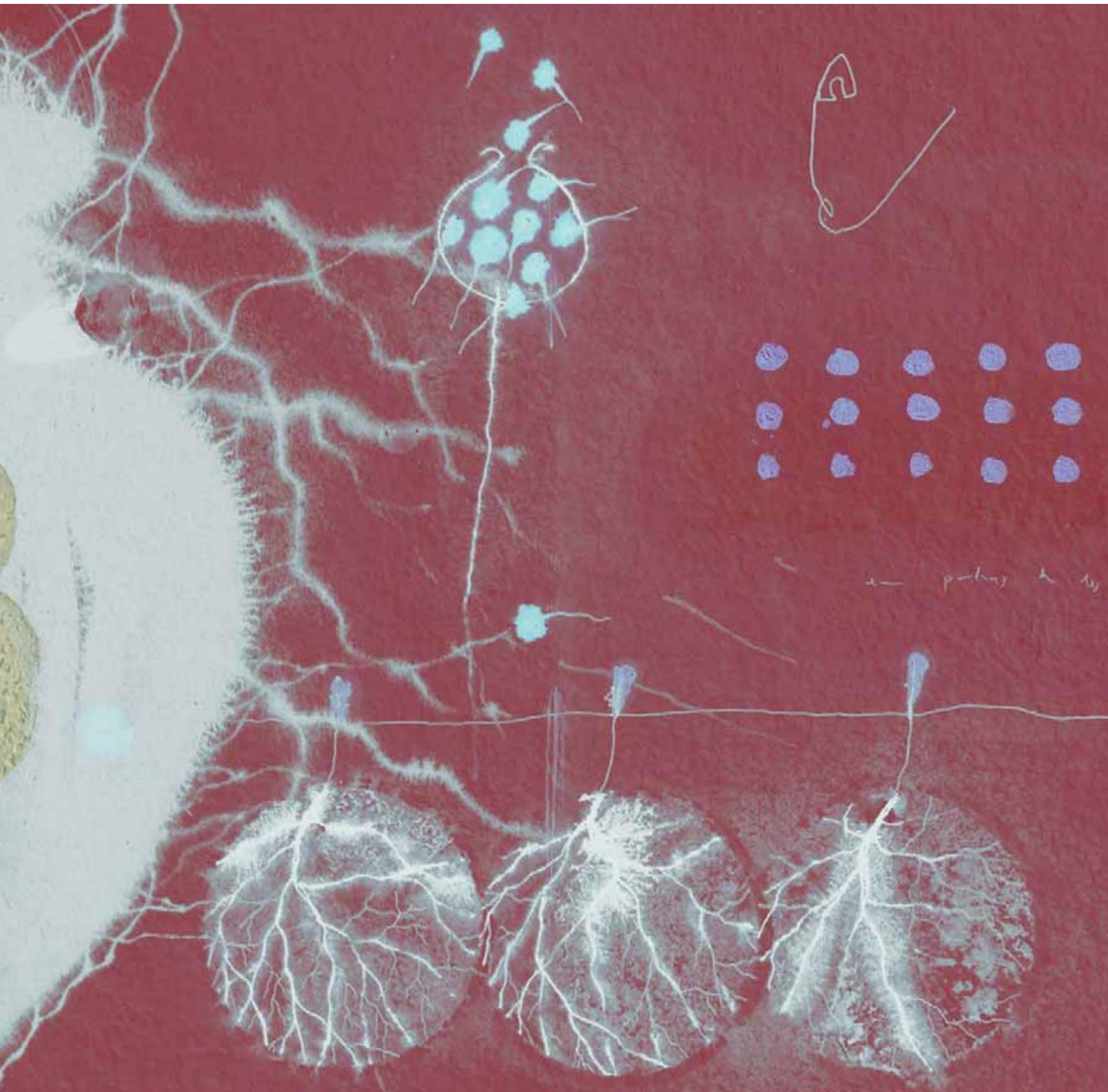

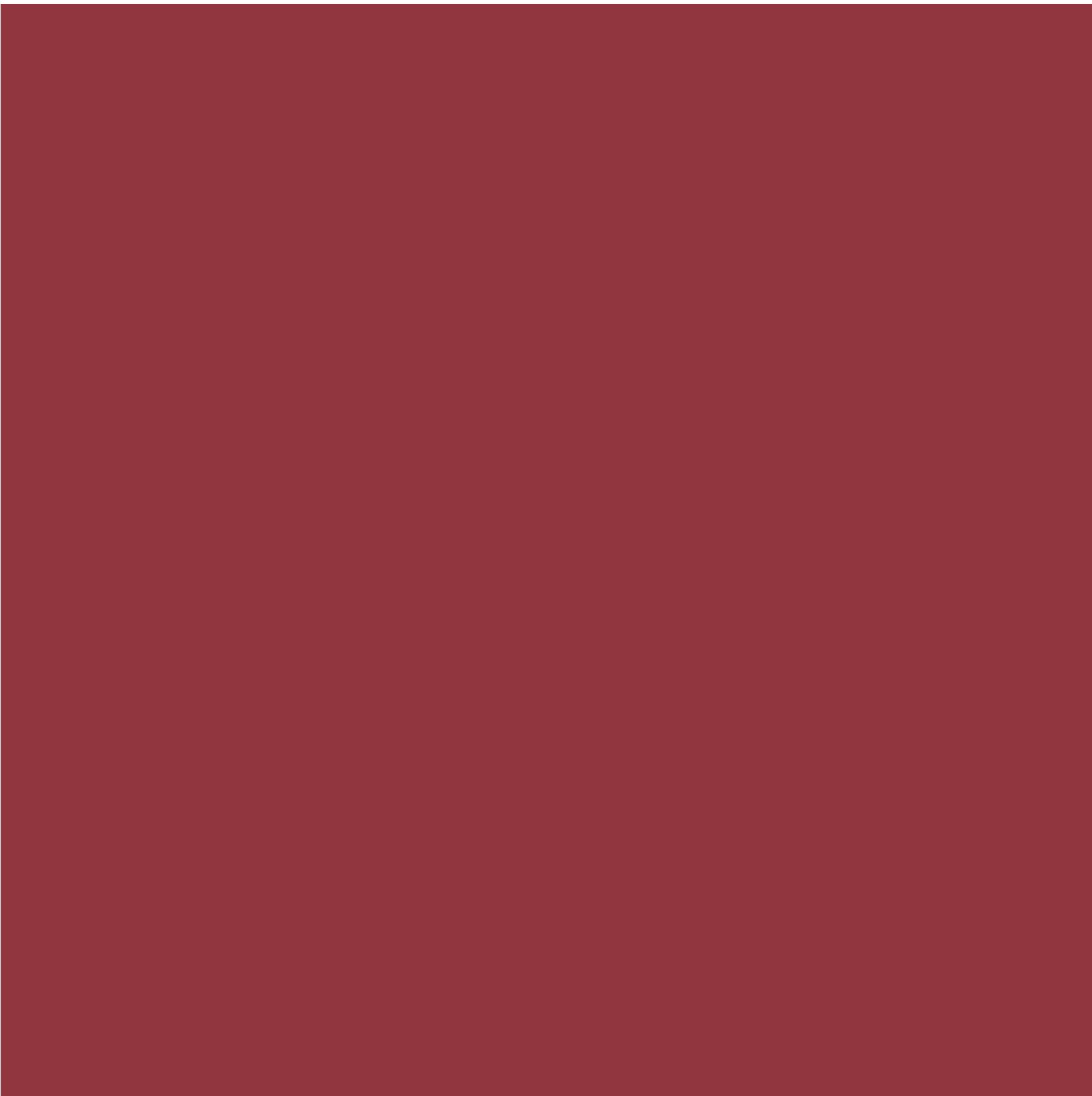
Massa temps per aprendre, tècnica mixta sobre tela
Troppo tempo per imparare, tecnica mista su tela

cm 81x100

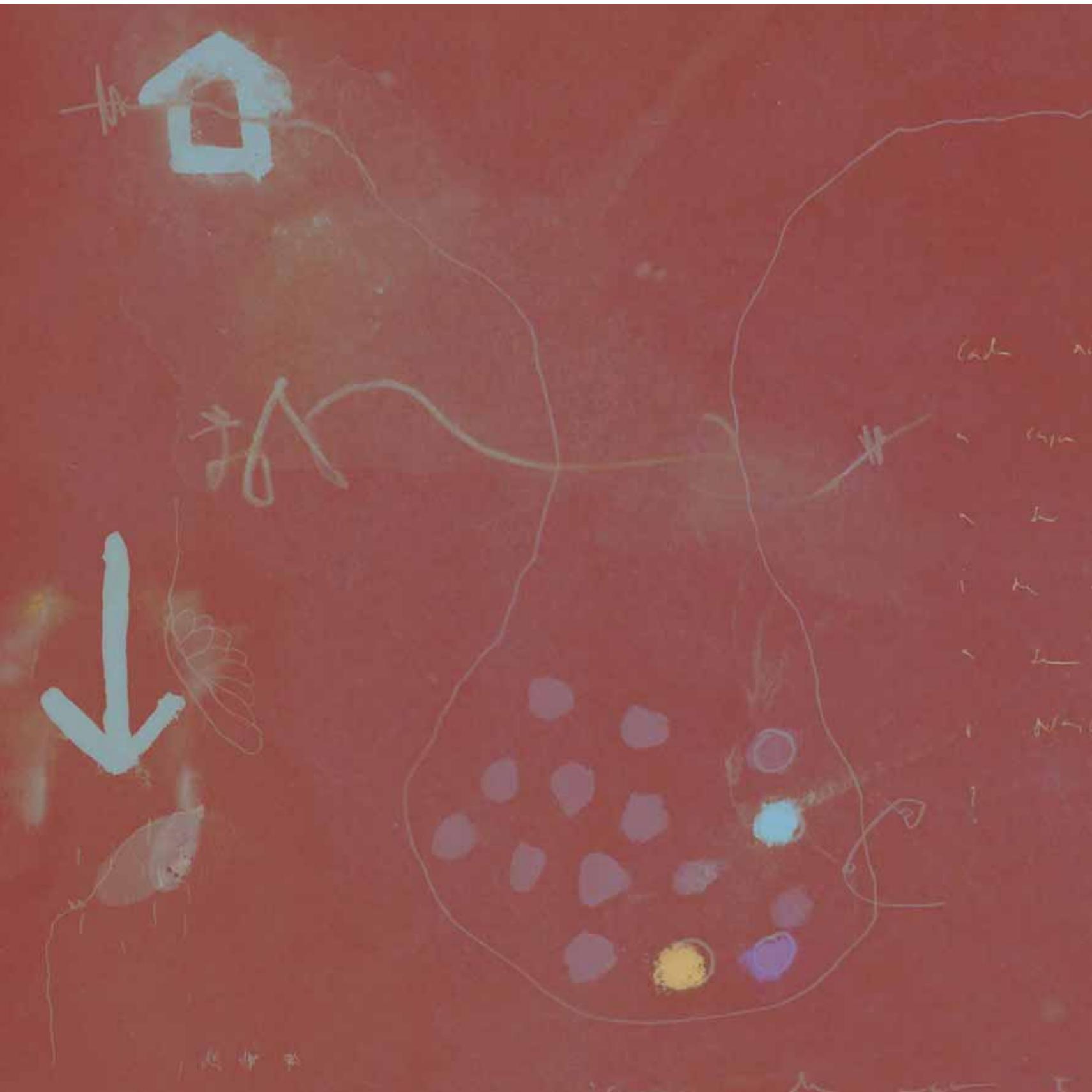

3

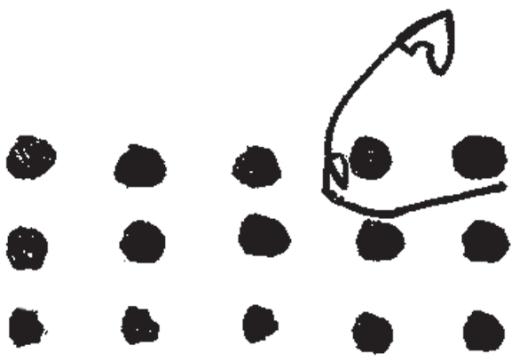
**opere su carta
obres sobre paper
obras sobre papel
mixed media on paper**

una petita part de la historia
una piccola parte della storia

1,2,3,4,5
6,7,8,10

3

1,2,3,4,5
6,7,8,10

tècnica mixta sobre paper
tecnica mista su carta

cm 28x76

H I J K
I S T U
E ~ S X
9 0 \$ c

1

3 L A

S P 34

S P 35

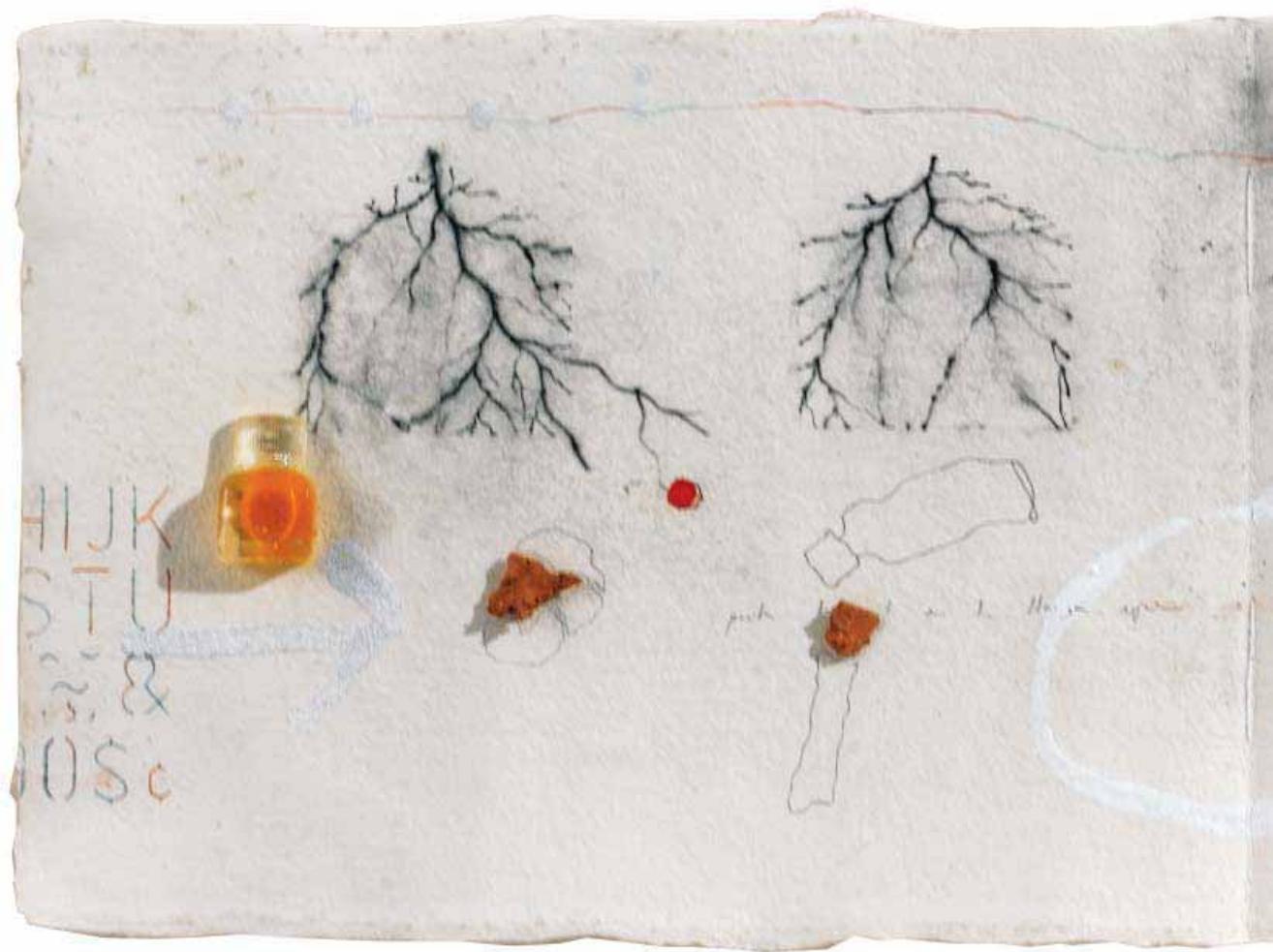
H U
3

1111

1111111111

C

17

1,2,3,4,5
6,7,8,10

tècnica mixta sobre paper
tecnica mista su carta

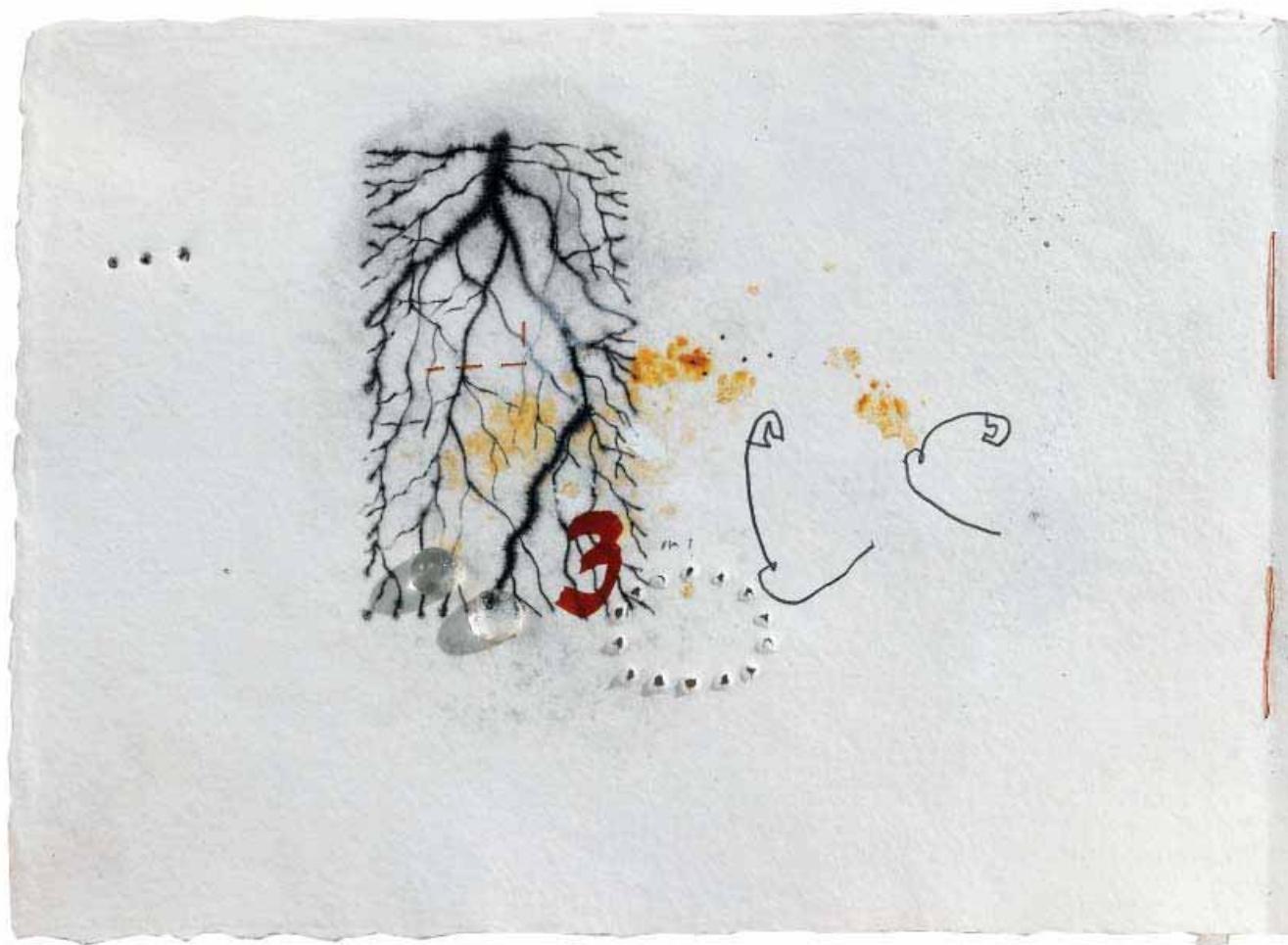
cm 28x76

ABC
LMN
VWX
123

W

C

Q

1,2,**3**,4,5
6,7,8,10

tècnica mixta sobre paper
tecnica mista su carta

cm 28x76

M N V

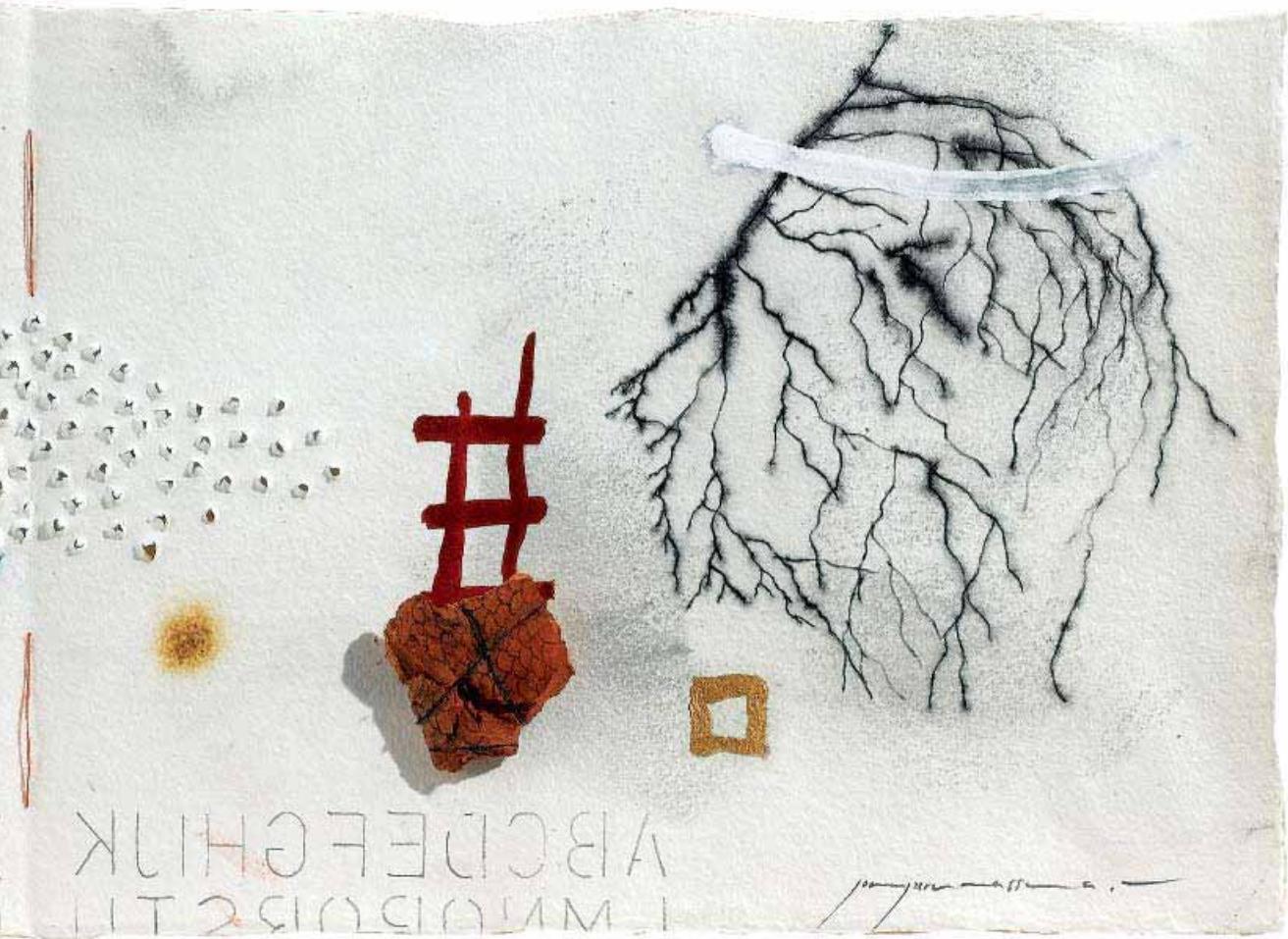
per que nisca.

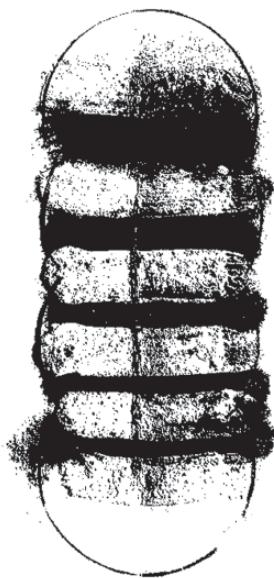
1,2,3,4,5
6,7,8,10

tècnica mixta sobre paper
tecnica mista su carta

cm 28x76

A B C D E F G H I J K
L M N O P Q R S T U

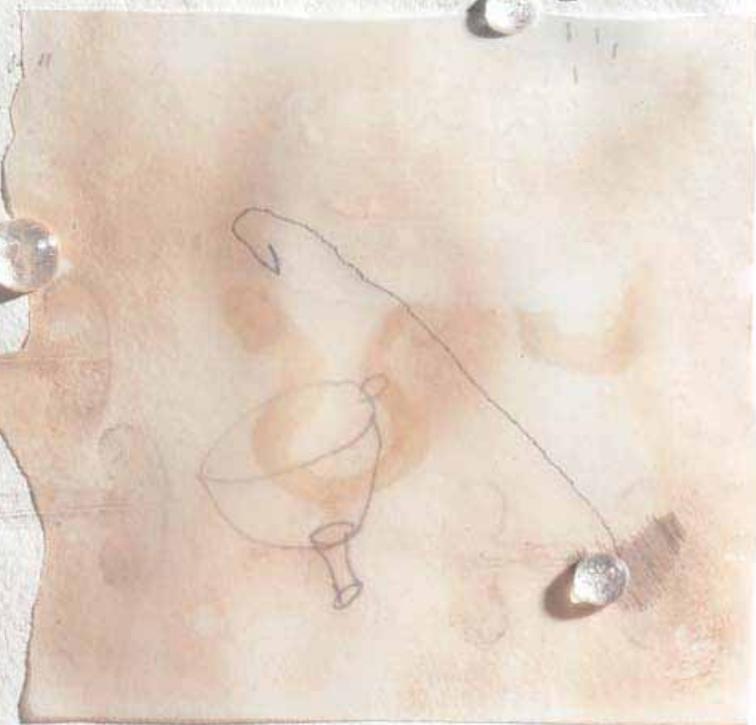

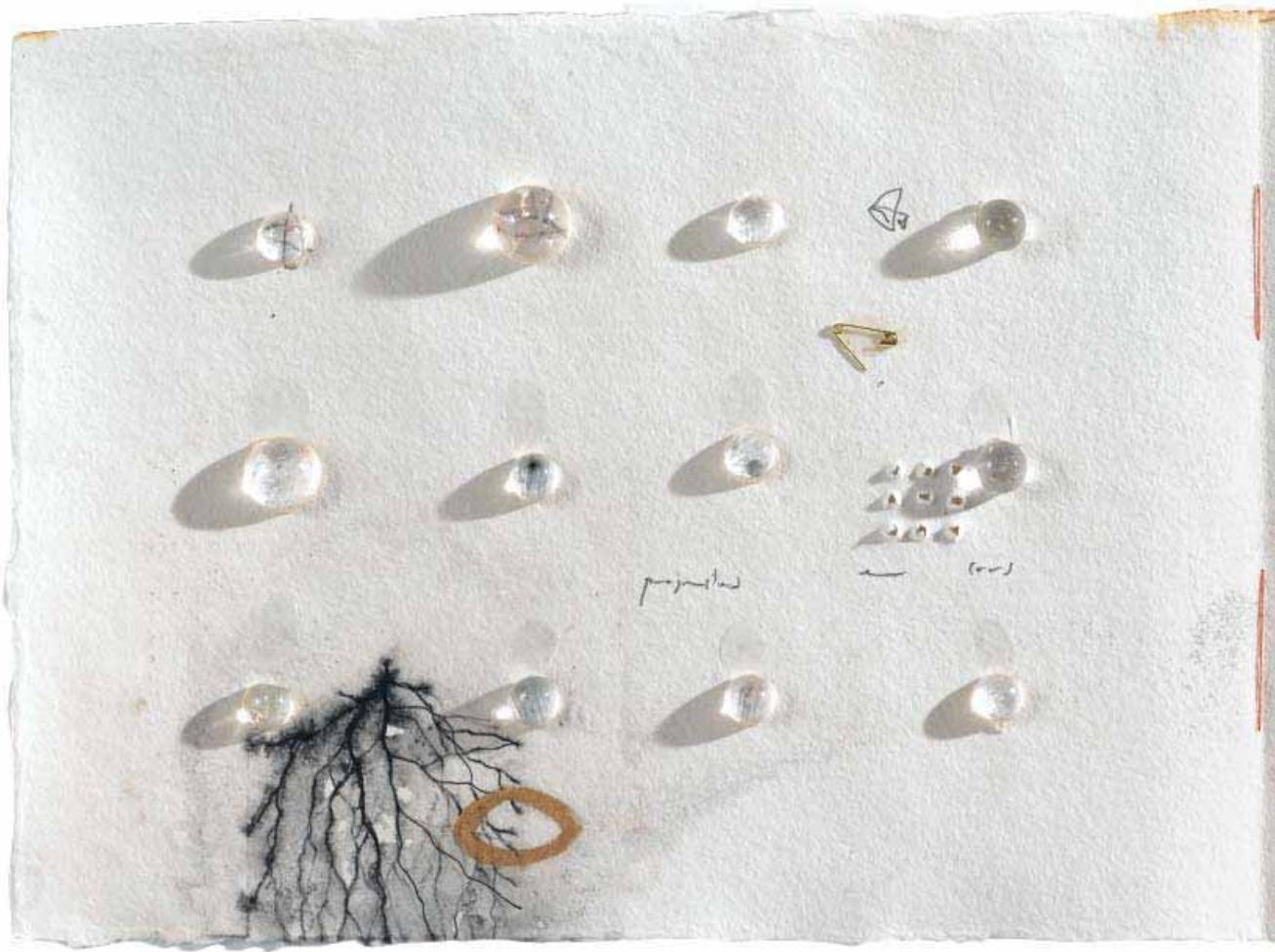
1,2,3,4,5
6,7,8,10

tècnica mixta sobre paper
tecnica mista su carta

cm 28x76

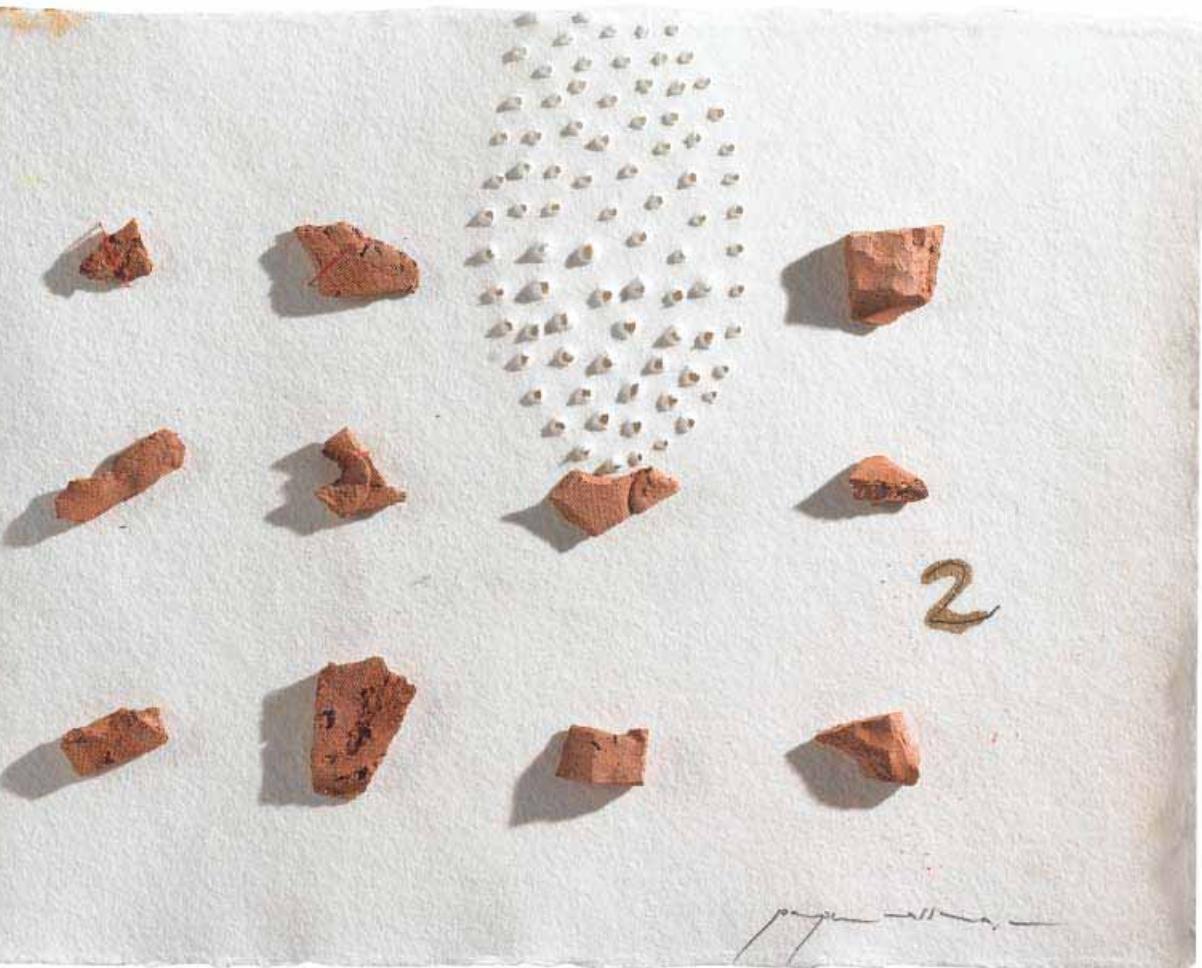

1,2,3,4,5
6,7,8,10

tècnica mixta sobre paper
tecnica mista su carta

cm 28x76

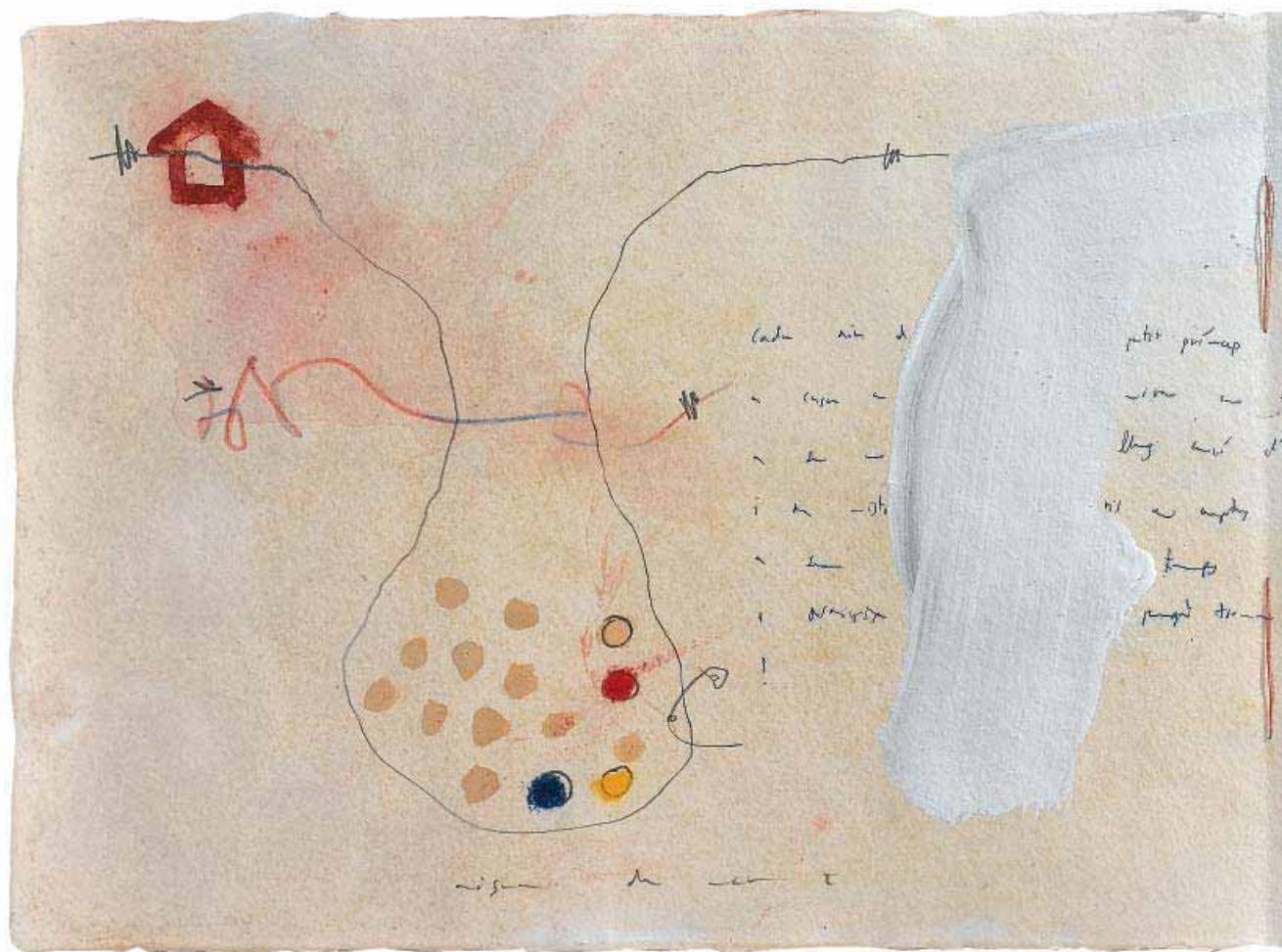
1,2,3,4,5
6,7,8,10

tècnica mixta sobre paper
tecnica mista su carta

cm 28x76

1 2 3 4

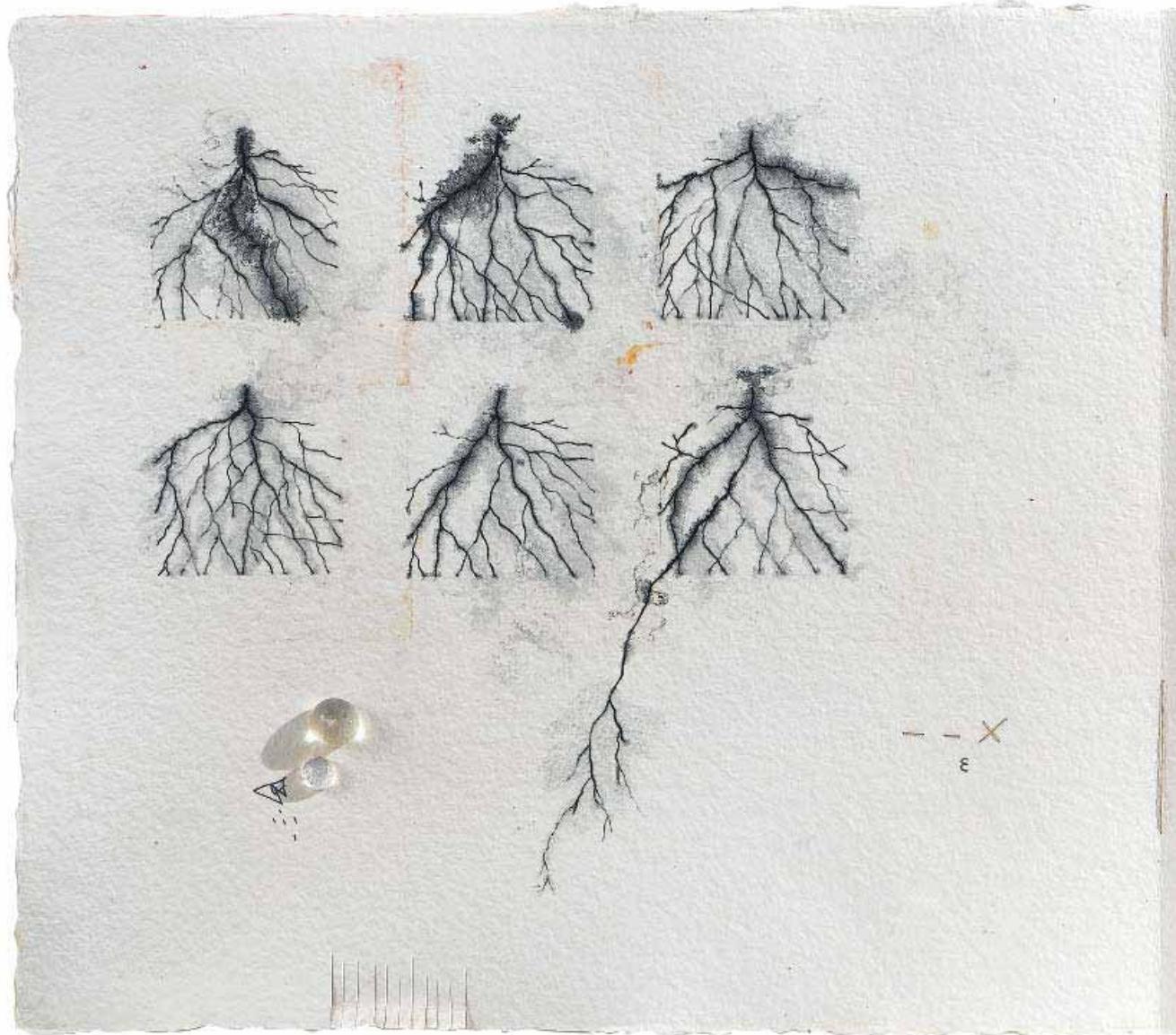

1,2,3,4,5
6,7,8,10

tècnica mixta sobre paper
tecnica mista su carta

cm 28x76

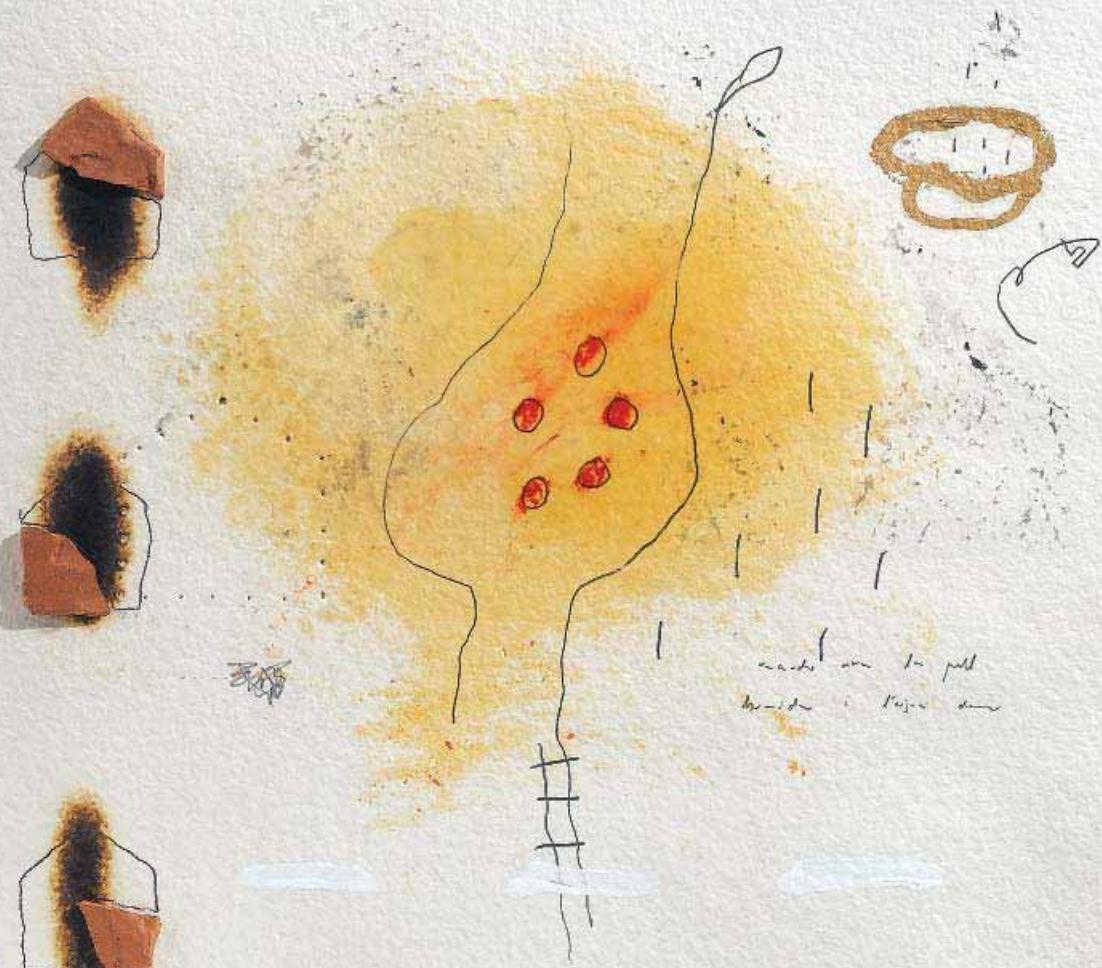

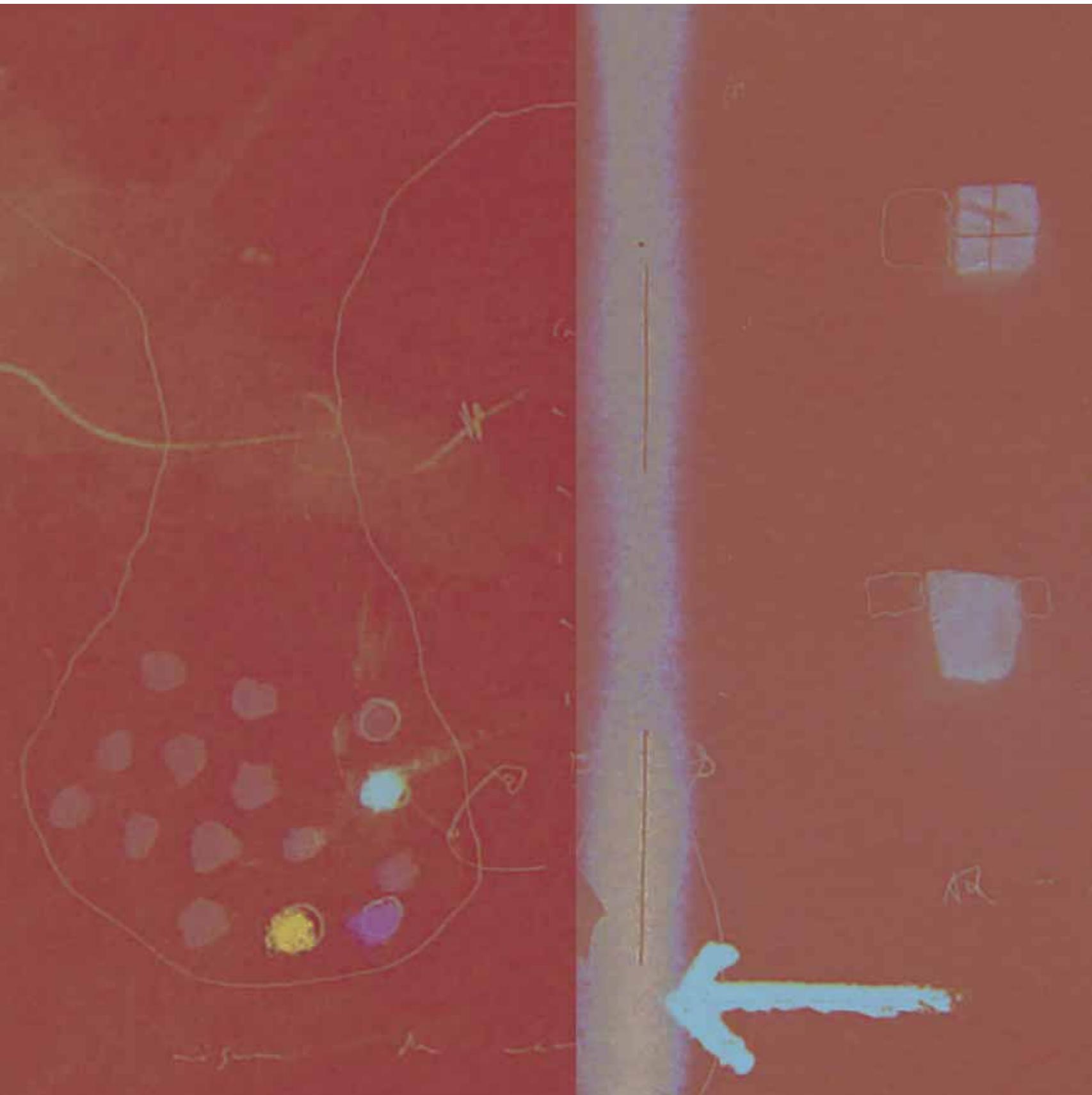

1,2,3,4,5
6,7,8,10

tècnica mixta sobre paper
tecnica mista su carta

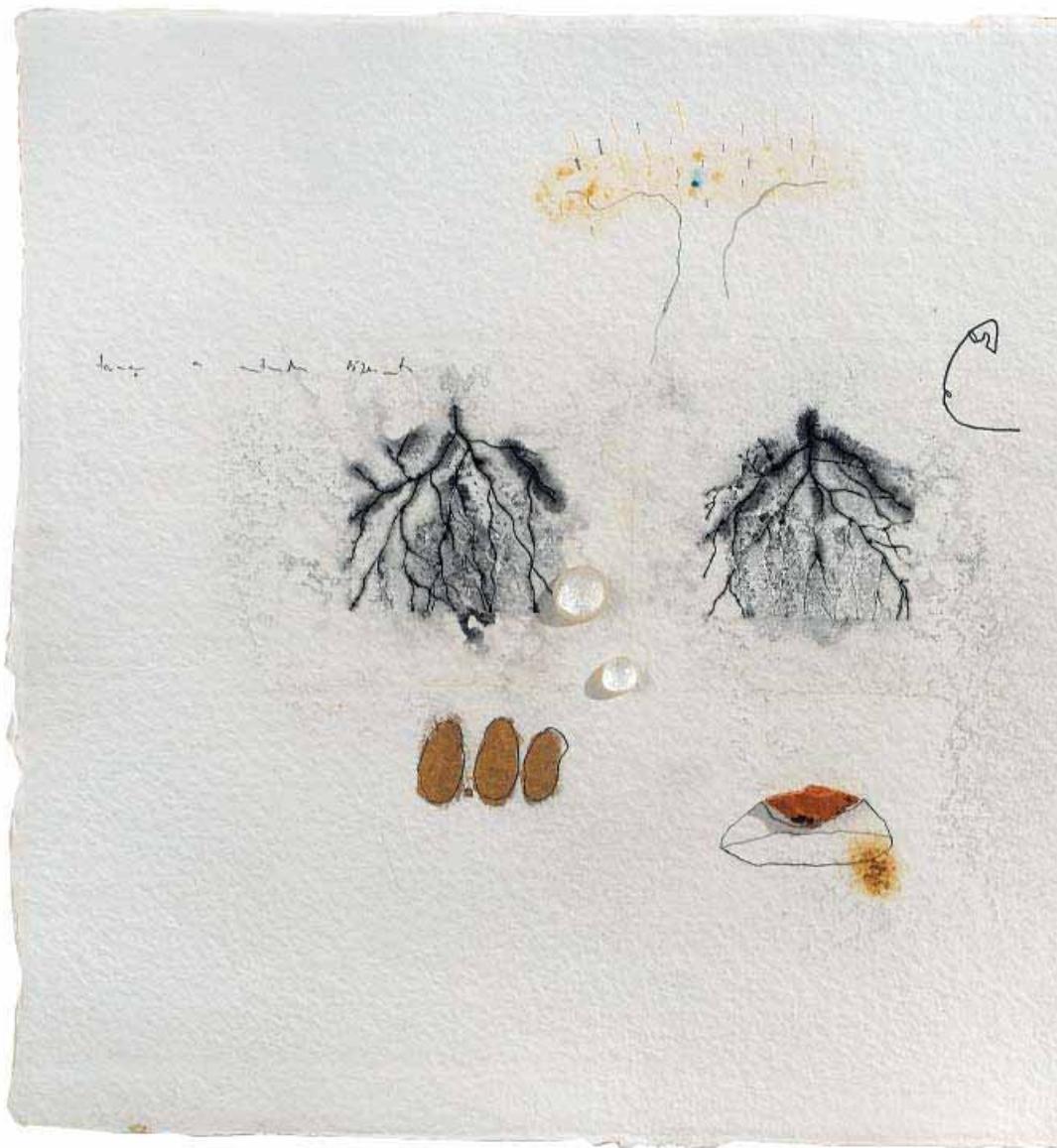
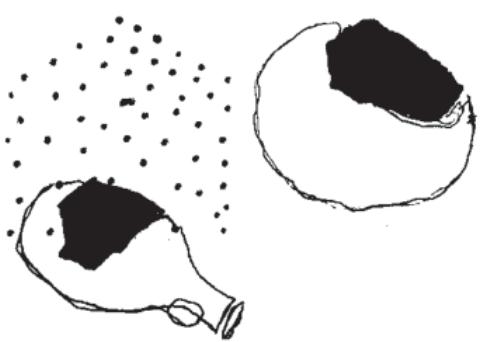
cm 45,5x102,5

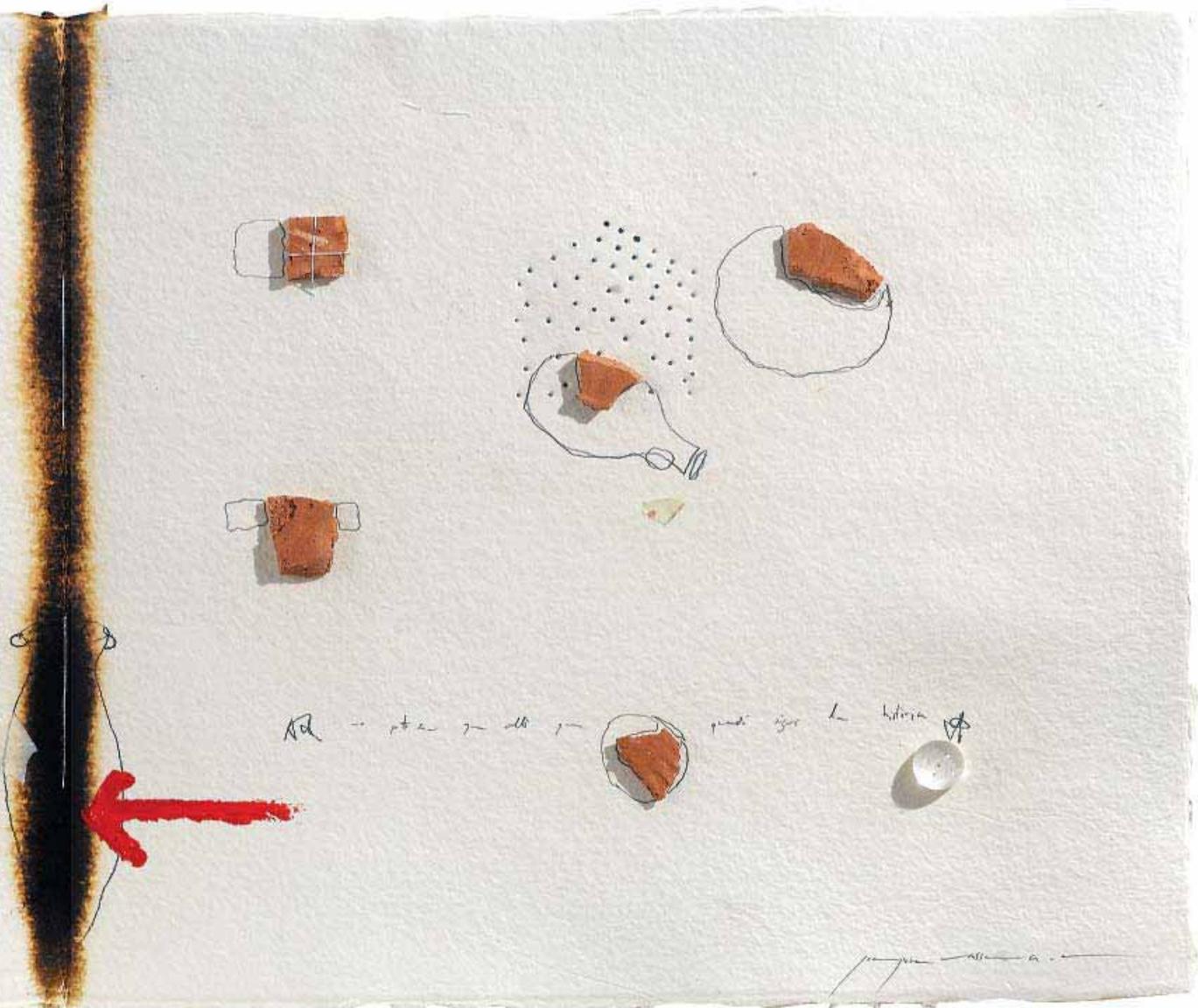

una petita part de la historia
una piccola parte della storia

11, 13, 14, 16
17, 18, 20, 21, 22

cm 45,5x102,5

11, 13, 14, 16
17, 18, 20, 21, 22

tècnica mixta sobre paper
tecnica mista su carta

cm 45,5x102,5 [collezione privata]

3 2 1

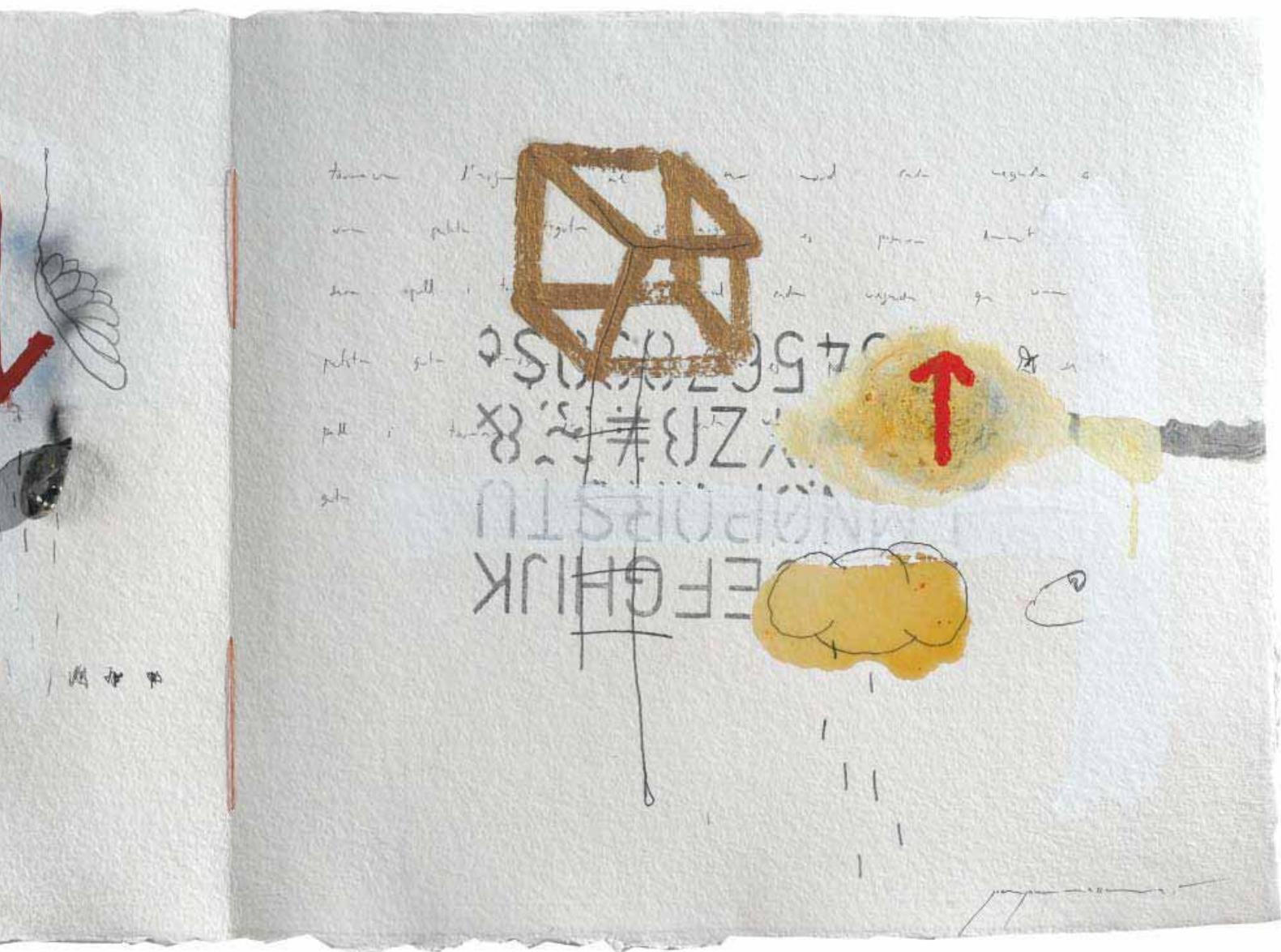

11, 13, 14, 16
12, 18, 20, 21, 22

tècnica mixta sobre paper
technica mista su carta

cm 45,5x102,5

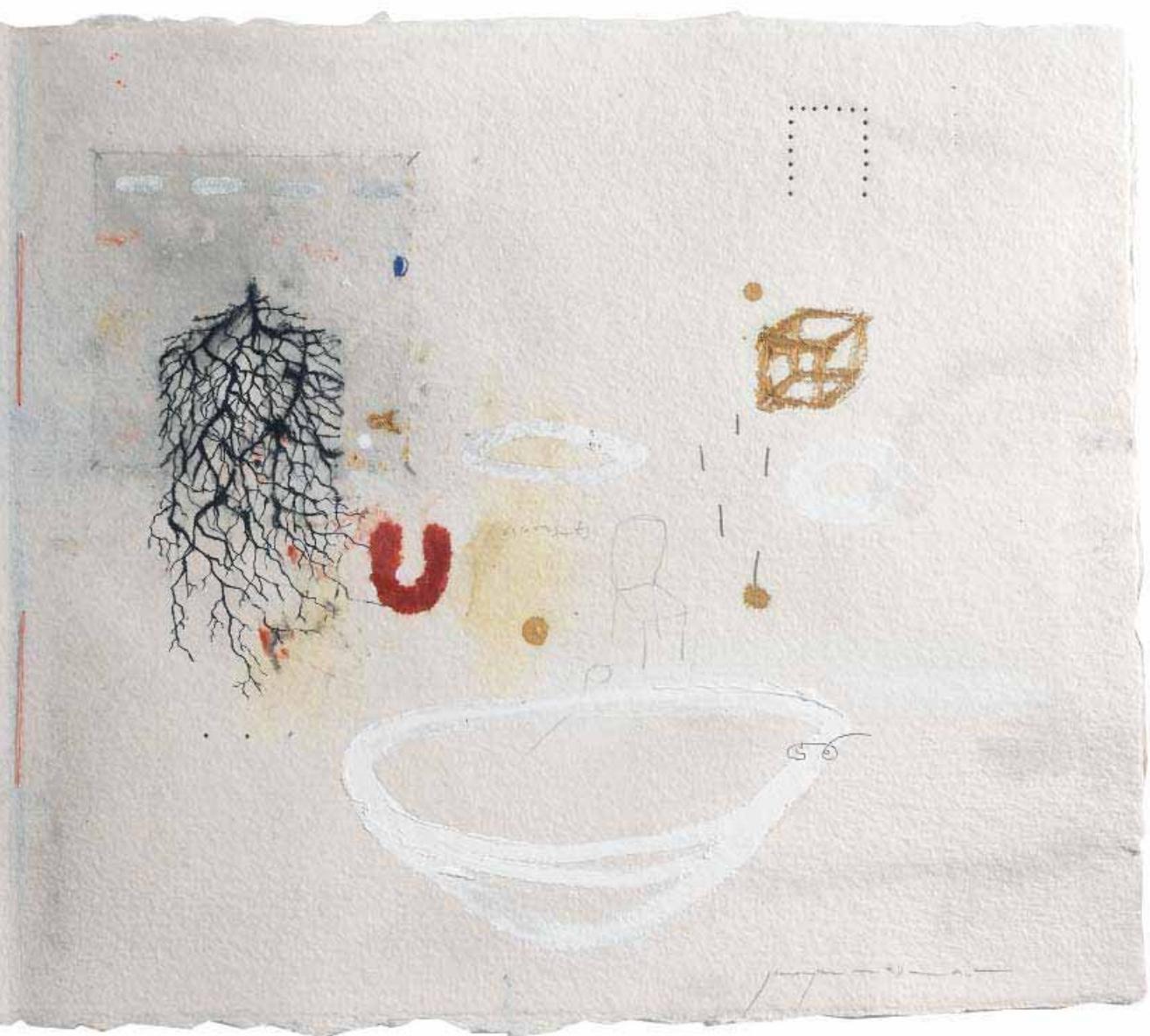

11, 13, 14, 16
17, 18, 20, 21, 22

tècnica mixta sobre paper
technica mista su carta

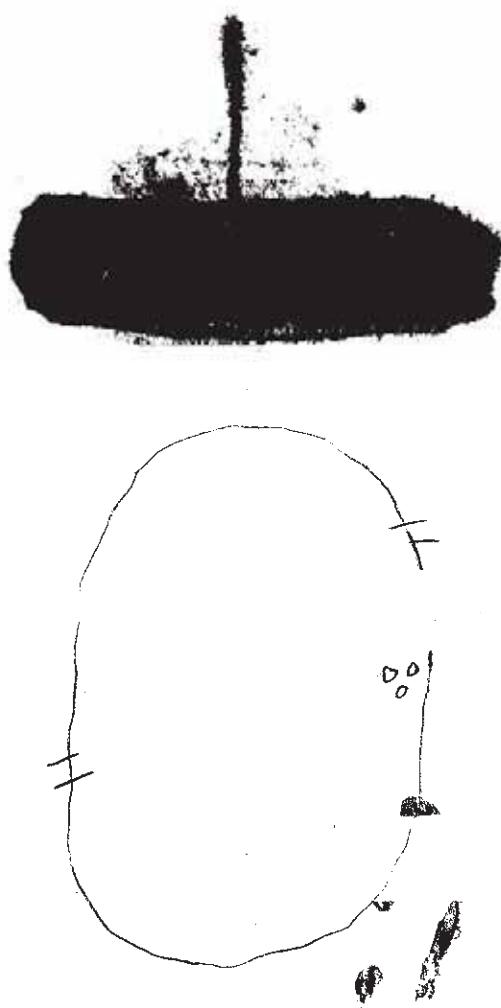

cm 45,5x102,5

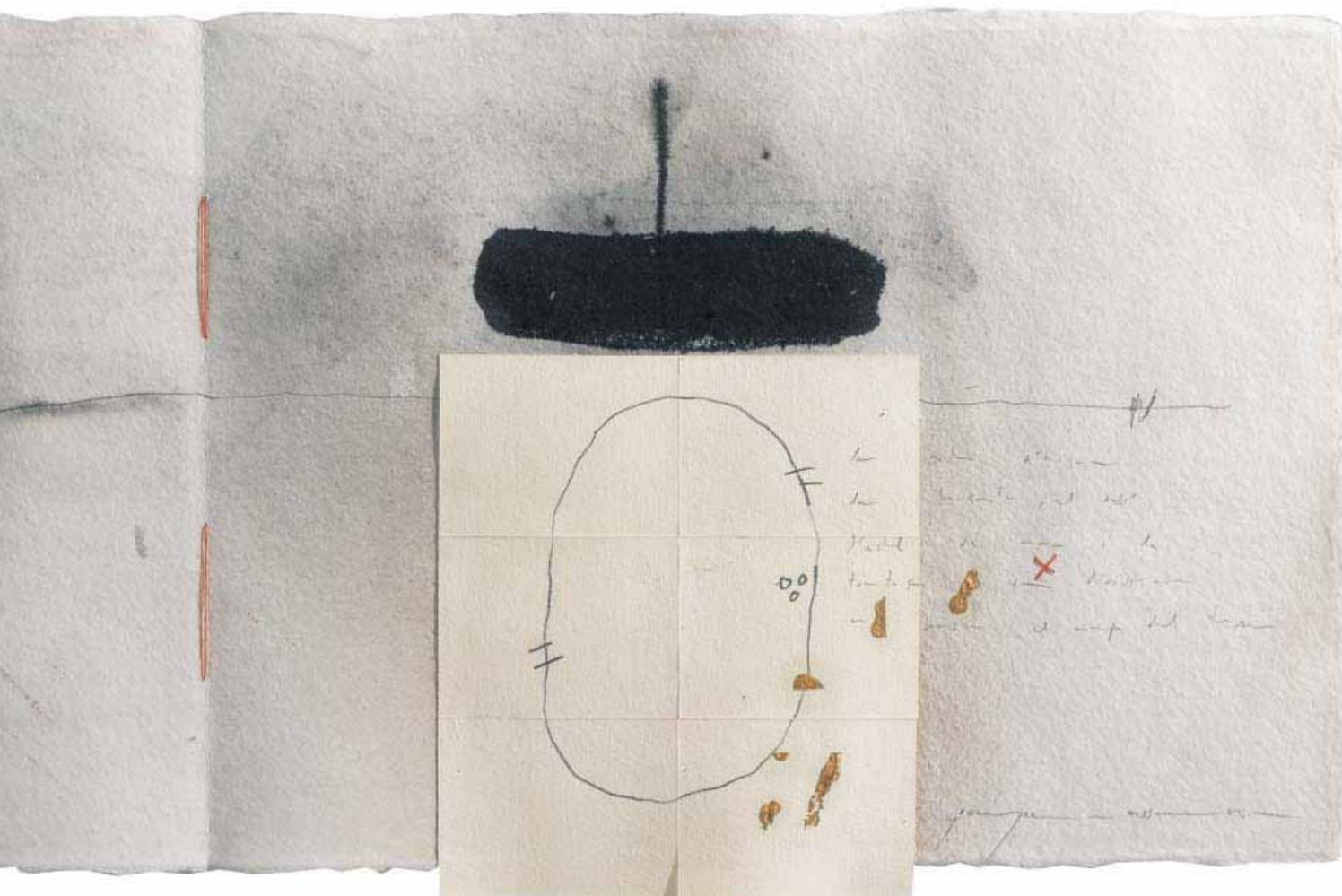

11, 13, 14, 15
12, 18, 20, 21, 22

tècnica mixta sobre paper
tecnica mista su carta

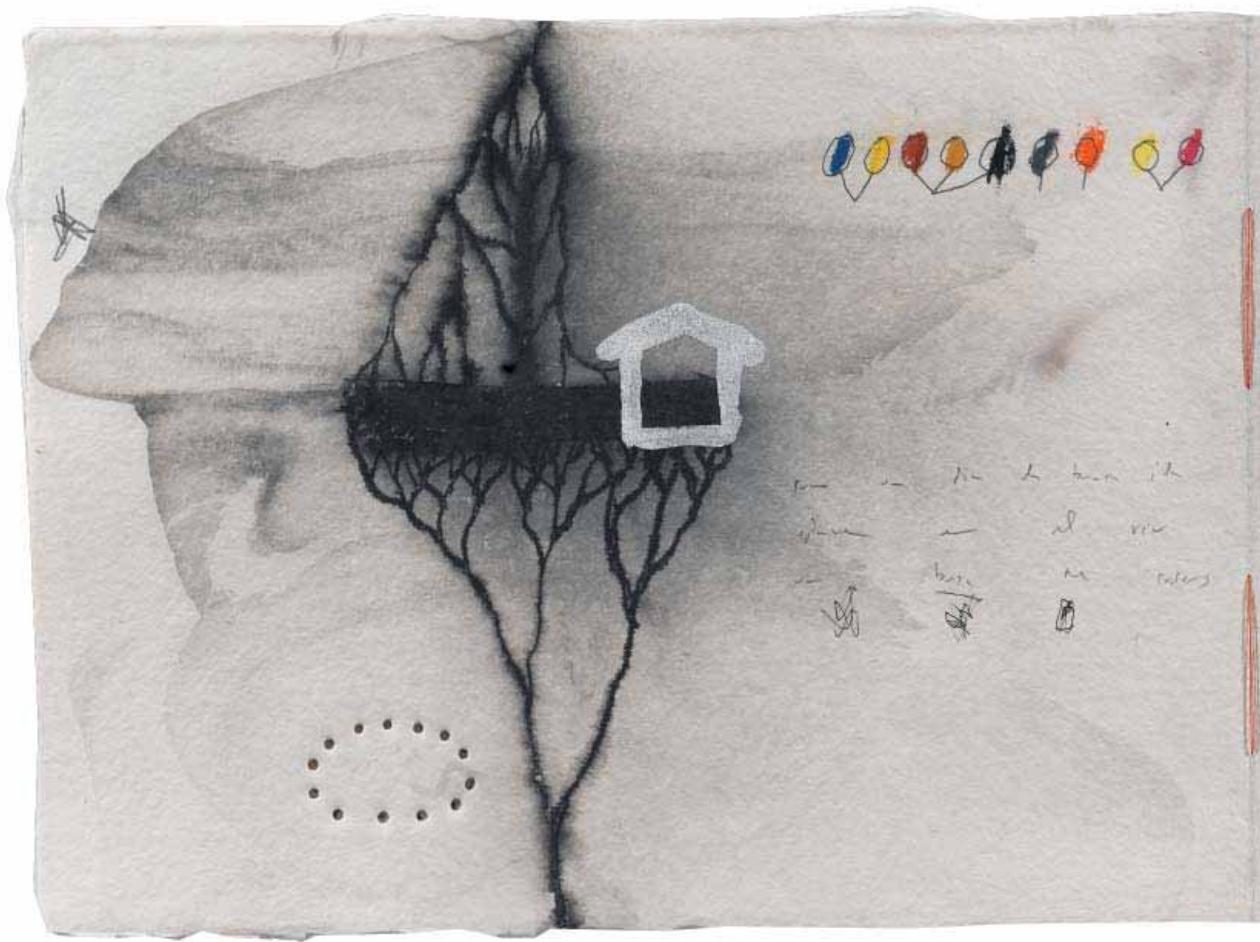

cm 28x76

tècnica mixta sobre paper
tecnica mista su carta

11, 13, 14, 16
17, 18, 20, 21, 22

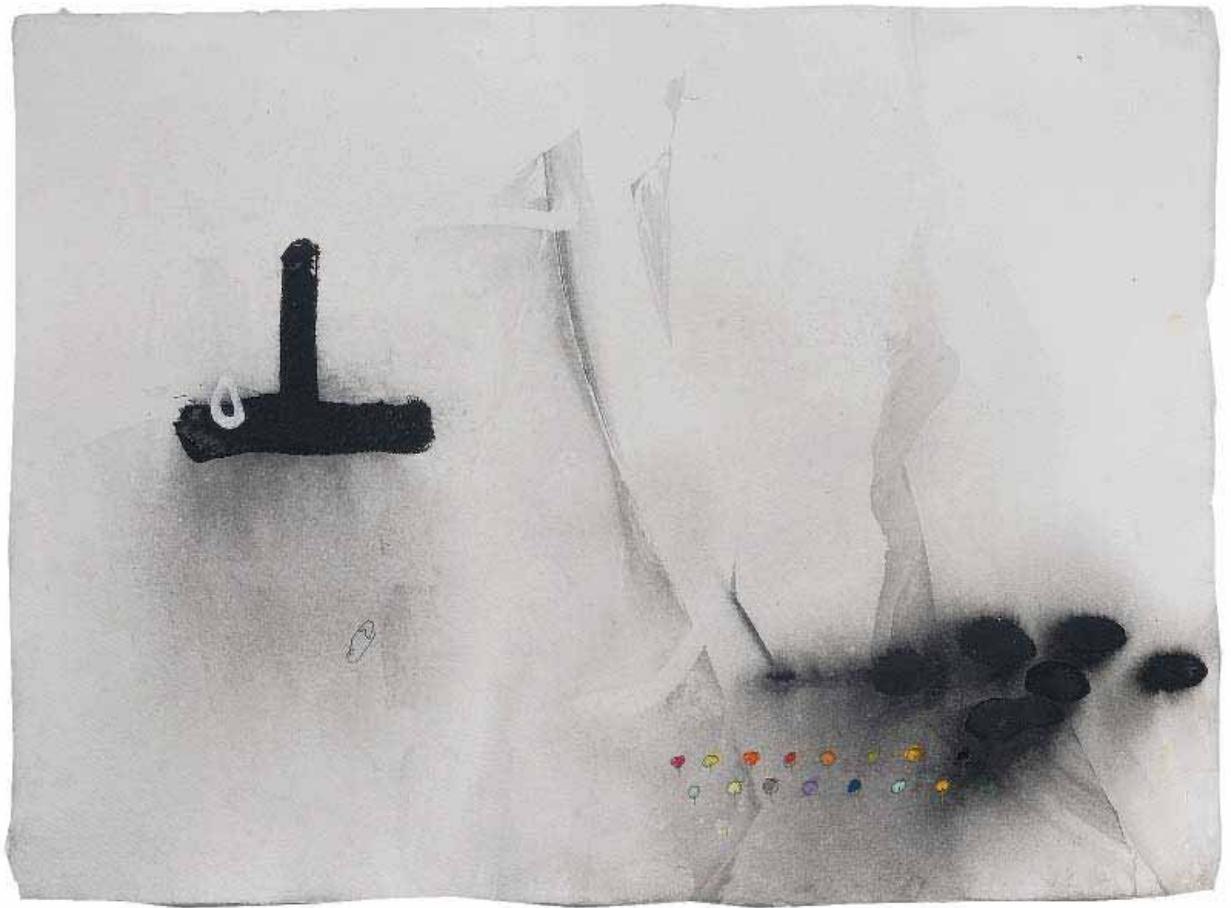

cm 28x76

tècnica mixta sobre paper
technica mista su carta

11, 13, 14, 16
17, 18, 20, 21, 22

cm 55x150 [dittico]

tècnica mixta sobre paper
tecnica mista su carta

11, 13, 14, 16
17, 18, 20, 21, 22

cm 71x196 [polittico - collezione privata]

11, 13, 14, 15
17, 18, 20, **21**, 22

tècnica mixta sobre paper
technica mista su carta

cm 49x142 [dittico]

11, 13, 14, 15
17, 18, 20, 21, 22

tècnica mixta sobre paper
tecnica mista su carta

3

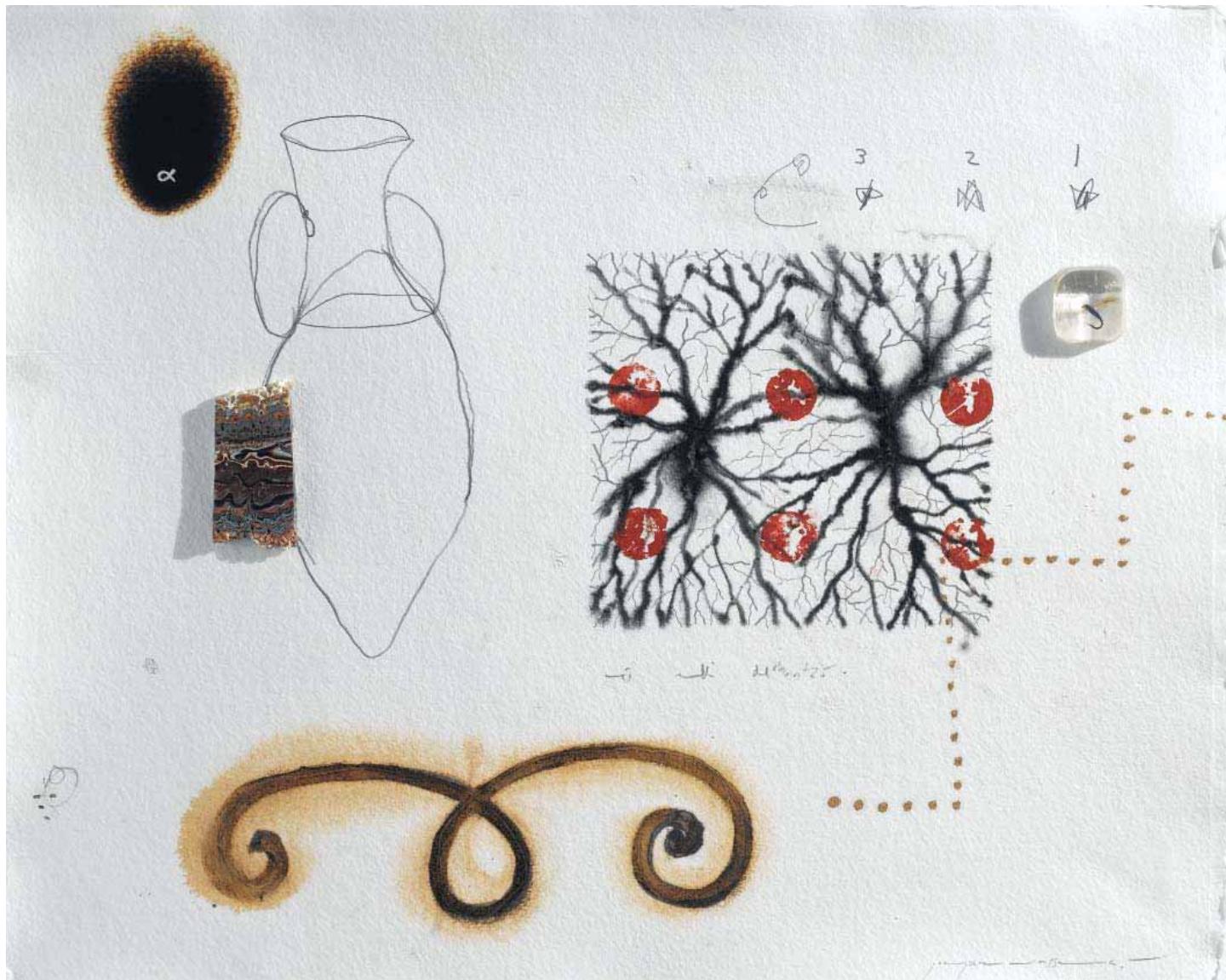
2

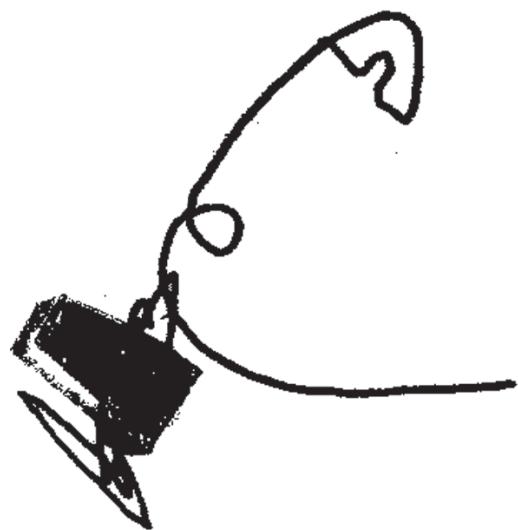

1

Més enllà de l'horitzó, tècnica mixta sobre paper
Al di là dell'orizzonte, tecnica mista su carta

cm 40,5x49,5 [collezione privata]

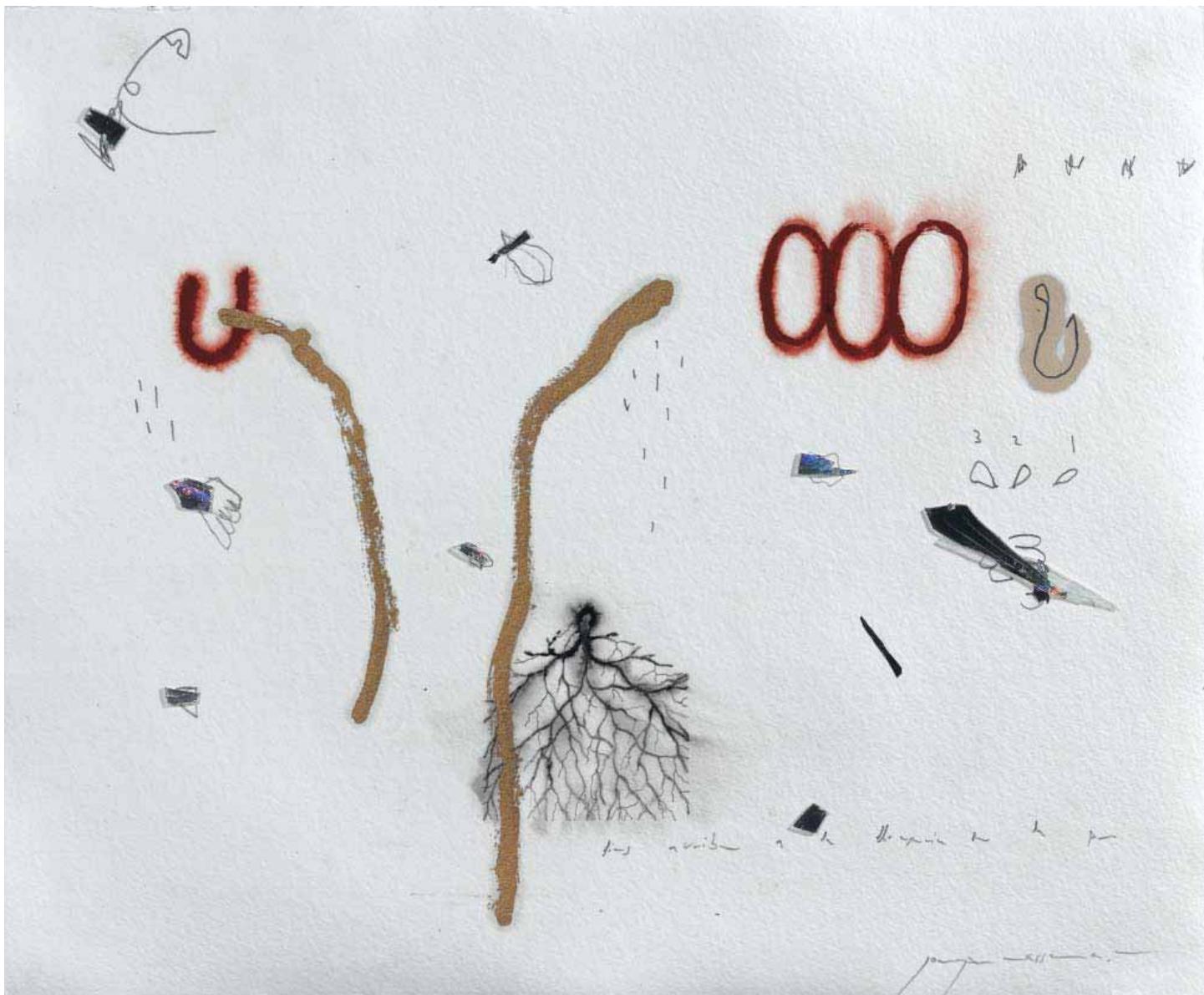

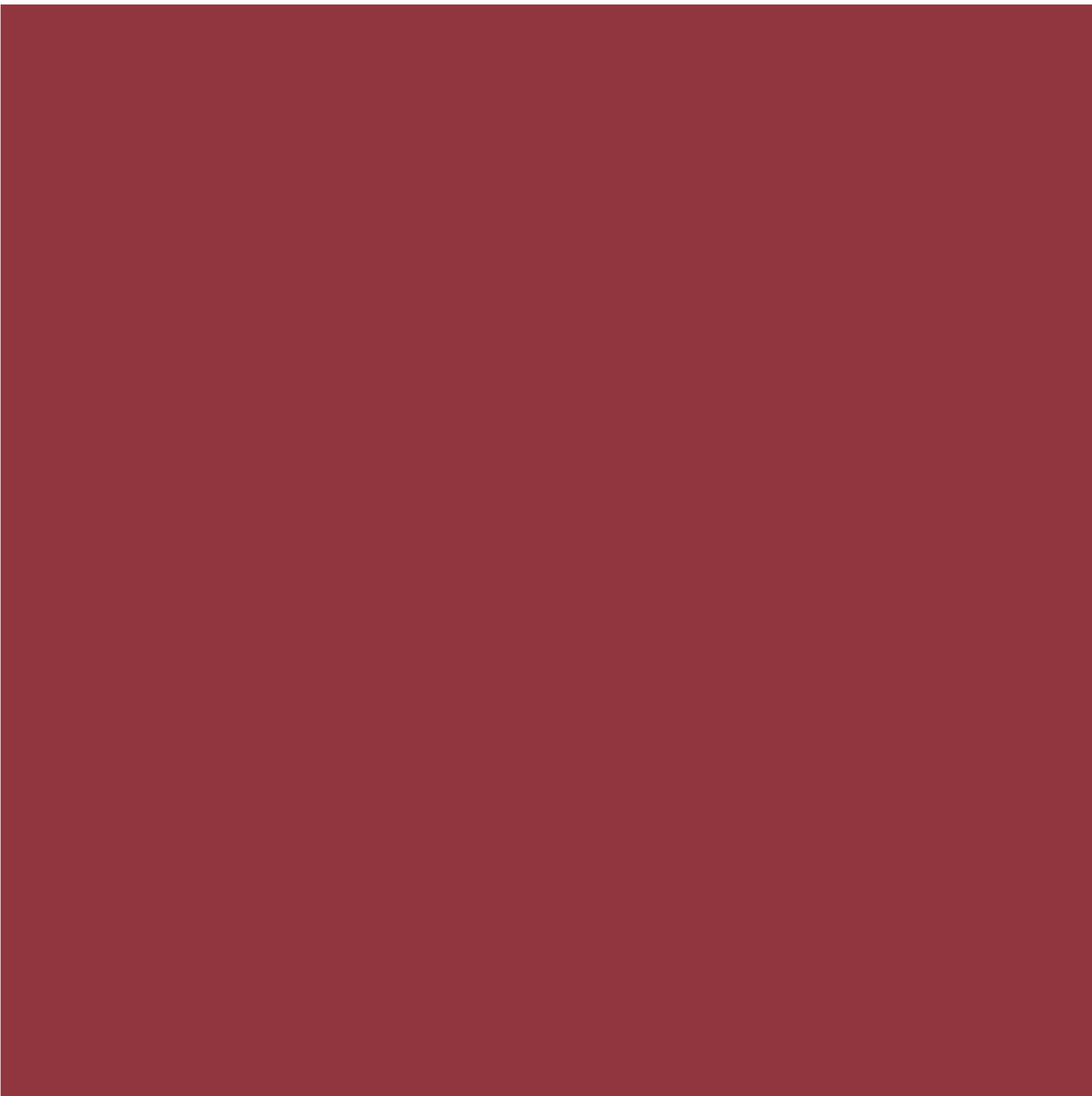

3 2 1
d d d

Fins arribar a la llunyania de la por, tècnica mixta sobre paper
Arrivare fino alla distanza della paura, tecnica mista su carta

cm 40,5x49,5

biografia
biografia
biografia
biography

Joanpere Massana i Blanch

Ponts, 1968

Diplomato in Belle Arti, specializzazione Scultura, alla Facoltà di Belle Arti “San Jordi” di Barcellona. Professore di Scultura e Capo Dipartimento di Arti Plastiche, alla “Scuola Superiore d’Arte e Disegno Ondara”, Tàrrega.

Consigliere per la sezione Arte dell’Istituto di Studi Leridensi. Lleida.

collezione privata

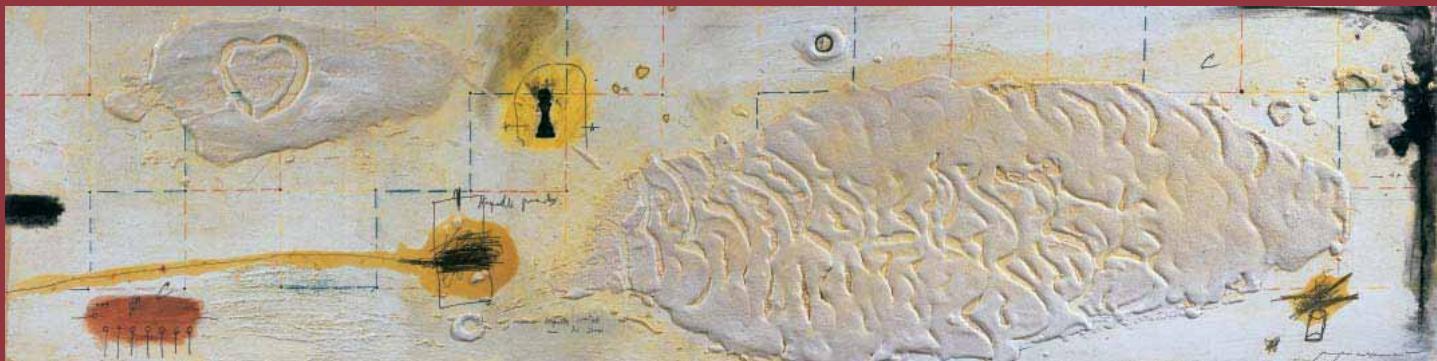

Llicenciat en Belles Arts en l'especialitat d'Escultura per la Facultat de Belles Arts “Sant Jordi” de Barcelona. Professor de Volum i Cap del Departament de Volum a l'Escola Superior d'Art i Disseny Ondara. Tàrrega. Conseller d' Arts a l' Institut d'Estudis Ilerdencs. Diputació de Lleida.

Licenciado en Bellas Artes en la especialidad de Escultura en la Facultad de Bellas Artes “Sant Jordi” de Barcelona.

Profesor de volumen y Coordinador del Departamento de Volumen en la Escuela Superior de Arte y Diseño Ondara. Tàrrega.

Consejero de Arte en el Institut d'Estudis Ilerdencs. Diputación de Lérida.

collezione privata

Graduated with a diploma in Fine Arts, and a specialization in Sculpture, from the San Jordi FINE ARTS Faculty in Barcelona. Professor of Sculpture and Head of Department of Plastic Arts at the Ondara High School of Art and Design, Tarrega Counsellor for the Art Section at the Leridense Institute of Studies, Lleida.

collezione privata

Personali - Exposicions individuals
Exposiciones individuales - Solo exhibitions

2007

- Il libro dell'acqua. Palazzo delle Arti Napoli. Napoli. Italia.
- Mémoire de le territoire (Instal·lació i.Grans formats. Château d'Haute Serre. Cahors. France.

2006

- Il libro degli alberi.. Galeria Il Torchio Costantini Arte Contemporanea. Milano. Itàlia.
- El llibre dels arbres. Galeria Carme Espinet. Barcelona.
- Joanpere Massana. Ajuntament de Ponts.
- El llibre dels arbres II. Galeria Espai Cavallers 31-33. Lleida.
- El llibre dels arbres II. Galeria Collage. Lleida.

2004

- Lo llibre dels núvols (Un llibre per la Jana). Galeria Carme Espinet. Barcelona.

2003

- Joanpere Massana. Sala de l'Ajuntament de Ponts.
- Un llibre per la Jana. Galeria Collage. Lleida.
- Un llibre per la Jana.. Galleria Il Torchio. Milano.

2002

- Lo llibre dels jocs. Galeria Carme Espinet. Barcelona.
- Il libro dei giochi. Galeria Il Torchio Milano. Itàlia.

2001

- Joanpere Massana. Galerie L'Arbre de Lune. Avignon. France.

2000

- Representació i oclusió. Art & Públic. Cornellà de Llobregat.
- Anònims en les pedres (a Sant Pere de Ponts). Institut d'Estudis Ilerdencs. Lleida.
- Metres dins el meridià. Instal.lació. Institut Français de Barcelone. Barcelona.

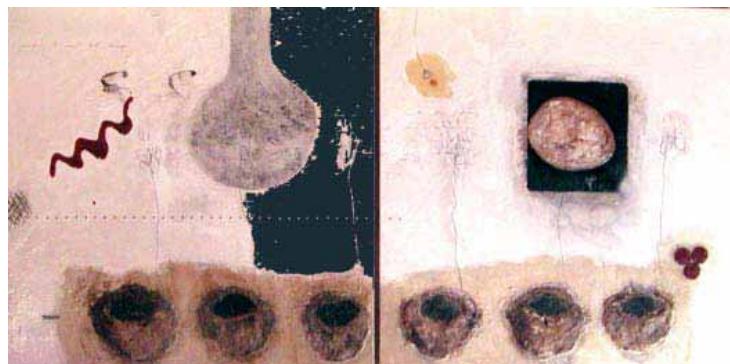
1999

- Records d'un passat present. Ajuntament de Ponts.
- Imatges atrapades en el gel. Galeria Matisse. Barcelona.
- Les formes de l'alchimie. Pinture – Sculpture. Galerie L'Arbre de Lune. Uzès. France.
- Anònims en les pedres.Galeria Susany. Vic.
- Xavi Deu, Joanpere Massana, Jo Milne. Museu de Sant Pol de Mar. Instal.lació

Cent arrels per cent arbres cremats.

1998

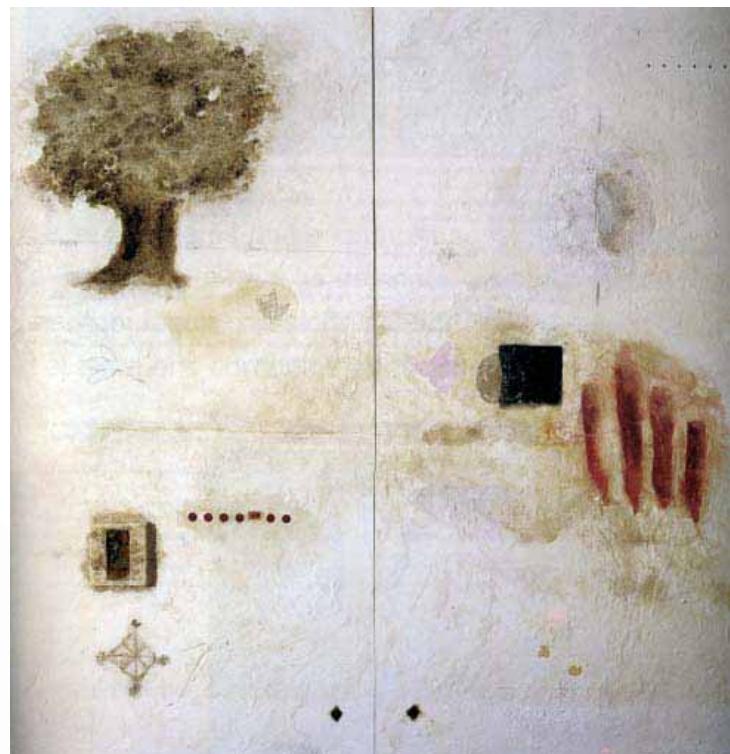
- On és el dalt i el baix? Periferiart. Lleida.
- Tautologies vegetals. Espai Guinovart. Agramunt.
- Jungfrau. Art Públic – Can Felipa. Barcelona.

collezione privata

1997

- Inicis de forma II. Ajuntament de Ponts.
- Diàleg ? Joanpere massana - Miquel Gascón. Museu Comarcal de l'Urgell. Tàrrega.

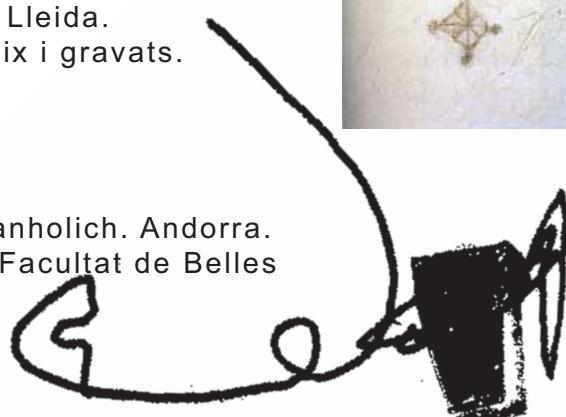
collezione privata

1996

- Gargots - Inicis de forma. Galeria Matisse. Barcelona.

1994

- Llops amb pell de xais. Instal.lació. Tossa de Mar.
- Xais amb pell de llops. Instal.lació. Ponts.
- Llops amb pell de xais, xais amb pell de llops. Gargots - Inicis de matèries. Pintura, escultura. Col.legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics. Lleida.
- Llops amb pell.... Dibuix i gravats. Periferiart. Lleida.

1992

- Taules. Instal.lació. Canholich. Andorra.
- Taules II. Instal.lació. Facultat de Belles Arts. Barcelona.

possible below is
the station chapter

Collettive - Exposicions col·lectives - Exposiciones colectivas - Group exhibitions

2007

- ARTMADRID. Pabellon de Cristal de la Casa de Campo. Galeria Carme Espinet. Madrid. Espanya.
- MIART 07. Galleria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea. Milano. Italia.
- CERCO 07. Auditorio de Zaragoza. G. Carme Espinet. Zaragoza. Espanya.
- KUNSTART. Galleria Il Torchio-Costantini. Bolzano. Italia.
- Armiebagagli. Galleria Il Torchio-Costantini. Milano. Italia.
- Nuits composites. Château d'Haute Serre. Cahors. France.
- Art i Vida. Museu Comarcal de l'Urgell. Tàrrega.
- ArtePadova. Galleria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea. Italia.
- Impresions de Lleida. Galeria Espai 31-33. Lleida.
- St'Art-07. Foire d'Strasbourg. Galleria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea. France.
- RIPARTE. Galleria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea. Roma. Italia.

2006

- ARTEFIERA. Fiera di Bologna. Galleria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea. Italia.
- Un fotògraf i cinc pintors. Galeria Carme Espinet. Barcelona.
- RIPARTE. Galleria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea. Napoli. Italia.
- MIART 06. Galeria Il Torchio-Costantini

- Arte Contemporanea. Italia.
- Col·lectiva d'estiu. Galeria Carme Espinet. Barcelona.
- Fiera di Padova. Galeria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea.
- St-06. Foire d'Strasbourg. Galeria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea. France.
- RIPARTE. G. Il Torchio-Costantini. Roma.
- emps d'artistes. Galeria Carme Espinet. Barcelona.

2005

- Gli artisti di galleria nel nuovo spazio espositivo. Galleria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea. Milano. Italia.
- ARTEFIERA. Fiera di Bologna. Galleria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea. Itàlia.
- Col·lecció Testimoni. Adquisicions 2003-04. Fundació la Caixa. Sala de Exposiciones Plaza Conde de Rodezno. Pamplona.
- MIART 05. Fiera di Milano. Galleria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea. Itàlia.
- Els artistes i els tallers. Fundació. Pública Institut d'Estudis Ilerdencs. Fira Internacional d'Art. Girona.
- De Miró a Clavé. Paraula i forma a l'art contemporani. Museu de Sant Cugat.
- F. Galliani, G. Cuomo, Joanpere Massana. Duplex Art Gallery. Genova. Italia.
- Col·lectiva d'Estiu. Galeria Carme Espinet. Barcelona.
- Fiera di Verona. Galleria Il Torchio

Costantini Arte Contemporanea. Itàlia.

- Mite, treball i art a la Venus de Gavà. Ajuntament de Gavà.
- Fiera di Padova. Galeria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea.
- Duplex Art Gallery. Italia.
- Any 2005. Any del llibre. Galeria Cal Talaveró. Verdú.
- St-05. Foire d'Strasbourg. Galeria Carme Espinet. Strasburg. France.
- RIPARTE. Galleria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea. Roma. Italia.

2004

- ARTEFIERA. Fiera di Bologna. Galleria Costantini Arte Contemporanea-II Torchio.
- Galeria Carme Espinet. Bologna. Itàlia.
- MIART 04. Fiera di Milano. Galleria Costantini Arte Contemporanea. Itàlia.
- Mostra d'Arts Plàstiques de Tàrrega. Museu Comarcal de l'Urgell.Tàrrega.
- Colectiva. Galleria La Bussola. Cosenza. Itàlia.
- Els artistes i els tallers. Sala Gòtica. Institut d'Estudis Ilerdencs. Lleida.
- Fiera di Padova. Galleria Costantini Arte Contemporanea. Padova. Itàlia.
- Fiera di Vari. Galleria Costantini Arte Contemporanea. Vari. Itàlia.
- Fiera di Reggio-Emilia. Galleria Costantini Arte Contemporanea. Reggio-Emilia. Itàlia.

2003

- ARTEFIERA.Fiera di Bologna. Galleria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea. Itàlia.
- Fiera di Forli. Galleria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea. Itàlia.
- Fiera di Bari. Galleria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea. Itàlia.
- Fiera di Vicenza. Galleria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea. Itàlia.
- MIART 2003. Fiera di Milano. Galleria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea. Itàlia.
- Terra i Arbres. Universitat Autònoma de Barcelona.. Palau Sant Jordi de Barcelona, Hospitalet de Llobregat, Montblanc, Valls, Tàrrega, Manlleu, Teruel, Alcalá de Henares, etc.
- Collectiva. Galeria Susany. Vic.
- Homenatge a Josep Guinovart. Espai Guinovart d'Agramunt. Biblioteca Pública de Lleida.
- Fons del Museu 1992-2003. Museu de Sant Pol de Mar.
- Fiera di Padova. Galleria Costantini arte contemporanea. Padova. Itàlia.

2002

- MIART 2002.Feria de Milano. Galeria Il Torchio. Milano. Italia.
- Ocres. Galeria Susany. Vic.
- Artistes de la galeria. Galeria Carme Espinet. Barcelona.
- Homenatge a Gaudí. Galeria Cal Talaveró. Verdú.

- Terra i arbres. Artistes per la terra. Palau Robert. Barcelona. Itinerant per Catalunya. Catàleg.
- Fiera di Montichiari. Galleria Il Torchio. Montichiari. Itàlia.
- Fiera di Padova. Galleria Il Torchio. Padova. Itàlia.
- Col.lecció Testimoni 01-02. Fundació La Caixa. Tarragona.
- Artistas di la Galleria. Galeria Il Torchio. Milano.
- Col.lectiva. Galeria Susany. Vic.

2001

- Les couleurs de l'hiver. Galerie l'Arbre de Lune. Uzès. France.
- 10 artistes pel 700 aniversari de la Universitat de Lleida. Itinerant per les Universitats de parla catalana.
- Joves artistes flamencs i catalans junts a Brussel·les. Universitat de Brussel·les. Bèlgica
- ARTEXPO 2001. Recinte Firal de Monjuic. Galeria Carme Espinet. Barcelona.
- Artistes de la galeria. Galeria Carme Espinet. Barcelona.
- AD HOC. 20è. Aniversari. Galeria Susany. Vic
- Fiera di Montichiari. Galleria Il Torchio. Montichiari. Italia.
- Fiera di Padova. Galleria Il Torchio. Padova. Italia.
- 10 artistes pel 700 aniversari de la Universitat de Lleida. Universitat Pompeu Fabra. Barcelona.
- Museum. Parma in arte. Galleria Il Torchio. Parma. Italia.

2000

- XII BIENNIAL Mostra d'Art Contemporani Català. Canals Galeria d'Art, Gen. de Catalunya, Diputació de Barcelona, etc. Itinerant per Catalunya i Andorra fins el 2002.
- ARTEXPO 2000. Recinte Firal de Monjuic. Galeria Carme Espinet. Barcelona
- Artistes de la Galeria. Galeria Carme Espinet. Barcelona.
- I Mostra d'Art Jove de la Noguera. Sala Lola Anglada. Barcelona.

1999

- ARTEXPO 99. Fira d'Art de Barcelona. Recinte Firal de Monjuic. Galeria Matisse.
- Artistes de la galerie. Galerie l'Arbre de Lune. Uzès. France.
- Artistes de la galeria. Galeria Matisse. Barcelona.
- Colectiva. Galeria Susany. Vic.
- I Mostra d'Art Jove de la Noguera. Museu de la Noguera. Balaguer.
- A partir de Matisse Galeria Carme Espinet. Barcelona.

1998

- ARTEXPO 98. Fira d'Art de Barcelona. Recinte Firal de Monjuic. Galeria Matisse.
- Col·lectiva. Susany Galeria d'Art. Vic.
- Artistes de la Galeria. Galeria Matisse. Barcelona.
- Artistes sans frontiere. Galerie l'Arbre de Lune. Uzés. France.
- Campanya pro-afectats de l'huracà Mitch. Universitat de Lleida. Lleida
- Mil·lenari del Císter. Monestir de Poblet. Itinerant. Llibre. Petit format. Galeria Matisse. Barcelona.

1997

- ARTEXPO 97. Fira d'Art de Barcelona. Recinte Firal de Monjuic. Galeria Matisse.
- Els artistes catalans a Josep Pla. Casa Elizalde. Barcelona. Itinerant per Catalunya i Andorra.
- Col·lectiva. Periferiart. Lleida.
- Lluita contra el càncer. Sala d'Exposicions Ajuntament de Ponts.
- Artistes de la Galeria. Galeria Matisse. Barcelona.

1996

- Mostra d'Art Contemporani Català. Monestir de Sant Cugat del Vallès. Itinerant per Catalunya i Andorra.
- XIIIè Premi Cercle de Belles Arts. Institut d'Estudis Ilerdencs. Lleida.
- Art Itinerant. Periferiart. Lleida.
- Art Itinerant. Sala Creus. Terrassa.
- A tant el punt. Indecor. Lleida.
- Col·lectiva. Galeria Matisse. Barcelona.
- Merc'art III. Indecor. Lleida.

1995

- XIIè. Premi Cercle de Belles Arts. Institut d'Estudis Ilerdencs. Lleida.
- Professors d'Arts Plàstiques. Departament d'Ensenyament. Barcelona.
- Col·lectiva. Galeria Matisse. Barcelona.
- Art Itinerant. Turomarc. Barcelona.
- Art Itinerant. Gabarró. Sabadell.
- Merc'art II. Indecor. Lleida.

1994

- Artistes per un nou segle. Galeria Canals. Sant Cugat del Vallès.
- Merc'art. Indecor. Lleida.
- Professors d'Art. Sala Marsà. Tàrrega.

1993

- Gravat-Escultura. Sala Lola Anglada. Barcelona.

1992

- 3a Entrega. Fundació "la Caixa". Lleida.
- 11a. Mostra d'Arts Plàstiques per a Joves. Palau Marc. Barcelona. Itinerant per Catalunya.
- 34è. Premi a la Pintura Jove. Sala Parés. Barcelona.
- Estudiants d'Escultura de Belles Arts Hospital del Mar. Barcelona.

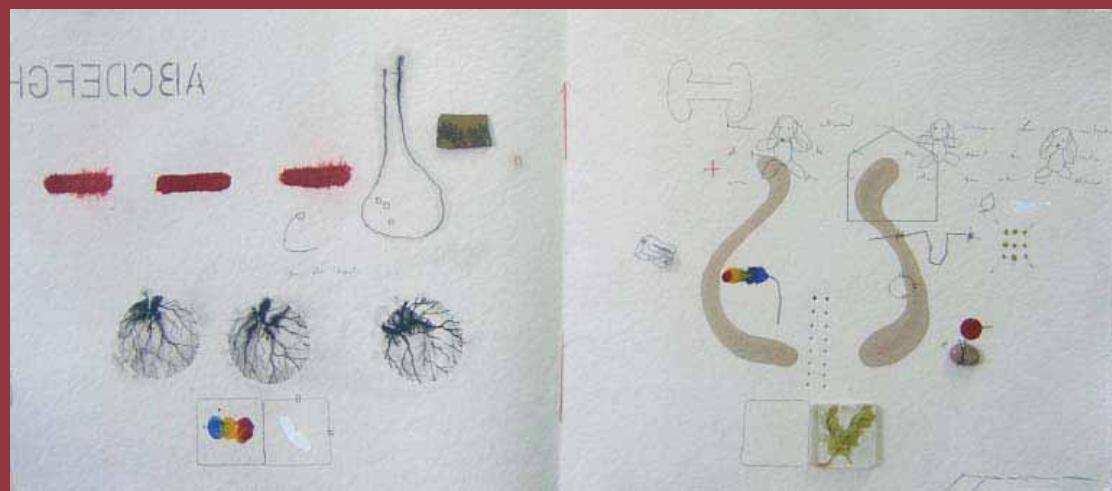
1991

- 10a Mostra d'Arts Plàstiques per a Joves. Sala Lola Anglada. Barcelona.

- La joie de vivre. Cova del Drac. Barcelona.
- Art, esperit i matèria. Sala d'exposicions de l'ACAP. Barcelona.
- Estudiants d'escultura de Belles Arts. Hospital del Mar. Barcelona.

collezione privata

collezione privata

Premi e selezioni - Premis i seleccions - Premios y selecciones - Awards and selections

10a. Mostra d'Arts Plàstiques per a Joves. Fase Territorial de Barcelona. Sala Lola Anglada. 1991.

3a. Entrega. Fundació "la Caixa". Lleida. 1992.

11a. Mostra d'Arts Plàstiques per a Joves. Fase Territorial de Barcelona. Sala Lola Anglada. Fase Territorial de Catalunya. Palau Marc. 1r Premi en Pintura. 1992.

34è Premi a la Pintura Jove. Sala Parés. 1992.

Artistes per un nou segle. Galeria Canals. 1994.

XIIè Premi Cercle de Belles Arts. Institut d'Estudis Ilerdencs. 1995.

Xa. Mostra d'Art Contemporani Català. Galeria Canals. 1996.

XIIIè Premi Cercle de Belles Arts. Institut d'Estudis Ilerdencs. 3r. Premi. 1996.

Ia. Mosta d'Art Jove de la Noguera. Museu Comarcal de la Noguera. Balaguer. 1999.

XII Biennal Mostra d'Art Contemporani Català 2000. Canals Galeria d'Art. Itinerant per Catalunya i Andorra.

Joves Artistes flamencs i catalans junts a Brussel·les. Universitat de Brussel·les. Bèlgica. Departament de la Presidència. Secretaria

General de Joventut de la Generalitat de Catalunya. 2001.

10 Artistes pel 700 aniversari de la Universitat de Lleida. 2000-03. Itinerant per les Universitats de parla catalana.

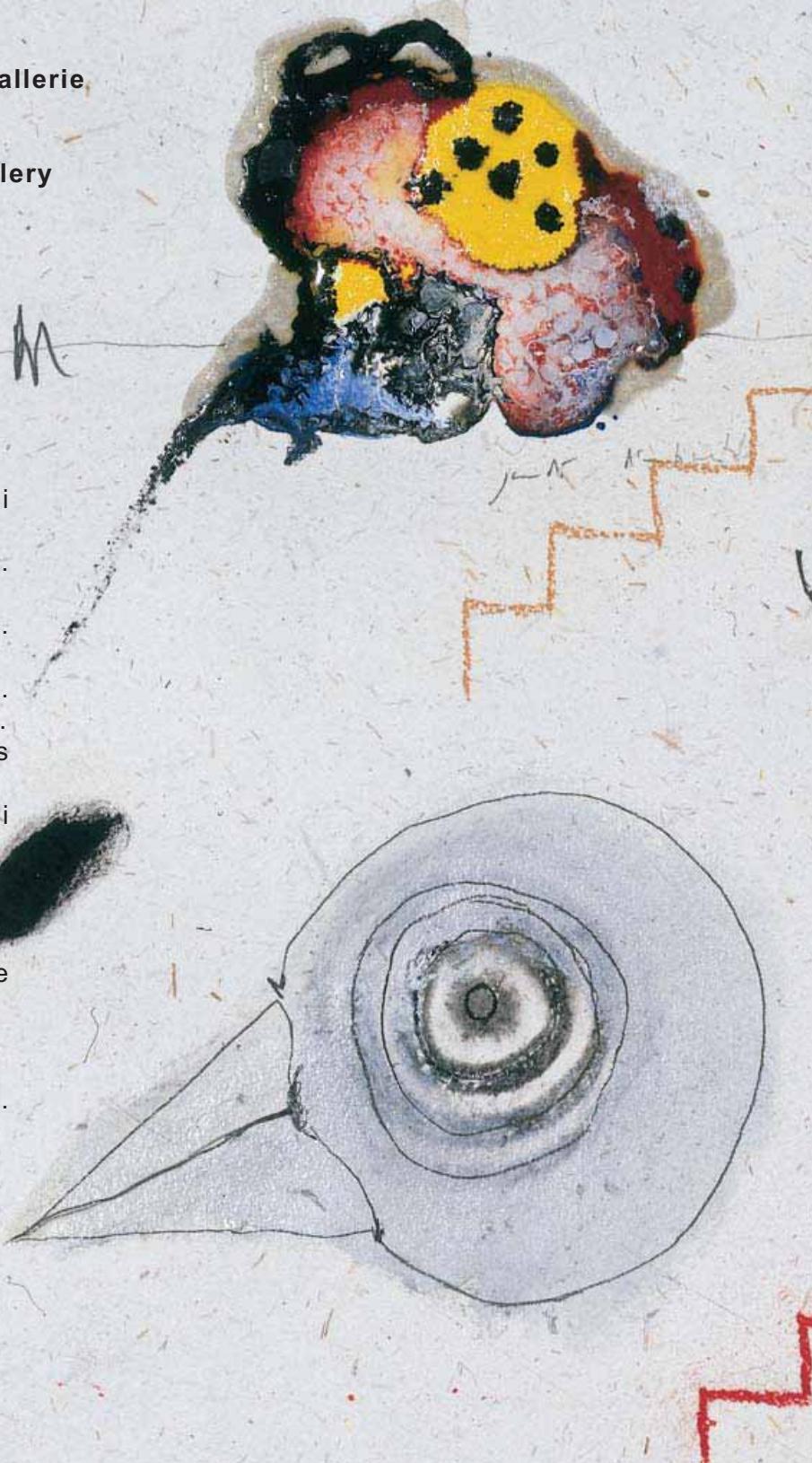
Premi als Èxits Culturals. Jove Cambra de Catalunya. 2004.

collezione privata

**Opere in collezioni, fondazioni, musei e gallerie,
Fons d'obra a
Obras en colecciones
Collections, institutions, museum and gallery**

Collezione Sanofi-Synthelabo
S.P.A. Milano.
Collezione Eurolinea S.R.L. Milano
Collezione Lofarma S.P.A. Milano
Collezione Alfa Wasserman. Bologna.
Collezione Alfa Wasserman. Lisboa.
Col·lecció Monestir de Santes Creus.
Col·lecció Copaga. Lleida.
Col·lecció Testimoni. Barcelona. 2002 i
2004. Fundació "la Caixa".
Col·lecció Fundació Agrupació Mútua.
Barcelona.
Col·lecció de la Generalitat de Catalunya.
Barcelona.
Col·lecció de la Generalitat de Catalunya.
Direcció General de Joventut. Barcelona.
Col·lecció del Col·legi d'Arquitectes
Tècnics i Aparelladors. Lleida.
Col·lecció d'obra gràfica del Col·legi
d'Arquitectes Tècnics i Aparelladors.
Col·lecció Caixa de Manresa. Lleida.
Museu Comarcal de l'Urgell. Tàrrega.
Museu de Sant Pol de Mar. Barcelona.
Institut d'Estudis Ilerdencs. Diputació de
Lleida.
Institut Francès de Barcelona
Universitat Catalana d'Estiu.
Galeria Carme Espinet (G. Matisse).
Barcelona
Galeria Il Torchio-Costantini Arte
Contemporanea. Milano. Itàlia.
Galeria Duplex Art Gallery. Genova.
Italia.

Bibliografia - Bibliography:

Libri - Llibres - Libros - Books

- A.A.V.V. La Ruta del Císter, vista pels artistes catalans. Pagès Editors. Lleida,2005.
- A.A.V.V. Santes Creus vist per 53 artistes. March Editor. Barcelona, 2002.
- A.A.V.V. Fons del Museu 1992-2003. Ed. Museu de Pintura de Sant Pol. Barcelona, 2003.
- Garcia, J.M. Les mans fèrtils. Ed. Mediterrània Col. Crítica d'Art. Barcelona, 2005.
- Maluquer, J. Grans plats, grans cuiners, grans artistes, grans escriptors Ed. 62. Barcelona. 2003.
- Nadal Gaya, J.M. Diccionari de Pintors, Escultors, Gravadors i Dibuixants. L'art a la Lleida del segle XX. Pagès Editors. Lleida 2003.
- Puig, Arnau. 10 artistes pel 700 aniversari de la Universitat de Lleida. Ed. Universitat de Lleida. 2001.

Cataloghi - Catalegs, C.D. - Catálogos - Catalogues

- Beatrice, Luca. "Innocenza e perversione". Lo llibre dels jocs. Galleria Il Torchio. Milano. Abril de 2002. Llibre-catàleg.
- Cadena, J.M. De Miró a Clavé, parula i forma a l'art contemporani. Museu de Sant Cugat. Associació (art) Catalunya. Sant Cugat, 2005.
- Canali, Chiara. Nero è l'albero dei ricordi. Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea. Milano. Italia. Abril de 2006.
- Fundació la Caixa. 3a. Entrega. Mostra d'Art. Sala d'Exposicions de la Fundació "la Caixa". Lleida. 1992.
Col·lecció Testimoni 01-02. Tarragona. Des.

- 2002. Col.lección Testimonio 03-04. Sala de exposiciones Plaza Conde de Rodezno. Pamplona. 2004/05.
- Fundació Terra i Arbres. Terra i arbres. Artistes per la terra. Palau Robert. Set.2002.
- Garcia, J.M. "Joanpere Massana, o després de Tàpies". Lo llibre dels arbres. Galeria Carme Espinet. Abril de 2006. Barcelona "Joanpere Massana, o después de Tàpies". Lo llibre dels arbres. Galleria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea. Abril de 2006. Milano.
- Galeria Canals,Generalitat de Catalunya. Artistes per un nou segle.1994. XII Biennal Mostra d'Art Contemporani Català. 2000. Catàleg i C.D.
- Generalitat de Catalunya. Universiteit Brussel. Joves artistes flamencs i catalans junts a Brussel.l.es.
- Institut d'Estudis Ilerdencs. Espais de refugi. Espais de retret. Els artistes i els tallers. I.E.I. Fundació Pública de la Diputació de Lleida. Lleida, 2004.
- Massana, Joanpere. "El jardí amagat". Introducció al catàleg: Antoni Boleda. Museu Comarcal de l'Urgell. Abril de 2001.
"Un llibre per la Jana". Galeria Collage. Nov. 2003. "Un llibre per la Jana". Un libro per Jana. Galleria Il Torchio-Costantini Arte Contemporanea. Milano, des. 2003.
- Miralles, F. "Lo llibre dels núvols - Un llibre per la Jana". Galeria Carme Espinet. Barcelona, 2004.
- Museu Comarcal de La Noguera. Ia. Mostra d'Art Jove de la Noguera. 1999.
- Museu Comarcal de l'Urgell. "Mostra d'Arts Plàstiques". 2004.
- Museu de Pintura de Sant Pol, Art Públic, Fundació Espai Guinovart. JUNGFRAU 1999.
Fons del Museu 1992-2003
- Puig, Arnau. Anònims en les pedres.

(a Sant Pere de Ponts). Institut d'Estudis Ilerdencs. 2000.
Lo llibre dels jocs. "Los juegos de Joanpere". Galleria Il Torchio. Abril de 2002. Llibre-catàleg.
- Sciaccaluga, M. "Joanpere Massana : Un libro per Jana". Llibre-catàleg. Ed. Galleria Costantini Arte Contemporanea-Il Torchio. Milano, dicembre 2003.
- Vidal, Carme. "Voluntat d'art". Introducció. Anònims a les pedres (a Sant Pere de Ponts). Institut d'Estudis Ilerdencs. 2000.
- Fundació la Caixa. Tarragona. Col·lecció Testimoni 01-02. Catàleg. Des. 2002.
Col·lecció Testimoni 03-04. Catàleg. Des. 2004.

Opera grafica - Obra gráfica - Obra gràfica - Prints

"...i el temps determina l'opció vàlida." Serigrafia realitzada per a l'empresa. Martínez+Franch. 200 ejemplares + 10 p.a. sobre cartó. 6 tintes. Estampat al taller Bosch Serigraf, Lleida. 2000. "Recor regut". Edició de 75 gravats + 7 p.a. realitzats amb gofrat i carborundum damunt planxes de ferro i aiguafort per planxa de coure. Paper Molí Cubé de 250 gr. Estampat i enquadernat al taller de la Tinta Invisible. Barcelona.2000.

"River Cafè". Serigrafia 35 x 40 cms. Estampada a 6 tintes sobre paper Aquarel·la de Multuracions Vendrell, de 350 gr. Tiratge de 150 exemplars + 15 p.a. Estampat al taller Bosch Serigraf. Lleida. 2001.

"Pintar I". Edició de 150 gravats + 15 p.a. sobre planxes de fusta i il·luminats a mà per a l'empresa farmacèutica Sanofi-Synthelabo. Milano. Estampats al taller de La Tinta Invisible.

Barcelona. 2002.
"Pintar II". Edició de 150 gravats + 15 p.a. sobre planxes de fusta i il·luminats a mà per a l'empresa farmacèutica Sanofi-Synthelabo. Milano. Estampats al taller de La Tinta Invisible. Barcelona. 2002.
"Plantar un blau en la natura". Gravat calcogràfic i gofrat damunt estampa digital Giclée sobre paper Sommerset Enhanced 100% cotó de 255g de mides 58 x 40 cms per a l'empresa COPAGA. 120 exemplars signats i numerats de l'1/120 al 120/120. 10 Proves d'artista PA signats i numerats de l'I/X al X/X. Estampats al taller de la Tinta Invisible. Barcelona. 2006.
"Història d'una gota d'aigua I". Tècniques additives i incisió directa sobre planxa amb poupée, collage d'impressió digital, gofrat i il·luminat a mà sobre paper Hanhemhle 300g de 38 x 27,5cm. Imatge impresa a sang. 100 exemplars signats i numerats de l'1/100 al 100/100 a l'estampa. 10 P.A. proves d'artista signats i numerats de l'I/X al X/X. Realitzada per al Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Lleida. Estampats al taller de La Tinta Invisible. Barcelona. 2007.
"Història d'una gota d'aigua II". Tècniques additives i incisió directa sobre planxa amb poupée, collage d'impressió digital, gofrat i il·luminat a mà sobre paper Hanhemhle 300g de 38 x 27,5cm. Imatge impresa a sang. 100 exemplars signats i numerats de l'1/100 al 100/100 a l'estampa. 10 P.A. proves d'artista signats i numerats de l'I/X al X/X. Realitzada per al Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Lleida. Estampats al taller de La Tinta Invisible. Barcelona. 2007.
"Història d'una gota d'aigua III". Tècniques additives i incisió directa sobre planxa amb poupée, collage d'impressió digital, gofrat i il·luminat a mà sobre paper Hanhemhle 300g de 38 x 27,5cm. Imatge impresa a sang. 100 exemplars signats i numerats de l'1/100 al 100/100 a l'estampa. 10 P.A. proves d'artista signats i numerats de l'I/X

al X/X. Realitzada per al Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Lleida. Estampats al taller de La Tinta Invisible. Barcelona. 2007.

“Història d'una gota d'aigua IV”. Tècniques additives i incisió directa sobre planxa amb poupée, collage d'impressió digital, gofrat i il·luminat a mà sobre paper Hanhemhle 300g de 38 x 27,5cm. Imatge impresa a sang. 100 exemplars signats i numerats de l'1/100 al 100/100 a l'estampa. 10 P.A. proves d'artista signats i numerats de l'I/X al X/X. Realitzada per al Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Lleida. Estampats al taller de La Tinta Invisible. Barcelona. 2007.

Riviste - Revistas - Revistes - Magazines

Agrupació.

- S.V. Agrupació. Revista de l'Agrupació Mútua.N10. “Una jove promesa”. Des.1994.

Arte

- Campanini, C. “Massana. Dipinti per mani e orecchie”. Arte. Gennaio 2004.

N.365, pag. 61. Arts

- Massana, Joanpere. “Art Contemporani: Obra – Autor. Obra societat.”. Arts. Revista del Cercle de Belles Arts de Lleida. N. 16. Pp 36- 39.

Ars Nova

- V.V.A.A. Ars Nova. Dossier Cataluña. 2002. Pag. 247, 265

Artshow.it

- “Il libro dei giochi”. Milano. Aprile. 2002.

BonArt

- N.78. Abril 2006. “Lo llibre dels arbres”, pag. 64.

- Mercadé, Al. N.79. Maig 2006. “Joanpere Massana: El llibre dels arbres”, pag. 50.

Curator

- N.08. Maig-Juliol 2004. “Lo llibre dels núvols - Un llibre per la Jana”. Exposiciones.

Gu@ita - Nexe

- Montanyà, G. “Entrevista a l'artista Joanpere Massana”. n.4 pp.9-10. Guaita. Universitat Pompeu Fabra.

“Bicefàlia cultural” Entrevista. Nexe n.25. pag.8. A.A.A.U. Pompeu Fabra.

ICAT FM

- Puchadas, Cl. “Joanpere Massana”. Abril-maig 2006. www.icatfm.cat

- “Joanpere Massana a Miart 2007”. www.icatfm.cat

Lectura(Setmanari SEGRE)

- Ballabriga, J. "El millor art contemporani". Diumenge 3 de juny de 2001. pp 15 – 18./
Dimarts, 29 de maig de 2001, pag. 34.
- Garcia, J.M. "Joanpere Massana. Anònims a les pedres". 1 d'octubre del 2000, pag. 24.
"Mostra d'Art Contemporani Català". 27 de maig de 2001, pag. 26.
- "10 artistes al voltant de la UDL". 24 de juny de 2001, pag. 26
- "Homenatjant Gaudí". 25 d'agost de 2002. Pag. 20.
- "Joanpere Massana- Iconografies pintades" N.90. Diumenge, 14 de desembre de 2003.
- "Joanpere Massana. El llibre dels arbres". Diumenge, 14 de maig de 2006.

Noguera magazin

- N. 1. "Entrevista: Joanpere Massana". 24 d'octubre de 2003. pp. 23-23.
- N.29. "Joanpere Massana exposa obra a Milà i Barcelona". pag.11...
- N. 60. "Joanpere Massana exposa obres de grans dimensions a la Fira d'Art de Bologna". Pag. 7

Ocio (Setmanari SEGRE)

- Jové, J.R. "Massana: traspasar las puertas, descubrir lo humano". 25 d'octubre de 1991.

Portaveu

- Gabriel, M. N. 203. "Unes reflexions entorn de l'obra pictòrica de Joanpere Massana". Juliol-agost. 1997. 207 "ART". Febrer-març de 1998.
210 "Sobre la mostra d'obra artística de Joanpere Massana..."
217 "Dos pontsicans a la 1^a. Mostra d'Art Jove de la Noguera".
220 "L'art local, a l'alça...", pag. 32
222 "Joanpere Massana exposa a l'Institut d'Estudis Ilerdencs de Lleida", pag. 27.
255 "Mostra de pintura i escultura...", pag. 17.
- Vidal, Jordi. N. 217 "Joanpere Massana".
220 "Trobar els orígens", pag. 40
223 "Metres dins el Meridià", pag. 26.
242 "Un llibre per la Jana", pag. 8

Rendez-vous

- "Joanpere Massana : Des mètres sur la Méridienne". Institut Français de Barcelone.
Publication bimestrielle. Novembre - décembre 2000.

Revista. La Mañana

- "Síntesi d'art Català actual". Revista. 13 de maig de 20001. pp 15-19
- Castellnou, A / AIS. "Joanpere Massana: La temporalitat a l'art". Diumenge, 17 de setembre de 2000.
Portada i p.p. 10 – 16.
- Manau, X. "Els Premis del Cercle". 30 nov. de 1996.

RevistArt

- Amills, R. RevistArt.N.12. "10a. Muestra de Arte Contemporaneo Catalan". 1996.

Tema Celeste. Arte Contemporanea.

- Farronato, Milovan. "Joanpere massana". N. 92.luglio, agosto 2002. Pag. 103.

Locandine e manifesti – Cartells i altres - Carteles y otros - Manifesto

Lo Festeto 89. Cartell

Lo Festeto. 90. Cartell

Portaveu 200. 1997. Portada

Xavier Monge. Hotel Orly. 2001. CD. Jazz

Festa Sàhara. 2004. Cartell

XXXVII Universitat Catalana d'Estiu. Prada. 2005. Cartell.

Esbós per una Història de Ponts.2007. Portada DVD.1^a i 2ª part.

Quotidiani - Prensa - Premsa - Magazines

ABC

- A. M. ABC. "Terra i arbres llega al Palau Robert con más de cien artistas". Martes 10-9-2002. Pag. 45.

AVUI

- "Joanpere Massana mostra obra a l'Espai Guinovart d'Agramunt". 1 de setembre de 1998.
- "100 menges i plats que cal conèixer de la cuina catalana". 6 de novembre de 2002, pag. 24
- Muntané, Isabel. ESTÈTIQUES. "Oberta a la interpretació". AVUI. ddd...divendres 25 de setembre de 1998.
"Imatges atrapades en el gel". Divendres, 19 de març de 1999.
- Redondo, S. "El llibre dels arbres". PLAERS. 7 de maig de 2006, pag. 42
"Llibre dels arbres II". PLAERS. 5 de novembre de 2006.pag. 43
"El llibre de l'aigua". Palazzo delle Arti Napoli. PLAERS. 14 d'octubre de 2007, pag. 40.

DIARI DE LLEIDA

- Pont,D. "Joanpere Massana esposà les seves portes...".18 d'octubre de 1991.

EL PERIODICO

- "Recorrido a pie por el meridiano". Jueves, 2 de noviembre de 2000.
- Cadena, J.M. ARTE. "Joan Pere Massana". Martes, 30 de enero de 1996.
  - "Joanpere Massana". 11 de marzo de 1999.
  - "La niñez vista por Joanpere Massana". 12 de febrero de 2002, pag. 41.
  - "Massana, en un sueño de nuves". 7 de junio de 2004, pag. 41.
  - "La Venus de Gavà y el arte actual". 15 de noviembre de 2005.
  - "Joanpere Massana y la constante maravilla de lo natural" 28/29/30 de Abril de 2006 Arte, pag. 27

ICAT FM (Ràdio digital)

- Puchadas, Cl. "Joanpere Massana". Abril-maig 2006. www.icatfm.cat
"Joanpere Massana a Miart 2007" Març-abril.

LA MAÑANA

- "El Col.legi d'Aparelladors reúne los llops i xais de Massana". 18 de noviembre de 1994.
- "Joanpere Massana expone sus Inicis de forma II en Ponts". 4 de febrero de 1997.
- "Joanpere Massana exibe su obra reciente en Periferi'Art".26 de marzo de 1998.
- "Massana mostra a la galeria Periferiart On és el dalt i el baix ?".11 d'abril de 1998.
- "Tautologies vegetals de Massana en el Espai Guinovart".3 de setembre de 1998.
- "Joanpere Massana expone su obra en la ciudad gala de Uzès". Jueves 26 de agosto de 1999.
- "Joanpere Massana inaugura dos exposiciones en un mismo dia". Sàbado, 4 de diciembre de 1999.
- "Joanpere Massana Participa en la Fira d'Art de Barcelona". Miercoles, 17 de mayo de 2000.
- "Exposición de Joanpere Massana". 13 de setembre de 2000.
- Massana dedica su arte a los "Anònims a les pedres". Dimecres 6 de 2000, pag. 49.
- "Joanpere Massana expone sus Anònims a les pedres en el IEI" .
Dimecres 6 de setembre de 2000. Contraportada.
- "La XII Biennal Mostra d'Art Contemporani llega a Lleida". 10 de maig de 2001, pag. 55.
- "Joanpere Massana expone en la Fira d'Art de Barcelona". 27 de juny de 2001.
- Massana espone "Lo llibre dels jocs" en Barcelona. 5 de febrero de 2002, pag. 51.
- "Massana lleva su obra artística a la Feria de Bolonia". 23 de enero de 2003.
- "Joanpere Massana exibe su obra en la Feria de Milán". 23 de mayo de 2003.
- "Joanpere Massana inaugura un mural en una multinacional". 24 de setiembre de 2003, pag. 55.
- "La Biblioteca Pública reúne a los autores del Espai Guinovart". Viernes, 3 de Octubre de 2003.

- "Massana lleva sus pinturas a la Collage." 27 de nov. 2003.
- Massana expone "Un llibre per la Jana en Italia". 13 des. 2003.
- "Massana expone su obra en Milán". 13 de maig de 2004.
- "Joanpere Massana expone en Barcelona". 28 de maig de 2004.
- "Cinco leridanos han logrado el premio Joves Excel.lents de Catalunya". 20 de Juliol de 2004.
- "Reconocimiento a la labor en pro de la comunidad" 19 de setembre de 2004. pag.3.
- "Joanpere Massana programa dos exposiciones en Italia". 2 de febrer de 2005.
- "Joanpere Massana crea el cartel de la Universidad Catalana d'Estiu". 3 de mayo de 2005, pag. 54.
- Alsinet, X. "Rossell y Massana exponen en una muestra de Camprodon". 27 de agosto de 2000, pag. 46.
- Figuera, M. "El Consell potencia la vessant artística dels joves de la Comarca." Dissabte, 16 d'octubre de 1999.
"Èxit de participació en la I Mostra d'Art Jove de la Noguera." Dissabte, 30 d'octubre de 1999.
- Guillaumet, F. "Joanpere Massana exhibe su obra en Artefiera". 29 de gener de 2006
- M.L. Joanpere Massana acude al Espai Cavallers con "El llibre dels arbres II". 28 d'octubre de 2006.
"De la terra a l'infinít". Diumenge, 5 de novembre de 2006.
"Joanpere Massana exhibe sus creaciones en la feria ArtMadrid". 13 de febrero de 2007.
- Nadal Gaya, J.M. "Pintura en la Universidad". Un tomb per la Lleida de les arts. 27 de maig de 2001.
"Joanpere Massana". La Mañana. 14 desembre 2003.
- Puig, Arnau. "Nou art i sensibilitat nova a la UdL". 25 de juny de 2001.
- Rodriguez, A. "Exposición de obras de J.P. Massana". Martes, 15 de octubre de 1991.
"Massana abre sus "Portes". Gente. Viernes, 18 de octubre de 1991.
"Joanpere Massana gana el premio de pintura...". Miércoles, 6 de mayo de 1992.
"Un Artista per un nou segle expone en dos salas de Lleida". Jueves, 10 de noviembre de 1994.
"Joanpere Massana inaugura la temporada de la Sala Gótica". 3 de setiembre de 2000.
"Joanpere Massana retrata los cinco años de River Cafè". 13 de juny de 2001. pag. 51.
"Seleccionan una obra de Massana en Bruselas". 16 de d'octubre de 2001.
- Rodríguez, F. "Per una nova fornada d'artistes". Dissabte 23 d'octubre de 1999.
- Solé, C. "Creativitat emotiva". Contraportada La Noguera.Octubre.2004.
"Joanpere Massana a Miart07". 31 de març de 2007.

LA VANGUARDIA

- Miralles, F. "Joanpere Massana. Atrapats en el gel".Viernes, 19 de marzo de 1999.
"Joanpere Massana. Lo llibre dels jocs". 15 de febrero de 2002. Arte, pag. 15.

MIDI LILUE

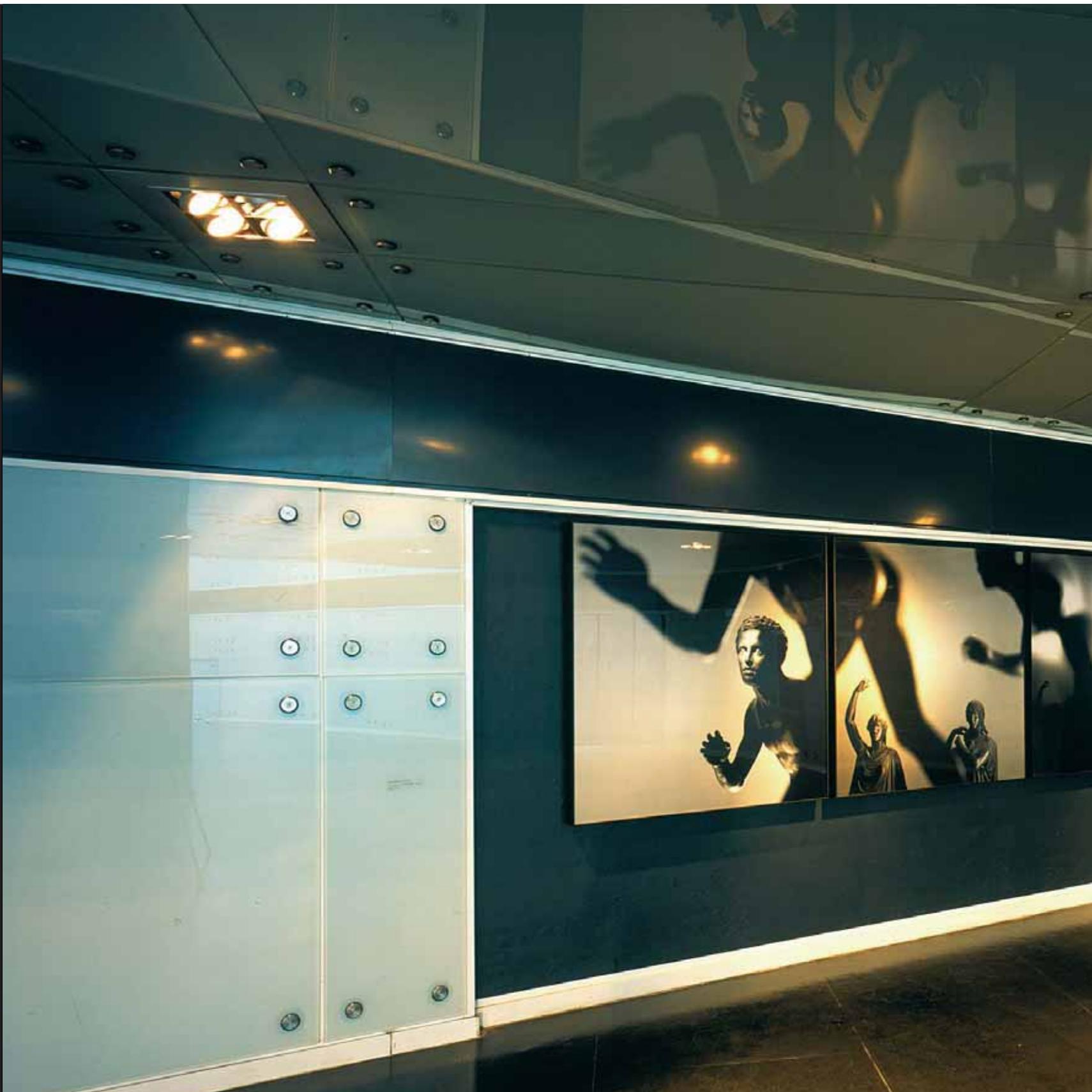
- "Arbre de Lune à Uzès: artistes sans frontières". Novembre. 1998.

REPUBLICAIN D'UZÈS

- "Artistes sans frontières à l'Arbre de Lune". Octobre.1998.
- "Pintures et sculptures de Joanpere Massana". 4 octobre 1999

SEGRE

- "La última obra de Joanpere Massana". Jueves, 17 de octubre de 1991.
- "Els artistes Massana, Brusau i Castellana, a la Mostra d'Art Jove de la Noguera." 16 d'octubre de 1999.
- "Joanpere Massana exposa a Vic i Sant Pol". Dissabte, 4 de desembre de 1999.
- "Joanpere Massana, a l'IEI". Dimecres 6 de setembre de 2000, pag. 39.
- El lleidatà Joanpere Massana exposa en una col.lectiva a Brusel·les". 29 desetembre de 2001, pag. 57.
- "Proyección internacional del artista Joanpere Massana". 16 de octubre de 2002.
- "El artista Joanpere Massana, en la prestigiosa Fira de Bologna". 28 de enero de 2003.
- "Massana en la feria de Milán". 13 de maig de 2003.
- "Obres de 47 artistes per accomidar l'Any Guinovart". Divendres, 3 d'octubre de 2003.
- "Un libro de arte en la Galeria Collage". 27 nov. 2003.
- "Cinc lleidatans opten a un guardó internacional". 20 de juliol de 2004.
- "La Jove Cambra entrega premis a deu joves Excel·lents". 19 de setembre de 2004.
- Ballabriga, J. "La UdL amplia el seu patrimoni amb deu obres d'art en dipòsit". 24 de juny de 2001.
- Monge, J.C. "Públic, columnes, vasos i focus". Dimecres 13 de juny de 2001
- Sàez, A. "Joanpere Massana sigue su carrera internacional en Milán". 24 desembre de 2003. "Massana, imparable en Italia" 16 des. 2003.
- "Massana consolida la seu Carrera internacional a la Fira de Milà", Dimarts 18 de maig de 2004, pag. 50.
- "Joanpere Massana puebla de nuves las ferias de arte de toda Italia". Miércoles, 10 de noviembre de 2004.
- "Joanpere Massana farà el cartell de la Universitat Catalana d'Estiu". Dissabte, 26 de febrer de 2005. pag. 56.
- "Polèmic fons d'art de la UdL". Dimecres, 2 de març de 2005, pag. 55.
- "L'Art de la discòrdia". Diumenge, 6 de març del 2005, pag.56.
- "Massana investiga con raíces i semillas en la Feria de Arte de Milán". 10 de mayo de 2005, pag. 49/contraportada.
- "Joanpere Massana desembarca en Francia tras consolidarse en Italia", Martes, 11 de octubre de 2005.
- "Los árboles de Joanpere Massana triunfan en Milán y Barcelona", jueves, 20 abril de 2006, pag. 53
- "Del fons d'art de la UdL a la fira de Milà". Divendres 30 de març de 2007.
- "Joanpere Massana, en un château francès". Divendres, 14 de setembre de 2007, pag. 45
- "Joanpere Massana porta el Segre a Nàpols". Dijous, 18 d'octubre de 2007, pag. 56.

Le “Stazioni dell’Arte”

La mostra dell’artista catalano Joanpere Massana costituisce per Metronapoli una nuova opportunità di dialogo con l’arte contemporanea. Un mondo che esploriamo ogni giorno grazie alla felice esperienza delle “Stazioni dell’Arte” del metrò che ospitano oltre 180 opere realizzate dai nomi più prestigiosi della scena artistica internazionale come Jannis Kounellis, Joseph Kosuth, Sol Lewitt, Mario Merz. Questi luoghi inediti della mobilità, realizzati da architetti del calibro di Gae Aulenti, Alessandro Mendini e Vittorio Magnago Lampugnani, hanno accolto quella che possiamo definire con orgoglio la prima collezione pubblica di arte contemporanea mai realizzata a Napoli, poi arricchita e completata con l’apertura successiva dei musei PAN e Madre. Un’operazione di largo respiro che ha rafforzato la storica vocazione culturale della città, proiettandola in una dimensione internazionale. Oggi, la partecipazione di Metronapoli alla personale di Massana, si pone in piena continuità con l’azione dell’amministrazione comunale tesa a promuovere l’arte e testimonia da parte nostra, ancora una volta, la volontà di sostenere e valorizzare le migliori iniziative culturali sul nostro territorio.

Filippo De Luca
Amministratore Delegato Metronapoli SpA

vanillaedizioni

Traversa dei Ceramisti, 8
17012 Albissola Marina (SV)
Tel. +39 019 4004 123
Fax +39 019 4004 123
info@vanillaedizioni.com
www.vanillaedizioni.com

ISBN 978-88-6057-046-8

copyright

© 2007 vanillaedizioni
© 2007 Joanpere Massana
© 2007 Il Torchio Costantini
© 2007 per i testi, gli autori

*Nessuna parte di questo libro può
essere riprodotta o trasmessa in
qualsiasi forma o con qualsiasi
mezzo elettronico, meccanico o al-
tro senza l'autorizzazione scritta dei
proprietari dei diritti e dell'editore.*

Stampato in Italia
© copyright 2007 vanillaedizioni

Finito di stampare nel mese di
Novembre 2007
Per conto di Vanilla Edizioni